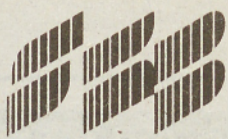

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

SKB BANKA D.D.

Prepričajte se in videli boste. Bančno storitev nudimo na Kocljevi 14 a v Murski Soboti in v enotah v Lendavi in G. Radgoni.

1. banka nudi devizne depozite vezane za 1, 3 in 6 mesecev po stimulatívni obrestni meri
2. možnost neomejenega dviga deviz na vpo-glednih deviznih računih
3. odkup in prodaja valute za občane in „ravne osebe po ugodnem tečaju.

VESTNIK

Murska Sobota, 9. aprila 1992 • Leto XLIV • Št. 14 • Cena 45 tolarjev

Zadnje poročilo policije

M. Soboti, 9. aprila. Gospod policist (ne več tova-riščnik!) je 16. marca 1992 poročal o delu sobo-ške policijske postaje v letu 1991 članom pristojnega izvršnega sveta občine. Kakor kaže, policija v pri-rodni ne bo več hodila poročat lokalni politiki, od-govorna bo samo svojemu ministru, zato najbrž po-lični poročevalci ne bo na današnji seji soboške občinske skupščine.

Članom izvršnega sveta je pripovedoval o doslej novem lovu na skrunilce grobov v Selu, rekel je, da je njihova metoda v tem, da »tu in tam« kakš-nega vprašajo, če je bil on, vendar doslej še niso na-leteli na krivca. Kriminal narašča in »naše delo bo-ri morali prilagoditi temu«, je povedal. Nova oko-ščina pri njihovem delu je tudi, da zdaj lahko vsa-kdo pride do mejne črte. Manj novo, vendar pogo-nejše pa je to, da ljudje kazni za prekrške ne plaču-jejo.

Zaradi mladostniškega kriminala je mnogo poli-čnega dela povezanega s šolo, zato so se izvršniki z gospodom policistom nekaj časa pogovarjali o na-črtu, kako naj policisti prihajajo v šolo, v uniformi ali brez. Poročevalec je rekel, da uniformirana nav-zočnost njihovega človeka povzroča vznemirjenje in bodo jo ne hodili v civilu.

V sedmih primerih so oni in kriminalistična slu-žba, kjer oni te operacije evidentirajo tudi zanje, v letu 1991 »moralo« opraviti hišno preiskavo brez odredbe preiskovalnega sodnika. Poslej naj te- bodo sodnikove odredbe ne bi več počeli. Kako se nasprotju z državljanjskimi pravicami vsiljuje narava njihovega dela in policijo šele dela učinkovito, jim najbrž ni jasno. Komu pa je?

Sicer pa od policije ne moreš pričakovati, da ne bi bila policijska. Lahko pa upaš, da bo dobra in po-štena. Kakor je rekel poročevalec, bodo kmalu z re-dukcijskim sprejetim policijskim kodeksom. Če bo ta ko-desti dober in če se ga bodo držali, je vseeno, komu bodo v prihodnje poročali o svojem delu, saj so tako ali tako med najmočnejšimi v državi — ali morda celo najmočnejši.

ŠTEFAN SMEJ

S priznanjem Združenih držav Amerike se je Slovenija dokončno utrdila kot samostojna država na svetovnem zemljevidu. O tem kaj pomeni za Slovenijo priznanje ZDA, ni potrebno posebej razlagati, kajti ZDA so glavni arhitekt novega svetovnega političnega zemljevida in iz tega izhaja ta vpliv in moč v vseh mednarodnih inštitucijah. Skratka, o tem, kaj naši državi pomeni to priznanje navzven, ne kaže izgubljati besed. Zato se ozrimo na pomen priznanja navz-noter.

S priznanjem ZDA je tako rekoč osamosvojitvene evforije konec. Če se seveda ozremo na gospodarstvo, je bilo te- ga konec že zdavnaj. Zato je ravno gospodarstvo eden od ti-

Namesto evforije treznost

stih ključnih dejavnikov, za katerega je priznanje še kako pomembno. Brez pretiravanja lahko zapišemo, da to pome- ni tudi konec sprenevedanja v slovenski politiki in pred njo postavlja konkretne zahteve. Resda je bila ta konkretnost v diplomaciji že doslej, čeprav so se v zunanji trgovini poja- vljale vrzeli. Pot do OZN-a nam je s tem tako rekoč odprta. Ob tem so seveda bistvenega pomena odprte poti v medna- rodne gospodarske in finančne organizacije, ki nam lahko zagotovijo normalno gospodarsko delovanje države. In ra- vno tu smo pri točki, ki nam potrjuje, da je skrajni čas, da se politični položaj v državi stabilizira. Vsi politični dejavni- ki ali, če hočete, stranke se ne morejo v nedogled spreneve- dati in kalkulirati. Preprosteje povedano, s sedanjim stran- karskim fevdalizmom, ki povzroča notranjo nestabilnost ob neizdelani razvojni in gospodarski strategiji vlade, v tem trenutku niso sposobni izkoristiti prednosti, ki se nam odpi- rajo s priznanjem ZDA.

J. VOTEK

VESTNIKOV AVTOMOBIL in druge lepe na- grade bomo izžrebali v nedeljo, 19. aprila, na VELIKI ZABAVNI PRIREDITVI V RADOVCIH pri gostilni VESELA GORI- ČANKA (Zadravec—Dervarič).

- Domače viže bo igral ansambel GOLF
- Za smeh bo skrbel humorist Jani Žilavec (posnema bo humoriste, politike...)

Rajanje se bo začelo že ob 13. uri! VABLJENI!

RENAULT

RENAULT 5 Campus plus/5 V je avtomobil, ki čaka morda prav na vas?

POKROVITELJ AGROSERVIS.p.o. MURSKA SOBOTA, Kroška 58, tel.: 21-630 servis in transport prodaja

RENAULT Avto življenja

Stanovanjska reforma ministra Jazbinška propadla

Str. 5

»Švercanje« živine s Hrvaške v radgonskem Mir-u postavilo soferje na cesto

Str. 7

Zapuščina starega menedž-menta v Mesni industriji

Str. 4

Socialne stiske in položaj družine zakaj prihaja do ločitev

Str. 6

VREME

Ob koncu tedna bo precej jasno in nekoliko topleje

Pregovora

Slana v aprilu je bolj nevarna kot poletna toča in suša sopar- na. Sončen je april in suh, bo maj za lepo vreme gluh.

VESTNIKOV KOLEDAR

9. april, četrtek, VALTRUDA
10. april, petek, APOLONIJ
11. april, sobota, STANISLAV
12. april, nedelja, Cvetna nedelja
13. april, ponedeljek, HERMENEGILD
14. april, torek, LIDVINA
15. april, sredo, ANASTAZIJA

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

DNEVI MURE V BLAGOVNICI od 10. do 18. aprila '92

modna revija

Šmuklad Pulelje

V BLAGOVNICI v petek 10. aprila ob 17.30 uri

OB NAKUPU MURINIH IZDELKOV, tudi za program LEONA in GALUS

DAJEMO 20% popust VABITA VAS

MURN

strokovni nasveti Murinih kreatorjev

Potrošnik

POLJOOPSKRBA

- Trgovina MARIBOR, tel.: (062) 303-984
- Trgovina M. SOBOTA, tel.: (089) 21-048
- rezervni deli za trak- torje URSUS
- kosilnice BCS
- traktorske škroplilni- ce

Sovjetske zveze, kakršno smo poznali še do nedavnega, ni več. Ostaja pa težko breme podedovanih naspotij. Kar 75 milijonov prebivalcev, od tega 24 milijonov Rusov, živi zunaj svojih etničnih meja. Na eni strani imamo opravka z večinskimi slovanskopravoslavljanimi življem ter dolgoletnima naspotnikoma: Ukrajino in Rusijo, na drugi strani v Srednji Aziji pa životari še bolj revni 50-milijonski muslimanski svet z vso svojo nepredvidljivostjo. Vmes pa je nemirno Zakavkazje, kjer je ponovno začela teči kri.

Veliko je ugrobanj, ali bo Jelcinova Rusija, ki je tudi sama polna konfliktov, poslej zmogla v novi skupnosti odvreči zgodovinske težnje po hegemoniji nad drugimi republikami. Kljub številnim nejasnostim in samo začasnim rešitvam, predvsem glede obrambne politike in nadzora nad jedrskim orožjem, se je z novo skupnostjo naposled ponudila priložnost za politično stabilizacijo, dolgoročno pa tudi za gospodarsko prenovo. Teoretiki se sicer strinjajo, da je nujen hiter in radikalen prehod na tržno gospodarstvo, toda kje in kako začeti, da bi se hkrati z reformo izognili grozečim izbruhom socialnega nezadovoljstva.

Vsekaro ni naključje, da so prav pri tem vprašanju v zadnjih letih kar po vrsti obupavali številni modri ljudje sovjetske ekonomije: od Ržikova, Šatalina, Javlinskega do mnogih drugih. Po navedbah ameriških strokovnjakov naj bi samo Rusija za preskrbo z najnujnejšimi dobrinami za ureditev nacionalne valute in za preustroj gospodarstva potrebovala najmanj 17 milijard dolarjev. Namesto tega, da zdaj dobiva od Zahoda samo pakete usmiljenja. Kot kaže, se z nastankom skupnosti neodvisnih držav najtežje šele začneja.

Z vnitvijo Ševardnadzeja v Gruzijo se je nemara res začel proces integracije te samosvoje republike v svet. Ševardnadze kot predsednik novega državnega sveta, ki naj kot najvišji organ oblasti deluje do novih volitev, utegne z lastno uveljavitvijo reda v marsičem prispevati k preporodu Gruzije, toda sporočila s severozahoda Gruzije potrjujejo napovedi o težavnem obdobju tako nove oblasti kot Ševardnadzeja osebno. Okrog 1500 oboroženih privrženec strogoljavljene predsednika Gamsahurdija je državnemu svetu že zagrozilo s terorističnimi akcijami. Poleg tega ni rešeno vprašanje južnoosetjskega problema, ultranacionalistični privrženci Gamsahurdije, ki je Gruzijo pripeljal na rob osamitve, pa ne nameravajo položiti orožja.

Ostaja pa dejstvo, da je Ševardnadze ne glede na priljubljenost in renome v svetovni politiki doslej že napravil nekaj napak. Ne glede na njegova domoljubna čustva in resne namene bo prav kmalu znan tudi izid njegove vrnitve v Gruzijo. S tem ko je nasledil vojaški svet, ki Gamsahurdije ni odstranil zakonito, je namreč v roke nasprotnikov potisnil dovolj tehtne argumente. Hkrati je tudi zaprosil predsednika Rusije Borisa Jelcina, naj iz republike ne umakne dela nekdanje sovjetske armade. Nič čudnega torej, da je strmoglavljeni predsednik Gamsahurdija, ki je Ševardnadzeja ožigosal za agenta Kremlija, pohitel z izjavo, da je moskovski emisar Eduard Ševardnadze brez armade nemočen.

Medtem pa premieri Skupnosti neodvisnih držav proučujejo predlog sporazuma o organiziranju enotnega gospodarskega prostora na območju nekdanje Sovjetske zveze. Sprejema takšnega dogovora je pravzaprav nujen, saj pretrgane gospodarske vezi močno ogrožajo gospodarsko trdnost vseh držav skupnosti.

Dvodnevni sestanek voditeljev treh nacionalnih strank Bosne in Hercegovine (SDA, SDS in HDZ) v Bruslju je končno privedel do skupnih stališč v zvezi z vrsto predlogov o prihodnji ureditvi te republike, ki v kratkem pričakuje tudi mednarodno priznanje. Posebnega pomena je v tem primeru poziv vsem prebivalcem BiH, naj se v prihodnje vzdržijo nasilnih dejanj in drugih podobnih akcij, ki bi mogle ogroziti mirno rešitev težav, s katerimi se zdaj spopada republika. Dogovorili so se tudi, da bodo v bodočo ustavo vključili potrebne mehanizme za mednarodni nadzor, da bi človekove pravice vseh prebivalcev BiH čimbolj učinkovito zaščitili. Ti mehanizmi predvidevajo tudi sodišče za človekove pravice, mešano komisijo in opazovalno misijo. Hkrati so se dogovorili o eni najbolj zahtevnih stvari: posebna delovna skupina pod vodstvom predstavnika Evropske skupnosti bo namreč na novo definirala teritorij sestavnih enot te republike.

Po štiridnevni posveti, ki so sledili dvema zaporednima porazoma vladajočih socialistov na francoskih lokalnih volitvah, je predsednik Francois Mitterrand za novega predsednika vlade imenoval 66-letnega Pierra Berégovoya, ki je v kabinetu prejšnje

predsednik Francois Mitterrand za novega predsednika vlade imenoval 66-letnega Pierra Berégovoya, ki je v kabinetu prejšnje premierke Edith Cresson zasedal vse najpomembnejše gospodarske resorje. Dosedanja ministrska predsednica Edith Cresson, ki je brez uspeha skušala prepričati Mitterranda, da za uspešno vodenje socialistične vlade potrebuje manjšo in solidnejšo ministrsko ekipo, je predtem odstopila v pismu pa zardila, da ni imela jasne podpore v lastni stranki niti primerneга vladnega kabineta za zaupano ji poslanstvo. Z njenim odstopom pa francoski socialisti, katerih priljubljenost med volilci je na najnižji točki od leta 1971, ko se je na čelo stranke povzpel Mitterrand, začenjajo sklepne priprave na parlamentarne volitve, ki bodo prihodnogo pomlad.

Razmere v Bosni in Hercegovini so nadvse kritične. o mrtvih v Kupresu, pomembni strateški točki na jugovzhodni ke, približno 90 kilometrov od Sarajeva, kjer so se spopadi ki hrvaški enot in srbske vojske, poročajo tudi svetovne nedeljo popoldne pa se je pred bosanskim parlamentom zbralo več kot 20.000 ljudi, ki so zahtevali mir. Akcija spontano in iz naselja Dobrinja so kljub barikadam krenile di, ki so želeli preprečiti spopade, v katerih je bilo 7 mrtvih njenih. Razmere so se zaostrele potem, ko je Alija Izetbegović sil mobilizaciji. Zaskrbljenost zaradi spopadov izraža tudi general sekretar OZN Butros Gali, ki je VS predlagal, naj kljub fin gatom ob obsejni mirovni akciji na ozemlju nekdanje Jugoslovije konfrazirajo. »Nadaljnje zavlačevanje prihoda moglo resno ogroziti krhko januarsko premirje.«

Po nedavnih dogodkih v Bijeljini, Mostarju, Livnu in drugod, kljub mirovnim pobudam tudi poveljnika mirovnih sil generala Nuno Barbiera težko predvideti nadaljnji tok dogodkov. Upanje vzbujajo ljudi proti rušilni politiki nacionalnih strank in nacionalnih vojsk. V republiški skupščini pa so prebivalci zahtevali ustanovitev narodne rešitve.

Republike nekdanje Jugoslavije, ki so uvedle trgovinske in
gačne omejitve pri poslovanju z drugimi republikami, jih bodo po-
vile na vseh področjih — s količinskimi kvotami in različni dajati-
mi vred. Prav tako ne bi smeli več preprečevati prostega pre-
in dobrin čez republike. To sta pglavna dosežka plena
danja predsednikov na konferenci o Jugoslaviji v Brstlu,
kalo pod vodstvom lorda Carringtona. Po njegovem sreča-
le napreduje. Omenil je tudi slovenski prispevek v razpravi,
venska delegacija jasno sporočila ne samo svoje mnenje glede odpo-
ve trgovinskih in drugačnih omejitev, temveč je Milan Kučan pre-
dujočemu poslal osebno pismo, v katerem mu razgrni doleže-
praktična vprašanja v zvezi z nasledstvom, ki bi jih morali
urediti.

Albanski predsednik Ramiz Alia je že pred dnevi napovedal svoj odstop, potem ko je na volitvah zmagala nekdanja opozicija. Zadnje besedo je izrekel parlament, oblikoval po novih volitvah in ima v njem Demokratična stranka veliko večino sedežev. »Lani sem sprejel mesto predsednika v dobro naroda in za enotnost naroda in prav zaradi tega zdaj odstopim«, je dejal Alia.

Pet mesecev potem, ko so ZDA, Velika Britanija in Francija
tožile Libijo, da je kriva za eksplozijo letala ameriške družbe Pan
leta 1988 in v letu 1989 letala francoske družbe UTA ter pri
di, je varnostni svet OZN sprejel nove ukrepe. Na podlagi
sprejete že lani, ki zahteva od Libije popolno sodelovanje z
rodno preiskovalno komisijo o libijski udeležbi pri obeh ka
so s tesnim izidom izglasovali sankcije za letalski promet z Lib
prodajo ali prenos orožja ter strogo omejitev števila in gib
skih diplomatov v tujini. Vse to se bo zgodilo, če Tripoli
ne izroči osumljenih teroristov.

Dogajanje v Tripolisu, ko so demonstranti napadli vojaški objekt, je v venezuelsko veleposlanstvo ter skušali napasti veleposlanstvo nekaterih drugih držav, je naletelo na ogorčen odmev. Vseeno pa su rusko zunanje ministrstvo poklicalo začasnega veleposlanika poslov in mu izročil uradni protest. Protestirali sta tudi nezulela in varnostni svet OZN. Na vse pritožbe pa Libija odgovarja s grožnjami.

Obstaja neka hrvaška zbadljiva pesmica na račun Madžarov, ki med drugim pravi, da »nema Madžarska ulaza na more«. In iz starih osnovnosolskih učbenikov za zemljepis in zgodovino se lahko prav tako živo spominjamo, s kakšnim poudarkom je v njih o tej ali mulaciji verjeli, ne vedoč, da se z njo ne gre za pogajalsko mizo, ampak se jo natresla pred novinarji po pogajanjih. Zato da bi se zakrilo vse ono branje pod mizo in izsiljevanje med potekom pogajanj. In tako smo ostali brez »okna v svet« (spet osnovnosolska modrost!) države Slovenije je lahko za tisto, kar je bilo ves čas dani: Hrvti, ki iz zahodnih mej bodo toliko zagrizli na zahodnih pa na morskih.

S čimer pa seveda čeno, da samo Kdo je kaj nameravajo

oni sosednji državi stalno zapisano, da nima izhoda na morje. Recimo o Avstriji. Vsaj to preprosto »morsko« okolščino bi morala imeti v glavi slovenska zunanja politika: nekaj posluha za ljudsko blago v pogovorih in zbadljivkah ter spomin na osnovnopoljsko učenost. **Pa bi v hrvaško-slovenskem sporu za morje potegnili daljši konec.** Morda glasovno, a ne dejansko. **Novinarji** pa igrajo v celi morskii storiji kar pomembno vlogo. »Če bi namreč prebral knjigo **dr. Davorina Rudolfa Mednarodno pravo morja** iz leta 1985,« novinar **Boris Suligoi** meče v brk novinarju **Francu Jurinu**, »bi lahko našel kar nekaj zgledov, kako je mogoče iz ene in iste izhodiščne točke na kopnem različno vleči mejo na

Naši vrhi pogajalci za morje pa so nameravali mejo med slovenskim in hrvaškim mor-
ju med dvema državama.«

Iz česar ne sledi samo to, da je hrvaški minister za morje dr. Rudolf prebral tudi nekaj temeljnih političnih tekstov, z Bismarckom vključno, ampak tudi to, da Suljog v polemiki z Jurijem nekaj spregleduje. Na drugem mestu se namreč sklicuje na fair-play v politiki, ki da so ga Hrvati debelo prekršili. Ko pa je vendar jasno, da v politiki ni fair-plays, kar Rudolfova formulacija kar najbolje dokazuje!

Kakor se je pokazalo, so ti naši ubogi naivci tji prazni fort...

JOHANNESBURG — V političnih spopadih v črnskih predmestjih glavnega mesta Južnoafriške republike je padlo več ljudi. Na ulicah so postavili barikade in kupe kamenja. Mandelov ANC in zulujska stranka Inkata valita krivdo za nasilje drug na drugega.

WASHINGTON — Naslednji, že peti krog dvostranskih bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj naj bi se začel 27. aprila (spet) v glavnem mestu ZDA. Vse strani načelno pristajajo na ameriško povabilo, čeprav Izraelcem mesto ni všeč, Arabcem pa ni do selitve.

PEKING -- Kitajski reformisti pod vodstvom Deng Xiaopinga so izsilili bistvene spremembe v letnem poročilu premiera Li Penga parlamentu in ga prilagodili svojim reformnim načrtom.

DUNAJ — Tokrat med kanclerjem Vranitzkym in zunanjim ministrom Mockom ni razlik, saj skupaj čakata na »signal« ES za priznanje BiH in Makedonije. Avstrijska vlada je omenjeni republiki bivše Jugoslavije pripravljena priznati takoj, ko bodo to storili v Bruslju.

MOSKVA — Ruski predsednik Boris Jelcin je odstopil finančnega ministra Jegorja Gadjarja, 36-letni ekonomist pa bo še naprej pristojen za uresničevanje držnega programa reform. Za novega finančnega ministra je Jelcin imenoval enega Gadjarjevih pomočnikov Vasilija Barčuka. Odstopil je tudi namestnik predsednika vlade Genadij Burbulis.

RIM – Podatek, da je v afriškanski »zunanjji ministere« kardinal Jean-Louis Tauran sprejel libijskega veleposlaničnika v Italiji Abdurahmana Ghalgala, je sprožil ugibanja o možnosti, da bi Libija, čeprav nima diplomatskih odnosov s Svetim sedežem, zaprosila za posredovanje po protilibijski resoluciji varnostnega sveta OZN.

MOSKVA — Predsednik ruske federacije Boris Jelcin in CSFR Václav Havel sta podpisala sporazum o prijateljstvu in sodelovanju med državama. S tem sta potegnili črto pod nesrečnim letom 1968, ko so sile varšavskega pakta vdrele v Českoslovaško in zadušile proces demokratizacije.

Izraelski premier Jichak Šamir je sporočil, da je njegov zunanji minister David Levi v zadnjem trenutku preklical odstop. Nesporazume sta, kot je pojasnil, zgledila. Levi, ki je hkrati tudi namestnik ministrskega predsednika, je pred enim tednom namreč izjavil, da namestnika odstopiti, in ker se je besedna vojna stopnjevala, hkrati zagotovil, da se v nobenem primeru ne bo premislil.

Če bi kdorkoli hotel nenadoma spremeniti status črnomoške flote, jo bo Ruska federacija prisiljena vzeti pod svojo jurisdikcijo in jo bo potem predala v sestavo strateških sil Skupnosti neodvisnih držav. To je bistveni del nepričakovano ostre izjave predsednika Ruske federacije Borisa Jelcina. Na ta način je zagrozil Ukrajini in tekmeču Kravčuku, hkrati pa je tudi sam izkoristil ruski nacionalizem in čedalje močnejši opoziciji pokazal, da zna najbolj energično varovati ruske interese.

Jugoslovanska vlada je uradno potrdila, da je nemška uprava za zračni promet v Münchnu s soglasjem hrvaškega državnega vrha in v dogovoru z le-tem prevzela nadzor nad hrvaškim zračnim prostorom ter ga priključila k svojemu sistemu. Pristojni državni organi niso hoteli komentirati tega sporočila v Borbi, strokovnjaki za prometno pravno in zračno plovbo pa menijo, da gre za samovoljno razkazanje jugoslovanskega zračnega prostora in očitno kršitev mednarodnega prava.

Na seji skupščine Črne gore so sklenili ukiniti petinštirideset let star zakon o preimenovanju Podgorice v Titograd. S tem se bo črno-gorsko glavno mesto spet imenovalo Podgorica. V Žahjaku pa so spisal prvo delovno verzijo ustave Republike Jugoslavije, ki jo bosta sestavljali državi Črna gora in Srbija.

Predsednik ZDA je odobril 270 milijonov dolarjev za mirovne misije OZN v Jugoslaviji, Kambodži, Salvadorju in drugih državah. S temi sredstvi ZDA sodelujejo pri financiranju posebnih akcij mirovni sil OZN. To sodelovanje pomeni 30 odstotkov skupne vsote.

Navzlic oficirskih pameti, ki je vajena dobivati in zapravljati denar, ki ga morajo zaslužiti drugi, pa Milošević ve tudi to, kakšna moč se skriva v upravljanju z nacionalno valuto.

Vreme, Beograd

Kaj po Benku in Pomurki?

Junija letos bo minilo 70 let, ko je bila takratna Benkova klavnica v Murski Soboti registrirana tudi kot izvozna klavnica. Soboško mesarsko tradicijo nadaljuje danes Mesna industrija Pomurka, ki je s svojo ekspanzivno politiko daleč presešla lokalne in tudi slovenske okvire in si je s svojo blagovno znamko pridobila mesto tudi na zahtevnem svetovnem tržišču. Žal pa so se v zadnjih mesecih začele razmere v tej tovarni nepričakovano in nevarno zapletati, ob razmerah, kakršne zdaj so, pa se marsikomu upravičeno zagotavlja vprašanje usode tega več kot 1400-članskega delovnega kolektiva.

Ne bom ponavljal kronologije dogodkov, saj so bili že večkrat objavljeni in predstavljeni, potrebno pa je zapisati, da velja za prelomnico 14. februar (?), ko se je na delavskem svetu začelo rušenje dotedanjega vodstva Lesne industrije. To je svoj prostovoljni odstop sicer zavrnilo, odločitev pa je padla na seji delavskega sveta, ki je pred koncem februarja odstavil staro vodstvo in mu odvzel vsa pooblastila. Za zunanje opazovalce in poznavalce gospodarskih razmer v Mesni industriji je bila takšna odločitev seveda presenetljiva, saj vodstvo ni padlo zaradi poslovnega rezultata, ki je bil v dani situaciji razmeroma ugoden. To je potrdila tudi primopredajna bilanca, ki je bila opravljena 2. aprila, po stanju 29. februarja pa je premoženje Mesne industrije znašalo 1,5 milijarde tolarjev in obveznosti 1,4 milijarde tolarjev. Vzroke za odstranitev vodstva bo mogoče ugotoviti s temeljitejšo analizo, dejstvo pa je, da je padlo na obrobni problemih, ki bi jih z nekoliko preudarejšim ravnanjem bilo mogoče premostiti.

Staro vodstvo je na tiskovni konferenci v začetku tega tedna javnost obvestilo, da svoje sodelovanje pri obravnavi problematike v Mesni industriji zaključuje in s tem ne prevzema več nobene odgovornosti za nadaljnji razvoj dogodkov. Če staro vodstvo lahko po vseh teh dogodkih ostaja brezbržno, pa to vsekakor ne velja za mnoge druge, ki jim ne sme biti vseeno, kako se bodo dogovorili razvijali, pričakovanja se namreč tudi po zamenjavi vodstva ne uresničujejo, tisto, kar so nasprotniki starega vodstva najbolj kritizirali, pa je, kot kaže, zdaj tudi zanje sprejemljivo. Obljube novega vršilca dolžnosti direktorja Dušana Siftarja, da bodo vsi delavci naprej redno delali, so bile le prazne besede, v klavnici pa je vedno manj dela. Tudi prodaja ne teče tako, kot so si zamislili, zaradi nekaterih prenaplavljenih in nepremišljenih odločitev pa se trga gajo prenekatere dolgoletne trdne in dobre poslovne vezi. Zlasti poslovanje s tujimi partnerji zahteva korektno odnose, zaradi napak v vodenju pa nekateri tuji partnerji že ostro protestirajo, kar bo lahko imelo daljnosežne neugodne posledice. V prvi vrsti za samo Mesno industrijo, posredno pa tudi za celotno pomursko govejorejo.

Lahko bi trdili, da je prišlo do zamenjave vodstva v Mesni industriji v najbolj nepravem trenutku, sredi podjetniškega preoblikovanja podjetja, ki je ostalo na pol poti. Zato bi podjetje zdaj potrebovalo preizkušeno in usposobljeno vodilno ekipo, ki bi se znala odzivati na izzive časa in okolja. Prav pomanjkanje primernih kadrov pa je v tem trenutku največja težava. Vodenje je zdaj več ali manj omejeno na enega človeka, informacije o dogajanjih v podjetju pa le stežka prodrejo iz tovarniških zidov. Absurd je še toliko večji, ker blokada informacij delajo zdaj tisti, ki so se za časa starega vodstva najbolj zavzemali za to, da informacije pridejo v javnost. Kaže, da vse to delajo le za lastne interese.

LUDVIK KOVAČ

ELRAD

Dobra prodaja, vendar težave z likvidnostjo

Mesec dni po razburljivih dogodkih v radgonskem Elradu se položaj počasi umirja. Čeprav pravega hišnega reda še vedno ni, proizvodni proces teče normalno, prodajo so povečali, zmanjšali pa so tudi zaloge in dolgove. Tačas največja težava v sistemu je likvidnostna.

Po besedah v.d. direktorja Karla Sapača so v Elradu nekako uspeli vzpostaviti relativen mir in povečati delovno disciplino, kar se pozna tudi pri fizičnih kazalcih poslovanja. Čeprav si z njimi v sistemu ne mažejo oči, pa je potrebno zapisati, da so ti v mesecu marca zelo dobri. Tako so uspeli povečati prodajo za 50 odstotkov ali od 80 milijonov SLT na 125 milijonov SLT, od tega je bilo čez 43 milijonov SLT konvertibilnega izvoza. Za 5 odstotkov ali 12 milijonov SLT so zmanjšali zadolženost — odplačali so obrok tujega posojila — in za 10 odstotkov ali 28 milijonov SLT zaloge. Vendar je položaj boljše le navidezno. Plod sedanjih dobrih fizičnih rezultatov poslovanja bo namreč viden šele čez dva ali več mesecev, sedanje povečanje poslovanja od novembrskih 1,1 milijona mark na 2,5 milijona mark pa prinaša potrebo po večjih finančnih sredstvih, ki jih podjetje nima, drugi viri pa jih ne spremljajo dovolj kakovostno.

Posebno spodbuden je podatek, da je Elradu uspelo povečati izvoz od novembrskih 400.000 DEM na 800.000 DEM v marcu. To pripisujejo predvsem agresivni prodajni mreži v tujini in kakovosti izdelkov, med katerimi so si mnogi že tudi prislužili mednarodne ateste. Večja je tudi prodaja v Sloveniji, počasi in previdno pa se vrača tudi izgubljen jugotrgišče. Čeprav zaenkrat v obliki naturalne menjave, pa je to vseeno pozitivno, saj zaradi popolne izgube jugotrga sistem Elrada v takšni obliki, kot je danes, ne bi mogel več obstati.

Tačas je v sistemu zaposlenih 860 delavcev, od tega redno 807. Čeprav med njimi ni dela za vse, jih po novem ne opredeljuje več kot presežke, ampak so znotraj podjetja razpisali interna javna dela, ki jih ti delavci opravljajo po potrebi. Vodstvo podjetja je delavcem obljubilo plačo, ki naj bi jo dobili 24. aprila, dvignili jo bodo v skladu z rasto življenjskih stroškov, še vedno pa bo v povprečju za 20 odstotkov zaostajala za izplačili, ki je predvideno po kolektivni pogodbi.

V Elradu se je izrekel tudi razpis za generalnega direktorja. Prijava sta dve, komu bo zaupnan sistem, bo kmalu znano. Zelo kratek rok za sprejem planov so si postavile tudi družbe sistema. Čeprav bi to delo moralo biti opravljeno že lani, se ga v Elradu lotujejo šele sedaj. Vsi plani in tudi program, ki ga pripravljajo skupaj s svetovalnim podjetjem Edil ing, bodo naravnani tako, da bodo do konca leta posamezne družbe sistema Elrad lahko poslovale popolnoma samostojno. V vodstvu podjetja bodo opredelili tudi program dela za naslednjih 3 do 5 let, ki bo v glavnem usmerjen v kakovost, tehnološke naložbe, informatiko in kadre.

RENATA FICKO

Zaloge preplavile slovenski trg

Cez dober mesec naj bi v slovenski skupščini sprejeli predlog zakona o trgovinah: njegova najpomembnejša novost bo popolna izenačitev zasebnih in družbenih trgovin ter možnost trgovanja na debelo brez do sedaj potrebnih dodatnih registracij. Vendar pa tačas slovenske trgovce drugi problem: ogromne zaloge so preplavile slovenski trg, kar je posledica prekinjenih poslovnih stikov z republikami bivše Jugoslavije; po drugi strani je konkurenca uvoženega blaga vse večja, tuji trgovci že odkupujejo posamezne trgovine, pa tudi velike poslovne zgradbe. Pa kljub temu: čeprav je sodobna razvita trgovina pogoj za tržno gospodarstvo, pa bo država morala tu in tam še vedno priskočiti na pomoč. Vsega skupaj imamo v Sloveniji registriranih okrog 6 tisoč trgovin, polovica od teh jih je v zasebni lasti. Komu bo država pomagala?

Minister JOŽEF JERAJ, ki je nadomestil bivšega ministra Maksa Bastla, je odgovoril na nekaj vprašanj.

Kako lahko vaše ministrstvo vpliva na zaloge in cene?

Sorazmerno malo! Predlagali smo, da bi v ta namen v proračunu predvideli sredstva v višini 3 milijarde in pol, vendar smo dobili le sredstva, ki jih potrebujejo za tekoče vzdrževanje v okviru direkcije za rezerve. Tako za intervencije skorajda ni denarja, zato sem zaskrbljen, kako bo, ko bo odkup pšenice, sladkorne pese in drugih pridelkov. Nekaj možnosti je, da kupci najamejo posojila po regresirani obrestni meri, za kar je v proračunu v okviru ministrstva za kmetijstvo namenjenih 2,5 milijarde tolarjev. Mi bomo poskušali ta izpad nadomestiti tako, da bomo odprodali blagovne rezerve, ki niso nujne in na ta način intervenirali tam, kjer bo to potrebno.

Sta politika intervencijskih sredstev in tržno gospodarstvo skupaj sploh sprejemljiva?

»Bom zelo jasen! Tržno go-

Jožef Jeraj, slovenski minister za trgovino

nati na trg južnih republik ali na povečanje prodaje naših izdelkov v sosednjih državah?

»Povsod moramo širiti prostor za prodajo. Naša struktura prodaje je bila prej takšna: 24 odstotkov smo prodali v Jugoslaviji in 18 odstotkov v tujini. Zdaj se slika obrača: izgubljamo na jugu in pridobivamo na izvozu. Toda če hočemo imeti uspešno gospodarstvo, bi morali doseči čez 50 odstotkov prodaje zunaj naših meja. To pa je precej velik zaloga, ker vemo, da republike bivše Jugoslavije niso plačilno sposobne, poleg tega so poti še vedno ovirane, na zahodu pa nismo konkurenčni oziroma naša proizvodnja ni dovolj tehnološko razvita. In še nekaj je: ker nismo še člani EFTE niti EGS-a, ima naše gospodarstvo v tujini precej večje davkatve. Ko

smo na primer enemu od zainteresiranih trgovskih podjetij povedali, da mi nismo za to, da se pri nas le prodaja, ampak želimo naše blago tudi izvažati, je izračunal (kajti proizvodne cene so zanj še kar interesantne), da je zanj ceneje kupovati v Nemčiji, saj je pri posameznih cenah tudi do 30 odstotkov razlike.

Je kaj možnosti, da bodo ogromne zaloge na slovenskem trgu zmanjšali 96 ekonomski, ki skrbijo za oskrbo sil OZN na ozemlju Hrvaške in BiH — a?

»Ponudbe smo že poslali, tudi pogodbe. To je bolj v pristojnosti ministrstva za kmetijstvo, pogajanja pa koordinira ministrstvo za zunanje zadeve. Določeni ukrepi so že sprejeti. Tu gre za velike količine, in če bo Slovenija postala dobavitelj, bo to lahko za naše gospodarstvo zelo uspešno. Upam, da bo tako, ne!«

Zaloge na slovenskem trgu se večajo, s tem pa se večja tudi možnost raznih spekulacij — predvsem pri prehranbenih izdelkih, kjer je rok trajanja omejen?

»Ne, ne! Tu pa smo zelo strogi. Če bo inšpekcija kje kaj takega zasledila, bo pač morala ukrepati. Sedaj je intenzivno delala na kontroli sirov, ker smo posumili, da so se v Sloveniji pojavili siri neslovenskega izvora in bi zanje morali plačati posebne davkatve. Predvidevali smo, da je tega precej več, kot pa smo dejansko odkrili.«

Ali lahko nadzorujete tudi vseh tri tisoč zasebnih trgovcev?

»Glede trgovin je moje mnenje tako: konkurenca mora biti. Močna konkurenca pa pomeni, da slab odpade. Do sedaj smo bili navajeni, da je bila trgovina le razdeljevalec. Kar je imela, je pač prodala. Zdaj pa bodo tisti, ki bodo spekulirali in prodajali slabo blago, odpadli. Na žalost je takšen zakon trgovine. Vsak bo moral upoštevati kakovost, količino in racionalne transportne poti.«

Kakšne ukrepe bo vlada spreje-

la, da bi zaščitila domačo proizvodnjo in trgovino pred poplavo tujega blaga?

»Vlada sedaj pripravlja nadoj, s katero bo urejala gibanje tujega kapitala pri vnosu in izvozu. Kapital naj bi se viagal v tujino, ki so kapitalistični zavarovalci in so infrastrukturne mena. Tuji kapital je torej zavljen pri gradnji cest, telekomunikacij, železnic... manj pa bi Slovence interesantno, da bi kapital v veliki meri prihajal iz tujine ali bančništvo, ki bi tem lahko izgubljali denar. Prav pa je, da se država nam daje vzor ter da se konkurenca. Toda najprej moramo doseči, da se denar varčevalcev vrne v našo državo, kajti dokler ne bomo imeli zaupanja v naša podjetja, ki bi jih lahko zaupanja, ga ne bodo imeli. Prav tako je za tujce, ki odprto vprašanje pravno stoji.«

Minister Jeraj, vi ste pred zapuščino Maksa Bastla, bilo že narejenega in kaj se konon o trgovinah naj bi bil sprejet?

»Lahko rečem, da z gospodarsko zbornico dobro sodelujemo. Tudi prej je ministrstvo sodelovalo dobro sodelovalo in imelo večjih problemov ni. Na nekaterih usklajenih tudi v skupščini slovenskih. Nekateri motti, da 6. členu določeno, da intervencijstvo možnost, da intervencij določenih primerih. Vendar to čisto normalno, vsa država skuša preprečiti neprijeten vdor tujih interesov na domače močje. Jaz mislim, da bodo poslanci razumeli in sprejeli. Lahko pa se o tem sprejme poseben zakon. Naši trgovci kaj ni le, da štito trgovin, ampak tudi potrošniki. Tudi sedaj še ni bilo dovolj, da potrošniki ne izkoriščajo zakonov, ki bi jih lahko. S tem zakonom jih torej želimo zaščititi, bolj pa v pripravi zakon o varstvu potrošnika.«

BERNARDA BERTON

PODOBA LENDAVSKEGA GOSPODARSTVA

Številna podjetja v škripcih

Z rezultati gospodarjenja ne morejo biti zadovoljni tudi v lendavski občini. Že v prvem četrtletju lanskega leta so šla v stečaj tri podjetja, kar je bistveno vplivalo na povečanje števila brezposelnih, saj so stečajniki predstavljali celo 45 odstotkov vseh brezposelnih v občini. Pri tem vzbujajo posebno skrb fizični pokazatelji poslovanja, saj se je industrijska proizvodnja v primerjavi z letom poprej znižala za 4,7 odstotka. To je sicer manj, kot znaša republiško povprečje (12,4 odstotka), toda to ne more biti zadostno opravičilo. Posebno zato, ker je na relativno majhen padec industrijske proizvodnje v lendavski občini močno vplivala proizvodnja naftnih derivatov. Brez nje bi namreč beležili 11,9-odstotni padec industrijske proizvodnje, poleg tega pa se je v kar 12 od skupno 16 panog zmanjšala proizvodnja. Največje nazadovanje je bilo v strojogradnji, predelavi kovin, proizvodnji žaganega lesa in plošč ter v proizvodnji gradbenega materiala in živilskih izdelkov.

Analiza, ki so jo opravili v sekretariatu za gospodarstvo in družbene dejavnosti, kaže, da se je v tem času poslabšala tudi oskrba lendavske industrije z domačimi in uvoženimi surovinami. S slednjimi je imelo konec lanskega leta težve kar polovica industrijskih podjetij. Po drugi strani pa je bilo 70 odstotkov lendavskih podjetij nezadovolnih s finančnimi prilivi. Svetla točka je gotovo izvoz, saj se je leta v primerjavi z letom 1990 povečal za 45,7 odstotka, saj je lendavsko gospodarstvo izvozilo za

več kot 19,8 milijona ameriških dolarjev. Izstopa lendavska Nafta, ki je ustvarila kar 69,2 odstotka vsega izvoza. Vse pomembnejše mesto zavzemajo tudi izdelavni posli, s pomočjo katerih so izvozne posle povečali za okrog 15 odstotkov. Lani je lendavsko gospodarstvo uvozilo za blizu 17,5 milijona dolarjev blaga, kar pomeni 32,1-odstotno povečanje. Tako znaša pokritost uvoza z izvozom 113,7 odstotka.

Sicer pa je zaključne račune za lansko leto predložilo 90 pravnih oseb iz gospodarstva; od tega 31 družbenih podjetij, 53 zasebnih in 6 mešanih podjetij. Zanimivo je, da je v teh podjetjih bilo skupno zaposlenih 3.822 delavcev, kar je za 13,7 odstotka manj kot leto poprej. Dodati je treba,

da so odhodki rasli za 21,3 odstotka, kar kaže na to, da so neke hitreje od ekonomičnosti poslovanja. Vse to kaže na to, da so v primerjavi z letom 1990 lendavska podjetja imela za akumulovalno več denarja. Zal pa je poslovalo 14 podjetij, ki so delala nad 9,3 milijona tolarjev primanjkljaja. V tem podjetju bilo zaposlenih 247 delavcev, 6,4 odstotka vseh zaposlenih tamkajšnjem gospodarstvu. Zanimivo je, da so visoki primanjkljaji (92,8) odpisanosti opremi, kar kaže na to, da so zastarelosti tehnološke opreme, pa tudi o nekonkurenčnosti tujih trgov.

MILAN JERAJ

LENDAVSKA TELEFONIJA

Odkod vzeti 22 milijonov?

V lendavski občini si veliko obetajo od gradnje kableske telefonske povezave Lendava—Pince, ki bo nedvomno pomembna naložba za nadaljnjo širitev telefonskega omrežja v krajevnih skupnostih Centiba, Gorice pri Lendavi in Orešje—Dolina. Gre za neuresničeno nalogo še iz občinskega referendumskega programa 1986—1990, zato so tej naložbi v občinski skupščini priglajali zeleno luč, še posebej, ker imajo na voljo tudi ustrezne finančne sredstve iz republiškega proračuna za pospeševanje razvoja demografsko ogroženih območij. Predračunska vrednost omejenega telefonske povezave med Lendavo in Pincami je sprva znašala 23,7 milijona tolarjev. Od tega zneska naj bi iz republiškega proračuna zagotovili dobro polovico potrebnega denarja, in sicer 11,9 milijona SLT, naročniki naj bi prispevali 4,7 milijona SLT, iz

občinskega proračuna in krajevnega samoprispevka pa bi zbrali 7,1 milijona SLT.

Ker pa jim s PTT podjetjem ni uspelo najti skupnega jezika, je izvršni svet stopil v akcijo za pridobitev republiških sredstev in prek podjetja MIS varilne opreme nabavil kable po ceni, ki je bila na dan plačila za 25 odstotkov nižja kot v prodaji na veliko. PTT podjetje je zahtevalo poleg 78 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev po naročniku še povratna sredstva v obliki posojila, ki se je nenehno povečevalo zaradi podražitev. Trenutno veljavni predračun za osnovni vod znaša po najnovejših izračunih že 40 milijonov SLT, za telefonsko omrežje po krajevnih skupnostih pa 24 milijonov, kar pomeni skupno 64 milijonov tolarjev. Za zdaj je zagotovljenih 37 milijonov SLT, od tega 12 milijonov iz republiškega proračuna in

25 milijonov od naročnikov. Potemtakem jim manjka še 27 milijonov tolarjev, kot kreditnih sredstev, ki bi jih PTT podjetje vrnilo v štirih letih. V lendavski občini pravijo, da bi ob velikih prizadevanjih lahko od naročnikov iztržili kvečjemu še 5 milijonov SLT, ali 16 tisoč od posameznega naročnika.

da bi morali drugje zagotoviti 22 milijonov tolarjev, kar je gotovo največja naloga, ki jo od odgovorne v lendavski občini prej zagotovi tudi telefonsko povezavo med Lendavo in Pincami, kar je manj razvitih območij.

MILAN JERAJ

Dr. Pučnik v Prekmurju

DR. PUČNIK V PREKMURJU. — 15. marca je bil gost radgona Nedeljska kuhinja pa Murskem valu predsednik Socialdemokratske Slovenije (SDSS) dr. Jože Pučnik, ki je v omenjeni oddaji odgovarjal na vprašanja poslušalcev.

Popoludne pa sta se dr. Pučnik in soproga v družbi predsednika članov predsedstva SDSS OO Murska Sobotna ter člana državnega sveta stranke udeležila svečanega kosila v gostilni Fartek v Gornji Savi. Tu pa je bilo še srečanje s člani in simpatizerji stranke, na katerem je dr. Pučnik izjemno neposredno in razumljivo predstavil sedanjost slovenskega položaja v državi, stališča in vlogo Socialdemokratske stranke.

POMURCI ENOTNO O DELITVI 704 MILIJONOV ZA CESTE

Odličen izplen, toda ...

Ni dovolj, da se riba ujame na dobro pripravljeno vabo, ribič jo mora znati tudi spraviti na suho.

Podobno je s proračunskimi sredstvi; ni dovolj, da so Pomurci uspeli izboriti 704 milijonov tolarjev v okviru slovenskega proračuna, kajti iz izkušenj vemo, da papir prenese vse. Pomembnejše je, da bodo ta sredstva tudi v resnici prišla v severovzhodno Slovenijo, to pa bo mogoče le tako, da bodo čim prej začeli delati na več gradbiščih. S tem namenom so predsedniki izvršnih svetov občin Murska Sobota, Ljutomer, Gornja Radgona in Lendava skupaj s Kolomanom Cigutom in Vito Gyorekom v petek odpotovali v Ljubljano. Se prej so sestali na domačih tleh (MGZ), da bi se dogovorili o »prioritetah«, kajti zavedajo se, da morajo v republiko (tako na Ministrstvu za promet in zveze kot tudi Republiški upravi za ceste) nastopiti enotno in odločno. V nasprotnem bo namreč proračunski denar spet porabljen za primorske ali dolenske ceste, ne pa za pomurske, kot je bilo prvotno načrtovano.

Sprejetje dveh amandmajev v republiški skupščini (30. marca), s katerima je bilo v proračunu za leto 1992 določeno, da se za obnovo magistralne in regionalnih cest v Pomurju namenijo skoraj 705 namesto prvotno dodeljenih nekaj čez 100

milijonov tolarjev, je prav gotovo velik uspeh pomurskih poslancev, zato jim čestitamo za odločnost in vztrajnost. Prav tako pa je to uspeh vseh prebivalcev severovzhodne Slovenije, še posebno naravovarstvenikov, ki s svojo opozorilno zaporo ceste ne bi uspeli brez podpore medijev. Občinske vlade so spoznale, da lahko dosežejo precej več, če nastopajo skupno, brez nevoščljivosti in zapletenosti, zato upamo, da jim bo to pomembno vodilo tudi v prihodnje.

Po prvotnem predlogu naj bi s 100 milijoni tolarjev obnovili naslednje odseke cest: Gederovci—Kuzma (za odsek skozi Sotino je izdana odločba o prevozi prometa), Lendava (mesto), Lendava—Dolga vas, Videm—Senarska, Martijanci—Gornji Petrovci, Črenšovci (most) in Dobrovnik—Dolga vas. Upoštevajoč prvotna proračunska sredstva in dodatne kilometre in milijone, ki so jih izborili pomurski poslanci, je Vito Gyorek s Cestnega podjetja pripravil predlog prednosti obnove in gradnje vseh odsekov magistralne in regionalnih cest, ki naj bi se jih lotili letos. Prednost imajo prav gotovo magistralna cesta in vsi tisti odseki, za katere je že izdelana ali naročena dokumentacija. Naj-

prej bo na vrsti gradnja 1 kilometra magistralne ceste skozi središče Gornje Radgone, kar bo zelo zahtevno, saj poteka magistrala skozi strogo mestno središče; z deli bo potrebno začeti čim prej, saj Gornjeradgončani že obnavljajo kanalizacijo in drugo infrastrukturo ob cesti; potem bo na vrsti polkilometrski odsek magistrale od Radenec do mosta na reki Muri, kjer se bo cesta le preplastila, zato posebna dokumentacija ni potrebna. S skupščinskimi amandmaji je prišel v program tudi odsek ceste od magistrale do državne meje v Gornji Radgoni, za kar je že naročena dokumentacija. Vsi potrebni papirji pa so že izdelani za odseke magistrale, ki bodo prišli naslednji na vrsto: M—10 Rakičan—Bratonce (5,5 km), M—10 Bratonce—Beltinci (2,5 km), Beltinci—Črenšovci (odsek 321, 5,5 km), most v Črenšovcih, odsek 369 v Črenšovcih, Črenšovci—Lendava (odsek 322,5 km) in Lendava—Dolga vas — mejni prehod. Za obnovo magistrale M 10 — 1 na območju gornjeradgonske, murskosoboške in lendavske občine naj bi bilo dodatno namenjenih 409.500.000 tolarjev.

Pričakovali smo zaplete pri dogovoru o prednostnih gradnjah regionalnih cest, vendar so se po začetnem nasprotovanju lendavskih in ljutomerskih

izvršnikov dogovorili, da so zaradi velikega zanemarjanja obnove v minulih letih tokrat na vrsti regionalne ceste v občinah Murska Sobota in Gornja Radgona. Res pa je, da bi morali v Ljutomeri občini zaradi meje s Hrvaško in spremenjenih prometnih razmer zagotoviti vsaj minimalno varnost na cesti Lendava—Ljutomer—Ormož.

Med regionalnimi cestami naj bi se najprej lotili že nekaj let načrtovane obnove 6,5-kilometerskega odseka ceste Murska Sobota—Hodoš in kilometra ceste od Martinja do državne meje (če bodo letos končno le odprli mejni prehod), naslednji bodo na vrsti 4,1-kilometrski odsek ceste Gornja Radgona—Trate, 2,1 kilometra odseka ceste Ljutomer—Stročja vsa ter 1,2 kilometra Kranjčeve ulice v Lendavi, za katero naj bi bila prav tako že izdelna dokumentacija, vendar bo gradnja zelo draga. V letošnji program obnove regionalnih cest, ki naj bi jih financirali s sredstvi republiškega proračuna, spadajo še odseki na cestah Gederovci—Kuzma (1 km), Martijanci—G. Petrovci (0,5 km), Videm—Senarsko, Podgrad—Segovci (1 km), Dobrovnik—Renkovec in Dobrovnik—Dolga vas.

Če bo tako, kot si zamišljajo pomurske vlade in poslanci, bo kmalu v Pomurju na cestah kar nekaj gradbišč. Cestno podjetje in gradbeniki s severovzhodne Slovenije pa upajo, da bodo na dražbi za izvajanje del uspešno dobili vsaj nekaj posla.

BERNARDA B. PEČEK

STANOVANJSKI SKLAD BREZ DENARJA

Spodletela stanovanjska reforma

Lansko jesen so nekateri zaradi prodajanja nekdanj družbenih stanovanj imenovali kar čas razprodaje teh stanovanj torej, družbenega premoženja. Ministrstvo za urejanje prostora je namreč v stanovanjskem zakonu postavilo takšno formulo ukinjanja družbene lastnine, da je stanovalec dal ugodne popuste in stanovanja prodajal pod ceno. Če se še spomnimo, je tak vzorec privatizacije takrat minister Jazbinšek ocenjeval kot uspešen, saj da bodo stanovanci potegnili iz nogavic svoje prihranke, ugodni popusti pa čes da morajo biti, ker so le tako lahko zavrteli kolo prodaje ali lastninjenja. Ob tem pa je bil tudi prepričan, da se bo v njegov ali republiški stanovanjski sklad ob prodaji stanovanj steklo toliko denarja, da bo lahko na njem gradil novo nacionalno stanovanjsko politiko. In prav tu se je močno ušel. Res so stanovanci potegnili iz nogavic vse svoje prihranke, tudi deviz je bilo naenkrat na pretek, samo v stanovanjski sklad se ni nateklo toliko denarja, kolikor so napovedovali in pričakovali.

Po takratnih ocenah naj bi se že prvo leto po uveljavitvi stanovanjskega zakona v skladu zbralo 5 milijard 151 milijonov tolarjev, skoraj pet milijard od takojšnjega plačila kupnine, ostalo pa z obročnim odplačevanjem. S tem denarjem naj bi pomagali rešiti nekaj več kot sedem tisoč stanovanjskih vprašanj. Po enem letu poslovanja sklada pa naj bi ugodna posojila spet dobilo tisoč sto prosilcev, vsako naslednje leto pa še 12 odstotkov več ali tako v dvajsetih letih kar 86 tisoč prosilcev.

Od sprejetja stanovanjskega zakona je minilo dobrega pol leta, vendar se je v skladu nabrala le milijarda 600 milijonov tolarjev.

Takrat ko smo komentirali pripravo in sprejem stanovanjskega zakona, smo naslov Spodletela reforma opremili še z vprašanjem, danes pa lahko v tridni obliki zapišemo: stanovanjska reforma ministra Miha Jazbinška je spodletela. Prav zato, ker je razprodal družbeno premoženje, temelj bivanja ljudi, od tega pa ni potegnil toliko denarja, da bi z njim lahko začel novo stanovanjsko politiko in spodbujal gradnjo stanovanj. Stanovanjski sklad je bil namreč zamišljen kot temelj razvojnega cilja novega stanovanjskega zakona. Demografske raziskave so namreč pokazale, da bomo morali v Sloveniji zgraditi vsaj tri tisoč stanovanj na leto in jih obnoviti vsaj toliko.

Zakaj v sklad ni bilo nakazanega toliko denarja, kot so napovedovali? Odgovor je povsem pričakovan, denarja prodajalci stanovanj od kupnine niso pravočasno nakazovali, morda bolj redno občine kot podjetja, ki so zaradi majhnih »kazenskih« obresti denar raje še nekaj časa zadržala na svojem računu ali ga porabila v druge namene. Odgovorni na ministrstvu sedaj ugotavljajo, da so nadzor nad nakazovanjem denarja od kupnin izpustili iz rok. Nered ali nenadzorovanje (v stanovanjskem zakonu je namreč zapisano, kam se mora nakazovati 20 odstotkov od kupnine stanovanja ali ob obročnem odplačevanju prvi in sedmi obrok) so nekateri izkoristili, zato je tudi umestno vprašanje, ali ga bo ministrstvo sploh lahko kdaj izterjalo. (Podjetja seveda imajo svoj prav: stanovanjski zakon jih je prisilil, da so stanovanja morali prodajati pod ceno, potem pa še morajo prispevati v državni stanovanjski sklad.) Ministrstvo je stopilo v akcijo, saj morajo upravni delavci v vseh občinah zbrati podatke, kako je s prodajo stanovanj po podjetjih in koliko denarja še morajo dobiti ter kdo je še njihov dolжник.

Če na ministrstvu dvigujejo glas, ker se je denar od prodanih stanovanj nekam izgubil, pa so sedaj piko na i dodali sami. Denar, ki se je zbral v stanovanjskem skladu, bodo razdelili tistim, ki so vzeli neugodna stanovanjska posojila pri bankah in jih sedaj težko odplačujejo. Tako odločitev je nepričakovana, čudna ali morda celo sumljiva, če se spomnimo razgovora ministra z bančniki pred sprejetjem zakona. Takrat je namreč odločno zavrnil vsake razgovore o tem, da bi z denarjem stanovanjskega sklada subvencionirali visoke bančne obresti za stanovanjska posojila. S tem namreč delajo uslugo prav bankam, ki od marsikaterega posojiljemalca denarja ne bi mogle izterjati, pa tudi posojiljemalcem, čeprav tudi posojila s stanovanjskega sklada ne bodo tako poceni, saj bosta prav tako upoštevana veliki R in mali r, ki pa bo res samo 2-odstoten ali nižji od bančnega.

Preseneča tudi objava, da je del denarja stanovanjski sklad po dogovoru s slovensko banko pretopil v vrednostne papirje. Še se spominjamo besed ministra Jazbinška, da vrednostnih papirjev ali obveznic občanov ne bo sprejemal, češ da bi s tem izničil razvojni cilj novega stanovanjskega zakona, saj takega denarja takoj ne bi bilo mogoče obračati. Sedaj pa je sam del denarja imobiliziral.

Stanovanjska reforma je spodletela, ker je razprodano družbeno premoženje, denar pa se je porazgubil po pristojnih (morda tudi nepristojnih) žepih.

MAJDA HORVAT

Za zobozdravstvo

Zastarela in izrabljena medicinska oprema v zdravstvenih hišah — nič novega. Zobozdravstveni aparati v soboškem zdravstvenem domu, ki so stari dvajset in več let, so stvarnost. Denarja za nakup nove opreme zdravstvo nima, saj še tekočih stroškov ne more plačevati. Dobavitelji se opravičujejo, češ da nimajo vsega, kar zdravstvo naroča, resnica je pa druga, naročenega ne pošiljajo z izgovorom, da nimajo, ker zdravstvo ne more plačati.

Zato je na videz še tako majhna aparatura v zdravstvu velika pridobitev. Soboška zavarovalnica Triglav je namreč soboškemu zobozdravstvu namenila okoli 200 tisočakov, za ta denar pa so kupili štiri nastavke za odstranjevanje trdih in mehkih oblog z zobovja.

Morda pa bodo jutri lahko delali tudi zahtevnejšo zobno protetiko — delavce za to seveda imajo, ne pa tudi potrebne opreme, saj jim proteze izdelujejo zasebniki. In kdaj bo ta jutri?

MH

OBČINSKI ODBOR MURSKA SOBOTA, ALIJA KARDOŠA 2/2

Obveščamo vse svoje člane, simpatizerje in vse tiste, ki vas zanimajo delo in cilji naše stranke, da nas lahko obiščejo ali pokličejo po telefonu (069) 21-247, VSAK DAN, in sicer: v ponedeljek, sredo in četrtek od 12. do 16. ure, v torek in petek od 8. do 12. ure.

VABLJENI!

10 00 LDS Murska Sobota

Trgovina med Slovenijo in Hrvaško v senci politike

Za rešitev slovenskega gospodarstva je nujno usklajeno delovanje posameznih ministrstev in gospodarske zbornice. Njihov osnovni cilj mora biti pridobitev trga na ozemlju nekdanje Jugoslavije, kajti v nasprotnem je težko napovedati, kakšna bo usoda nekaterih podjetij.

V Gospodarski zbornici Slovenije je za sodelovanje z ostalimi republikami nekdanje Jugoslavije odgovoren Branko Tramšek. Kot veste, smo v najhujših stadijih na ta tržišča prodali 35 odstotkov naših proizvodov in skoraj polno dohiti od tam reproducirane gospodarskega materiala; zaradi tega nobeno gospodarstvo ne more kar tako zapustiti tukajšnega tržišča. Čeprav se nekaterim zdi to povsem enostavno, v zbornici si po svojih možnostih prizadevajo, da bi se čim prej dogovorili o plačilih prometa, kar jim je delno uspelo s Hrvaško in Madžarsko. Zelo pomemben trgovski partner je tudi Srbija, saj so tam kajšni kupci ves čas (navkljub političnemu nasprotovanju) močno zainteresirani za nakup slovenskih izdelkov: »Tu žal zaenkrat še nimamo sogovornika, za-

to se mora gospodarstvo prebijati, kakor ve in zna. Treba je povedati, da slovensko in srbsko gospodarstvo kljub vsem težavam še vedno sodelujeta, prek 50 odstotkov prometa pa opravijo trgovske organizacije.«

Da bi čim boljše in čim prej vzpostavili tesnejše poslovne stike, so v okviru gospodarske zbornice ustanovili posebno službo, v okviru katere strokovnjaki za posamezna področja in območja svetujejo podjetjem. Eden prvih uspehov je po mnenju Tramškega ustanovitev slovensko-hrvaške zbornice, saj na sosednjo Hrvaško odpade 12 odstotkov celotne menjave. »Od te zbornice pričakujemo, da bo rešila vprašanje transveribilnosti (pretoka) denarja, saj poteka ta čas celotna menjava med Slovenijo in Hrvaško v obliki čistih kom-

penzacijskih poslov, torej blago za blago, skratka naturalna menjava. Trgovina se bo lahko razvila edino na ta način, da se tistemu, ki se spozna na čevlje, ne bo treba ukvarjati s prodajo moke.

Branko Tramšek je v okviru GZS odgovoren za sodelovanje s sosednjimi državami.

Nadalje se moramo dogovoriti tudi o vrednosti denarja, saj sami veste, da je sedanje razmerje 1:1 nemogoče, saj vemo, kakšna je menjava deviz na eni in drugi strani.«

Pri Gospodarski zbornici Slovenije pa opozarjajo, da bo potrebno čim prej poenostaviti prehajanje čez slovensko-hrvaško mejo. Meja, ki je šele pred kratkim postala državna, je težje prestopna kot stoletne meje med evropskimi državami. Tovarnjaki potujejo na Hrvaško po tri in štiri dni, vzrok za počasnost pa so birokratske obveznosti — izpolnjevanje zapletenih obrazcev. S tem namenom so pri zbornici ustanovili tudi posebno komisijo, ki se bo ukvarjala s carinskimi vprašanji in plačilnim prometom.

Podobne sporazume bodo morali v čim krajšem času doseči tudi z Bosno in Hercegovino ter Makedonijo.

BERNARDA B. PEČEK

KAKO DALEČ SMO OD SLOVENSKE ŠVICE

Prednosti pod hipoteko

Sorazmerno učinkovita delovna sila, ugoden in pomemben geografski položaj in majhnost države Slovenije so prednosti, na katerih bomo morali graditi svoje gospodarsko politiko in načrtno politiko tujih vlagateljev. Brez srednje velik del slovenske industrije ne bo preživel, saj je v podjetjih pred stečajem že sedaj ogrožena tretjina delovnih mest. Pomembno in za tuji kapital privlačne prednosti pa so obremenjene s hipoteko in zdajšnjega spolitiziranega gospodarskega razvoja, ki po nebuje predvsem temeljito, tržno, tehnološko in finančno obnovo.

višje, in sicer zaseda 37. oziroma 38. mesto. Najvišje bruto proizvode na prebivalca imajo praviloma države s sorazmerno majh-

nim številom prebivalstva, zato ni čudno, da ima najvišji družbeni proizvod na prebivalca kneževina Monako s 27 tisoč prebivalci, ki se v glavnem ukvarjajo z

bančništvom, igrarštvom in nekaterimi visoko specializiranimi industrijami. Po omenjenih kazalcih je Slovenija majhna, sorazmerno dobro razvita država, ki pa bi lahko dosegla višje učinke, če bi uredila svoje gospodarstvo. V prvi vrsti pa za to potrebuje finančno, tehnološko in tržno obnovo. Ocena tržnih razmer namreč kaže, da ima Slovenija, čeprav velja za sorazmerno dobro razvito državo, samo tretjino izdelkov na ravni konveribilne konkurence.

MAJHNOST JE PREDNOST

Majhnost pa ni le državna prednost. »Ladja je okretnejša od tankerja,« je dejal nesojeni mandatar slovenske vlade Marko Voljč, ko je poskušal slovenskim gospodarstvenikom pojasniti prednosti majhnih in srednje velikih podjetij, ki so v vrsti držav postala hrbtnica gospodarstva in izvoza. Po njegovem je nevarno graditi v majhni državi, kot je Slovenija, gospodarski razvoj na monopolih, na velikih in temu primerno neokretnih podjetjih. Majhnost je velika prednost pri reševanju brezposelnosti, saj je strošek za odprtje delovnega mesta v drobnem gospodarstvu razmeroma majhen, v povprečju znaša manj kot 4 tisoč dolarjev, medtem ko v velikih podjetjih doseže tudi 60 tisoč do-

larjev. V nekaterih državah, na primer na Norveškem, ustvarijo podjetja, ki imajo manj kot 100 zaposlenih, kar 85 odstotkov družbenega proizvoda. V Sloveniji ni razvitega podjetniškega sloja, kar je prav tako hipoteka preteklosti, ko so bili podjetniki označeni kot pridobitniki. Odločilnega pomena za nadaljnji gospodarski razvoj Slovenije sta za podjetnike spodbudna gospodarska in posojilna politika ter bančni sistem. V interesu narodnega gospodarstva bo moral biti vladni podjetniški rez zelo oster.

Podjetniki predlagajo znižanje davkov, spodbujanje bank za dajanje ugodnejših posojil, zmanjšanje ekonomske moči monopolnim sistemom, ki majhnim ne dovolijo prav živeti.

Potem bo morda prišla tudi tuja pomoč. Samo tista prek Mednarodnega monetarnega sklada in Svetovne banke ne bo dovolj, injekcije morajo biti neposredne v obliki naložb tujcev v slovensko gospodarstvo, saj bi po mnenju nekaterih lahko le tako ohranili nekatere proizvodnje.

Kako daleč smo torej od slovenske Švice? Precej. Ko bomo znali vse svoje majhnosti obrniti v prednosti in se znebiti hipotek preteklosti, bo ta veliko bližje.

RENATA FICKO

Kam potovati?

Tačas verjetno le redkokateri Slovenec razmišlja o dopustu; nekako si ne upamo načrtovati nekaj mesecev vnaprej, kajti časi so nemirni in tudi tvegani, še posebej, če želimo čutiti svežino modrega morja in toploto bleščečega sonca ob Jadranskem morju.

Nemirno in negotovo je bilo počitniškovo ob Jadranski obali že nekaj let; spomnimo se ostrih političnih sporov izpred nekaj let, grožnje, ki jih večina ni jemala resno, skrajneži pa so takoj naselili zavajanje: pa potem leto 1990 in zapore cest, streljanje, uničenje Plitvic, ustrahovanje tujih turistov... zgroženi turistični delavci so tarnali, kako naj spet privabijo goste, in si mislili, da hujše res ne more biti. Pa je bilo! Lansko leto je bilo v zgodovini hrvaškega in slovenskega turizma najbolj katastrofalno. Med vojno v Sloveniji so tujci iskali najkrajše poti do meje ali pa so jih hotelirji sami „tihatapili“ med cestni zaporami. Le redkokdo si je upal preživeti dopust ob morju, če pa že, se je odločil le za Istro ali slovensko obalo.

NEMCI PA KAR POTUJEJO?

Po drugi strani potekajo v Evropi prav nasprotni tokovi: sodoben evropski človek, zaposlen in z normalno plačo, ima vse več časa in volje do potovanja. Inštitut za raziskavo prostega časa in Nemčije (B.A.T.) napoveduje za leto 1992 izjemno turistično sezono — Nemci želijo potovati, pri tem jih ne bo oviralo niti konjunktorno slabljenje gospodarstva. Dovolj očitno je podatek, da so v letu 1981 izdali Nemci za potovanja 33 milijard mark, deset let pozneje (1992. leta) pa kar 52 milijard mark. Ta številka se bo letos še povečala, k precejšnjemu zvišanju pa bodo pripomogli tudi sveta željni vzhodni Nemci. Vse več Nemcev preživlja počitnice doma, posebno priljubljena cilja pa sta Bavarska in Severno morje. Najbolj priljubljeni turistični cilji zunaj nemških meja so bili Avstrija, Italija in Španija, saj samo na te tri države odpade skoraj polovica vseh izdatkov nemških turistov v tujini. Ni potrebno posebej poudarjati, da je nasprotno od naših sosedov največ izgubila Jugoslavija oziroma njene naslednice, ki se ukvarjajo s turizmom.

SLOVENC NA HRVAŠKI OBALI TUJCI?

Iluzorno je pričakovati, da bodo letos tuji turisti trumoma drli na Jadransko obalo. Na Hrvaškem se streljajo; Slovenija pa je njena sosedka. Pri tem na ne bodo pomagale turistične borze, ne diplomatsko zagotavljanje, kako je pri nas „vse O.K.“. In če smo že pri uradni politiki: naše sosedo nam pri prepričevanju turistov prav nič ne pomagajo — spomnimo se samo velikega navdušenja, ko nas je Nemčija pred meseci izzvela iz skupine rizičnih držav, nato pa razočaranje, ko smo se pred dnevi tudi Slovenijo našli na tem seznamu. Kaj hočemo, to je njihova skrb za svoje državljane in za domači turizem.

Slovenska zdravilišča se bodo že znašla; z veseljem lahko ugotavljamo, da se njihovi stalni tuji gostje počasi vračajo. Drugače pa bo verjetno z obmorskim turizmom, še posebej hrvaškim. Ne le, da so mu veliko škode naredile cestne zapore, v turističnih biserih kot so Dubrovnik, Zadar in Split, ampak so vojaški barbarsko porušili veliko kulturnozgodovinskih objektov. Nekaj več možnosti bi imeli kraji na severu (Istra in kvarnerska obala z otoki), saj se tam niso streljali, toda tujcev prav gotovo ne bodo prepričali. Pomagali bi jim lahko le „domači tujci“, torej sosedeji Slovenci, ki so že prej radi počitnikovali v teh bližnjih krajih. Toda kaj, ko pa so Hrvatje naredili kar nekaj napak: odzemanje slovenskega premoženja v teh krajih, polnjenje turističnih sob z begunci, vse ostrejši spori med slovensko in hrvaško vladno politiko zaradi morske meje, najbolj pa je Slovence razjezila napoved, da bodo morali v teh letoviških plačevati enako visoke cene kot Nemci, Avstrijci ali Italijani — zdaj smo namreč tudi Slovenci tujci.

Na srečo so hotelirji Istre, Kvarnerja in njegovih otokov, crkveniške in vinodolske riviere sprevideli, da iz te moke ne bo kruha, kajti tudi denarnica Slovencev je stanjšana. Zato bodo še letos poletni Slovenci za vse storitve na hrvaški obali plačevali enako ceno kot državljani Hrvaške: vse cene so oblikovane v nemških markah, gostje pa bodo račune plačali v hrvaških dinarjih po borznem tečaju na dan plačila.

Kdor si torej želi jadranskega morja in vročega sonca, si lahko še danes zagotovi počitnice z naročilom ali celo plačilom pri Kompasu ali Globtouri. Kaj pa bo še vse do junija, julija in avgusta, pa vam ne moremo napovedati: upamo le, da se ne bo ponovilo poletje 91.

BERNARDA B. PEČEK

KEP

podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve Murska Sobota d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Bledčeva 1. Tel. 069/21-472

Kmetovalci!

Sedaj je še čas, da obnovite svoje stroje. To lahko storite že danes, ne čakajte, da vam stroj odpove na njivi.

PODJETJE KEP OBNAVLJA:

- predsetvenike
- klinaste brane
- mehanske sadilnike
- pnevmatske sadilnike
- žitne sejalnice
- medvrstne okopalnike

V podjetju KEP lahko kupite mehanizacijo po načelu staro za novo iz njegovega proizvodnega programa.

Pred setvijo vam pri vas doma pregledamo pnevmatske sadilnike za samo 1800 SLT.

Na kranjskem sejmu od 9. do 20. aprila vam daje podjetje za vse svoje izdelke 20-odstotni popust.

o družini

Ko se človek ločuje . . .

Radi bi verjeli, da sploh ni vse tako črno, kot vidimo in z besedo slikamo, toda težko je najti tiste svetle točke, ki bi razblinile to črno podobo današnjega časa in probleme preživetja ljudi. Kamorkoli se ozremo, vidimo, da poka in se ruši po vseh šivih. In ker ne živimo tam nekje zunaj, ampak so problemi današnjega časa naši problemi, tudi ne preseneča oziranje v družino — da se nam ne poruši še ona!

Jo lahko spodnese vsakodnevni boj za preživetje, problemi, ki jih ob zaposlitvi ali nezaposlitvi mož in žena prinašata domov? Ali pa ju prav ta skrb kali, zori za skupno življenje? Ali lahko ti problemi pripeljejo do razpada družine, moža in ženo do ločitve? Ali prav zaradi preživetja, zavedanja, da v današnjem času ni lahko začeti znova, zakonca dostikrat še naprej vztrajata v zakonu in živita drug ob drugem?

Prav gotovo dogajanja v družini ne moremo osvetljevati le z dogajanjem v našem okolju, ni se mogoče zadovoljiti s tezo, da je samo zunanji svet povzročitelj pretresov, ki jih doživlja družina. Tega vpliva pa tudi ob tem, ko se

LOČITEV, DOKONČNO DEJANJE UNIČENJA DRUŽINE?

Ločitev, dokončno dejanje uničenja družine? Dejanje, ki ga s stališča družbe in stremiljenja po ohranjanju družine kot zibelke naroda lahko obravnavamo kot vznemirljiv družbeni problem?

Ločitev je res enkratno dejanje, dejanje sodne odločitve, vendar jo moremo razumeti kot proces, posledico dogajanj v družini ali med zakoncema že dosti pred tem.

Običajno pa je tako, da so takrat, ko pride do odločitve za razvezo, medsebojni odnosi že tako uničeni, da tudi na svetovalnem

Domači imajo nanj veliki vpliv, pa vendar krivde le ne morem zvrčati nje, saj je mož vendar odrasel človek, in se mora odločati po lastni presoji.

Njegovi pa so mu rekli, ko sem morala na pregled k zdravniku, kaj bi jo vozil, saj lahko gre z vlakom. Pa saj sem vendar tudi jaz toliko prispevala, da si kdaj pa kdaj zaželim, da bi skupaj kam šla, če že drugam ne, da me vsaj pelje k zdravniku.

Hudo je to, veste, lahko rečem, da me je mož vrzel z ladje na odprtem morju, zdaj pa bodi sama, če znaš plavati, boš ostala na površju, če ne, pa se boš pač utopila. Ta človek, vam rečem, nima srca in ne čustev.

Zadnje leto je bilo pri nas grozno po tistem, ko je nekdo otroku telefoniral, da njegov oče cele dneve preživi tam pri drugi ženski. Oba otroka sta seveda poslušala, kaj so jima pravili po telefonu, tudi najgrše stvari so jima pripovedovali, sama pa sem jima potem rekla, otroka pustita to meni, bom že sama uredila. Nič se ne vznemirjajta, saj vesta, da so ljudje hlapci, in se obnašajta kot do sedaj.

Mene pa je to vseeno mučilo in sem se pozanimala še sama, tudi meni so ljudje to vedeli povedati. Nič, sem si rekla, se bom prepričala še sama.

Takrat sem mislila, da ne bom preživela, mož me zapušča, otroke imam in sedaj še ta huda bolezen, kaj mi preostane?

Ni druge pomoči, kot da se sama borim in postavim na noge.

Tisti dan sem izvedela za svojo bolezen in tudi, da ima mož drugo žensko.

Prišla sem iz bolnišnice, kjer sem bila na obsevanju, in moža na kolenih prosila, da naj mi oprost, če sem naredila napako. Pa mi je odgovoril, nikdar ti tega ne oprostim, nisi na smrtni postelji ne. Bila sem užaljena, ponizana, ne vem, kaj naj še rečem.

Vedno je imel čas za vse druge, samo zame in za otroke ne, nikdar ga ni bilo doma, vedno je govoril, da mora delati za nas ali kaj te briga, zase se brigaj. Jaz sem dala predlog za ločitev, saj mi je vsa leta govoril, pa daj ločitev, pa daj ločitev.

Bilo je nevzdržno, saj so mi ljudje stalno telefonirali, da je mož pri njej. Dolgo sem oklevala, potem pa se odločila, da se sama prepričam o tem. Šla sem tja. Prišel je ven in me pred njo pretepel, tepel me je tudi doma, potem pa vzel stvari in odšel nazaj k njej. Nisem spala, tudi zaradi otroka ne, ki je doživel takšen stres, da sem mislila, da bom morala klicati zdravnika.

Zdaj pa je konec. Tudi otroci ob njem niso imeli nikdar prav. Otroku je tudi vedno govoril, da od njega nima nobene koristi, da iz njega nikoli ne bo nič. Takrat je otrok zasovražil svojega očeta.

Ravno malo prej je spet prišel domov in postavil svoj avto v garažo, na veliki garaži, ki je prazna, pa je zamenjal ključavnico. Pa sem ga vprašala, zakaj je zamenjal ključavnico, pa mi je odgovoril, da zato, da svojega avtomobila več ne bom vozila vanjo. Hudo je to.

oziramo v družino, ne smemo spregledati; čeprav se nam ne kaže v neposredni povezavi, pa je vendar tu, posredno vpleten v medčloveške odnose tudi v družini. Kako močno bo prodrl vanje, pa je lahko odvisno od bremena, ki je padel na družino, in osebnostnih potez družinskih članov. In prav to, da družina ni in ne more biti zgolj odsevs družbenih dogajanj, da teoretiki in strokovnjaki družinskega ozračja in medsebojnih stikov nikoli ne bodo povsem pojasnili, daje upanje tistim, ki v družini vidijo izhod in možnost preobrata, tudi družbenega.

razgovoru ni mogoče ničesar reševati. Po novem na centrih za socialno delo opravljajo svetovalne razgovore samo, ko gre za mladoletne otroke. Takrat se lahko pogovarjajo samo še o tem, kako se raziti, da bi bilo manj boleče. Odnosi so skrhani do te mere, da poti nazaj skorajda ni več.

Dogajanja med zakoncema in v družini, ki so pripeljala do razveze, so zelo različna, če pa bi jim le poskušali dati skupni imenovalec, je to neizpolnjeno pričakovanje, ki sta ga imela zakonca drug o drugem. To potem nosita v sebi, ni več pogovora, vsak ima svo-

Število razvez v Pomurju ne narašča, morda bi za nekatere občine lahko ugotovili, da celo pada (upoštevati moramo tudi manj porok). V soseski občini je bilo v osemdesetih letih 64 razvez, deset let pozneje so imeli na Centru za socialno delo svetovalne razgovore ob 42 razvezah (razgovore so dolžni opraviti le, ko so v družini mladoletni otroci). V lanskem letu so opravili svetovalni razgovor ob 59 razvezah.

V Ljutomeru so imeli pred sedmimi leti 26 razvez, v lanskem letu pa so na Centru za socialno delo opravili 11 svetovalnih razgovorov, leto pred tem 12 (v lanskem letu je bilo 67 porok, leto prej pa okrog sto).

Na lendavskem socialnem centru so imeli lani 12 svetovalnih razgovorov, odnose pa so urejali za 17 mladoletnih otrok, leta 1986 pa so imeli 23 razvez. Tudi pri njih je bila večina razvez s tožbo in zelo malo sporazumnih ločitev.

V Gornji Radgoni je bilo 11 pogovorov za ločitev, dodeliti pa je bilo treba 16 mladoletnih otrok. Tudi pri njih ne ugotavljajo povečanja števila razvez, ampak opažajo, da je dosti izvenzakonskih skupnosti in v njih rojenih otrok.

je zamere, ki jih neguje in z njimi živi. Ne živita drug z drugim, ampak drug poleg drugega. Pretрга se vsak stik in možnost reševanja skupnih problemov. Med najpogostejšimi vzroki za razvezo pa zakonca navajata alkoholizem, agresivnost, zanemarjanje družine, poredkeje tudi zunajzakonske zveze, ki pa so lahko že tudi posledica določenih odnosov v družini. Predlog za razvezo pa dajo v skoraj osemdesetih odstotkih ženske.

Vendar pa se ne gre slepiti, da otroci razrahljanih družinskih odnosov ne vidijo ali jih ne občutijo in morda je tudi za otroke ločitev staršev rešitev iz skupnosti, ki ne živi več.

Ob ločitvi pa imata zakonca pred očmi tudi otroka, čeprav se ti njuni obli bri nameni lahko kaj hitro spremenijo v nekaj povsem drugega. Otroci po ločitvi pogostokrat postanejo prava žrtev. Prav v njih se starša še pogovarjata.

V prvem in drugem letu zakona je zelo malo razvez, problemi pa izbijajo od četrtega do šestega leta skupnega življenja, manj razvez je potem tudi po desetem in petnajstem letu zakona. Tudi starost zakoncev, ki se odločijo za razvezo, je v povprečju petindvajset let.

Kot ugotavljajo strokovni delavci na centrih za socialno delo, ki opravljajo svetovalne razgovore, ima tudi socialna stiska svoj vpliv, vendar običajno pri razvezi

komunicirata, dostikrat pa obtožujeta, zigosata, oboje in celo maščujeta. Otroci postanejo tudi močno orožje v rokah staršev, mati — v večini primerov — otroka dodelijo materi, oče pa voljuje ali ovira stike med njima, kom in očetom, oče potegne več noče plačevati prispevka to je kot začaran krog.

Otroci pa tudi hitro spoznajo, da so prav pri tem zelo pomembni, kar nemalokrat bljajo in celo izsiljujejo.

Poročila sem se (skoraj zagotovo) iz ljubezni. Vsaj jaz sem sem iz ljubezni kuhala, pekla in počela vse, kar čaka vako gospodinja po poroki (glede na delovne obveznosti celo pozno v noči). ki v življenju rada počne še kaj drugega, kot zgolj gospodinjstvo, je po naravi groh in nasilen, ob možu, ki ne prenese, da ti ni možu, ki je bolesto ljubosumen, trpi iz dneva v dan, boljše nuka v trenutek. In ko ugotoviš, da ti z leti kopni tudi prejšnje zraslo zgolj na tvojih plečih, in še mnogo hujše, ko ti je dovolj, da ti zveš, stičnih in besednih, pa laganja ljudem, da si okrog oči, ker ti je nekaj padlo na glavo in ker bi rad prizanesel predvsem ki ti je pripravljen pomagati. In če imaš še najčudovitejši prijatelj, ki v sanjah kričijo na pomoč, se odločiš.

Za kaj drugega kot za ločitev, čeprav veš, da te ho dajal nove, morda še hujše udarce, nastavljal zanke, te (zdaj že vem, da je bilo hujše, kot sem ob odločitvi za razvezo pričakovala). Odločiš se za ločitev, čeprav jočeš že ob misli, da moraš na vsak način kamor potem hodiš leto in pol, največkrat sam, ker se odzvati. Ko končno spoznaš, da sam ne boš zmogel, stopiš do odloči, ki ti je pripravljen pomagati. In če imaš še najčudovitejši prijatelj, tem zmoreš. Z njeno pomočjo sem spet postala samozavestna.

In potem pride obdobje, ko si si sposoben dopovedovati je življenje lahko še zanimivo, saj z otroki vsak dan doživlja novosti, se dobro počutiš v službi in v družbi prijateljev. In to te ni nekoč že izgubljeno veselje, radost, sreča, čeprav si bil član, da tega v tvojem življenju ne bo nikoli več. Ne rečeš več: sreča to? Pripravljen si pozabiti na zlo in začeti z novim življenjem.

ni odločujoča. Tam pa, kjer odnosi že od samega začetka niso dobri, stiska res lahko premakne jezik na tehtnici odločitve. Lahko pa, da je za nekatere problem preživetja tudi zavrlni dejavnik pri odločanju za ločitev, čeprav se potem lahko vprašamo, kakšno je nadaljnje skupno življenje.

ŽIVLJENJE PO TEM

Novo življenje je lahko zelo različno, za nekatere res povsem novo, drugim, ki so se z lahkoto odločili za zakon, se zgodba lahko ponovi. Za nekatere je razveza tudi odrešitev, še posebno takrat, ko so odnosi v družini toliko uničeni, da v njih ni več niti trohice človečnosti.

In otroci? Dostikrat so prav oni tisti, ki še držijo družino skupaj.

KDO BI POMAGAL
Takrat ko so odnosi tako načeti, da pride do težko spremeniti tak in kak pomagati. Prej pa se v njih centrih, kjer zakonci tudi svetujejo, oglašajo morda v zadnjem času zakonci, ki imajo dosti znanje večkrat. Neobvezno je tudi svetovanje, čeprav ni bilo to. Sedaj se v Pomurju svetovanjem družini ne nobena državna institucija otrokom, ki morajo žetv to staršev, posebej nihče, morda takrat, ko večje težave in motnje.

ČESTITAMO!

SREČANJE ROMOV SLOVENIJE

Rom je človek

Za njihov praznik sta v kinodvorani odmevali pesem in glasba, pobrana od tu in tam, prirejena in z navdihom romske duše, pa vendar njihova. Taka, ki jih vzdrži, pozivi, razveseli in jih poveže, da ob njej vsaj za tisti čas pozabijo na svet zunaj.

Prišli so Romi iz Novega mesta, Črnomlja, Krškega, potem naši, prekmurški s soboške in lendavske občine, nekaj sto od sedem tisoč, kolikor jih po ocenah živi v Sloveniji, da bi proslavili osmi april, svetovni dan Romov. Zbrali so se ob tabornem ognju, a le odrskem, in kolesu, čeprav le ob simbolu na zastavi. Taborni ogenj in popotno kolo sta namreč del njihove nezapisane zgodovine, saj danes ne mislijo iti nikamor več. Slovenija je namreč tudi njihova država. In prav na desetem, jubilejnem srečanju Romov Slovenije so si lahko povedali, da je to postalo resnica z ustavo, kjer je zapisano, da obstajajo, da so tu in da jim gredo določene pravice, ki jih bo določil zakon. Romi so končno omenjeni tudi v ustavi, kar so si zelo želeli (čeprav na srečanju tokrat ni bilo prvih borcev za ustavno določilo za Rome).

Toda ustava niti zakon ne rešujeta zaenkrat še ničesar v njihovem življenju, še najmanj revščino in bedo, v kateri živijo.

Kaj je to revščina, je zbranim za okroglo mizo pripovedoval Ludvik Levačič iz Črenšovca. Majhna soba, neprimerna kuhinja, stanovanje za enajstčlansko družino, ki živi od socialnih pomoči. Obiskujejo jih socialne delavke, občinski ljudje morda enkrat na leto ali pa še to ne, krajevni pa takrat, ko jih za kaj potrebujejo ali ko je treba voliti. Dela ni, saj je od 350 Romov, kolikor jih živi v lendavski občini, zaposlenih le 15. Zapor pa jim je bil zaradi tatvin dostikrat drugi dom.

Delali bi in sami nekaj naredili zase, je še povedal Ludvik, če bi jim le našli delo.

Toda dela ni, je pa revščina, je povedal Rajko Šajnovič z Novega mesta, stalna in zvesta spremljevalka njihovega življenja. Ubijte Roma in ubili boste revščino, je razmišljal in bil obsojal tudi večinski narod. Predlagal je, da bi tudi zanje morale veljati pravice, ki gredo drugima dvema manjšinama, da bi se ustanovila Zveza Romov Slovenije in da bi izvolili svoje predstavnike v parlament.

Romi so se pomerili tudi v malem nogometu in streljanju z zračno puško. V malem nogometu je sodelovalo pet ekip, najboljša so bile Ledava Černelavci, Črenšovci in Evropa Pušča.

Najboljše ekipe v streljanju: Domajinci, Pušča I in Krško. Najboljši igralec turnirja v malem nogometu je bil Jani Šarkezi iz Černelavca, pri strelcih z zračno puško pa Marjan Jauk iz Domajincev. fm

Jože Livijen je opozoril na različnost Romov, ki živijo po Sloveniji, in se vprašal, kako potem zakon zanje z istimi merili za vse. Predlagal je, da bi se te razlike upoštevale, problemi pa reševali na lokalni ravni.

Franc Kokaš iz Vanče vasi je povedal, da želijo biti napredni in pretrgati s tradicijo in načinom življenja, ki so ga živeli njihovi starši. Že tako nosijo težko breme dediščine, to je neizobraženost.

Želja po drugačnem, boljšem, človeka vrednem življenju pa jih dostikrat pelje v poslovanje ali asimilacijo. V tem, da se starši doma z otroki ne pogovarjajo v maternem jeziku, vidijo možnost, da bodo otroci uspešnejši v šoli v življenju, saj bodo bolje znali večinski jezik.

Res je, neznanje slovenskega, za romske otroke tujega jezika, je velika ovira pri učenju, zato je treba nekaj spremeniti, je menila Jana Kolarič. Treba se je vprašati, kako se bodo šole, institucije prilagodile romskim otrokom, in kaj bodo naredili starši sami, da bi otrokom olajšali šolanje. Družba bo morala poiskati dobre učitelje, sčasoma tudi iz vrst Romov, starši pa bi morali spodbujati otroke k učenju in jih pošiljati v šolo.

Predvsem Romi sami bodo morali vrteti svoje kolo razvoja, so ugotavljali za okroglo mizo, družba pa jim mora pri tem pomagati, da se dvignejo in zaživijo človeka vredno življenje, so sklenili Romi in strokovni delavci za okroglo mizo in slednjih ni bilo malo. Prišlo jih je več kot na prejšnja srečanja, tudi z republiških institucij.

Slavnostni govornik na srečanju Romov v Murski Soboti je bil dr. Janez Dular, minister za narodnosti. Organizator letošnjega srečanja, Zveza Romov občine Murska Sobota, je ob jubilejnem desetem srečanju Romov Slovenije pripravil tudi glasilo Romano nevijske ali Romske novice.

MAJDA HORVAT

Bilten, št. 1

Paraplegiki Pomurja so lanskoletno delo društva predstavili v prvi številki informativnega biltena. V njem lahko preberejo tudi zanje pomembna poglavja z nove zdravstvene zakonodaje.

Minulo leto je bilo za društvo zelo uspešno, saj so ob pomoči soboške občine dobili nove prostore v ulici Arhitekta Novaka 2/b v Murski Soboti, sami in s pomočjo svojcev pa so jih prijetno uredili in obnovili.

Za obnovo so seveda porabili tudi precej denarja, kljub temu pa so ga največji delež, ki so ga dobili od občin in slovenske zveze paraplegikov, namenili socialni pomoči članom ter za športno in rekreativno dejavnost ali za ohranjanje zdravja njihovih članov.

Tudi financiranje od pomurskih občin je bilo lani dosti boljše kot pretekla leta, upajo tudi, da bo tako v bodoče, saj vendar njihovo društvo ni ljubiteljsko ampak humanitarno. Priznati pa je tudi treba, da s svojim delom dopolnjujejo, dostikrat tudi nadaljujejo tam, kjer so svoje delo končale socialno zdravstvene ustanove. MH

Zaposlovalski zavod za tisoče ki odpro njihova vrata

Toliko ljudi, kot se je v lanskem letu obrnilo na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije (tudi na soboški enoti) se je le v malokateri instituciji. V lanskem letu so namreč delavci soboške enote evidentirali 7767 iskalcev zaposlitve ali 99 odstotkov več kot leto poprej, obravnavali so 4040 prijav po delavcih (povečanje za 21 odstotkov), veliko več pa je bilo treba delati pri urejanju pravic iz socialne varnosti ali za 4382 nezaposlenih (povečanje za 216 odstotkov). V lanskem letu je denarno pomoč prejelo 1336 oseb ali 91 odstotkov več kot leto poprej, v pripravo na delo pa so vključili 399 oseb, kar je tudi 135 – odstotno povečanje.

Ob tem pa so na Enoti zavoda za zaposlovanje Murska Sobota izvajali tudi vladne ukrepe aktivne politike zaposlovanja.

»Trudili smo se, da damo povdarek individualnemu svetovanju posameznikom, vendar je bilo to dostikrat oteženo zaradi operativnih nalog, ki smo jih

imeli. Konec lanskega leta nas je bilo zaposlenih le 28 delavcev, tako da je na enega prišlo več kot 280 nezaposlenih oseb. Povprečje v Republiškem zavodu za zaposlovanje pa je ena proti 180.

Naš cilj je, da dobimo nove strokovno izobražene delavce, da se sami dodatno izobražuje-

mo in da povečam obseg dela podpremo z dobrim informacijskim sistemom. Za zaposlene in stranke želimo izboljšati tudi pogoje dela, saj smo začeli z obnovo poslovnih prostorov, problem prostorov pa moramo rešiti tudi v Gornji Radgoni.

Nasploh razmišljamo o decentralizaciji našega dela, torej da kadrovsko okrepimo izpostave in storitve približamo strankam, da izboljšamo informiranost nezaposlenih in izboljšamo kakovost našega dela,« je povedala direktorica Republiškega zavoda za zaposlovanje – Enota Murska Sobota, Cveta Mandič – Čahuk.

MH

Z rdečim križem veliko humanitarno delo

Soboški Rdeči križ oziroma aktivisti te humanitarne organizacije so v lanskem letu opravili veliko dela. Ne le, da so izvajali sprotne ali običajne naloge, pa še te v povečanem obsegu, ampak so skrbeli za vojne ujetnike; med vojno so imeli organizirano tudi celodnevno dežurstvo (tu so jim pomagali socialni delavci s Centra za socialno delo), sprejemali begunce s Hrvaške ter zbirali pomoč za sosednje države.

Takoj po tem, ko so z zbirnih centrov po vojni odpustili zadnje vojne ujetnike, imeli so jih 350, julija pa so odpustili še zadnjih 144, so začeli prihajati begunci s Hrvaške. Na sedežu občinske organizacije so imeli prijavljenih 593 beguncev, sedaj jih je še 103, zaradi naperosti v Bosni in Hercegovini pa pričakujejo pribežnike tudi iz teh krajev.

Beguncem so v začetku pomagali z naročilnicami za hrano, izdali so jih za 52 tisočakov, pozneje pa so jim razdelili 246 paketov s hrano, ki jih je pripravil slovenski Rdeči križ, 302 paketa pa so prejeli od Mednarodnega komiteja. Družinam, ki so sprejele pribežnike – bilo jih je 23 – pa so razdelili za vsakega begun-

ca s statusom po tisoč tolarjev. Rdeči križ pa je v zvezi z pribežniki moral plačati tudi vse stroške, ki so nastale ob nujnih življenjskih situacijah.

Za otroke s Hrvaške so pripravili tudi jelkovanje, darila zanje pa je v vrednosti osem tisoč šilingerov prispevalo avstrijsko podjetje HOLD.

Za vse to in pa za organiziranje zdravstveno – vzgojnih predavanj po krajevnih organizacijah, zbiranje krvo-dajalcev, za opravljanje tečajev prve pomoči ter socialno in solidarnostno delo jim je na skupščini izrekla zahvalo podpredsednica soboškega izvršnega sveta Brigita Bavčar ter Stefan Sinko, kot član predsed-

stva slovenskega Rdečega križa ter v imenu regijske organizacije.

Za humano delo in zbiranje pomoči Hrvaški pa so zahvalno listino podelili evangeličanski cerkvi, Karitasu in humanitarni organizaciji ADRA, Zdravniškemu društvu Pomurja in Hrvaškemu obiteljskemu preporodu ter Janezu Borsetu, Jeleni Šmajger, Darinku Tadiću in Anni Taubmann iz Koblenza. Občinsko priznanje je prejela tudi dolgoletna aktivistka Lina Smodiš iz Dan-kovca, za častna člana Rdečega križa pa so imenovali Teodora Ratkaja in Angelo Žižek. Jože Ošlaj iz Puconec in Franc Fartek iz Murske Sobotice pa sta prejela knjižno nagrado za stokratno darovanje krvi.

Na skupščini so izvolili tudi predsednika občinske organizacije Rdečega križa, in sicer so to funkcijo zaupali Filipu Matku.

MH

SVOBODNI SINDIKATI OPOZARJAJO

Problem niso najvišje, ampak najnižje plače

V svobodnih sindikatih že nekaj časa menijo, da zakon o soodločanju, ki prav zdaj prihaja v skupščinski postopek, premalo natančno določa področja, na katerih imajo delavci pravico do soodločanja. Po njihovem bi zakon o soodločanju moral natančno opredeliti pobudo delavcev kot obliko sodelovanja. Predlagajo, naj zakon uvede ne le svet in zbor delavcev, ampak tudi pravico posameznega delavca do izražanja pobud. Kar zadeva stališče do najvišjih plač, o čemer je tekla polemika tudi v parlamentu, pa v svobodnih sindikatih menijo, da problem niso najvišje, ampak najnižje plače. Če bi bile

najnižje plače dostojne tudi najvišjim, ne bi nasprotovali. Zato svobodni sindikati nasprotujejo predlogu, da bi najvišje plače urejali z zakonom.

V pričakovanju, da bo zakonodajalec upošteval in sprejel njihove predloge, pripominjajo, da delavci danes nimajo skorajda nobenega vpliva na upravljanje v podjetjih. Zato predlagajo, da bi delavci imeli svojega predstavnika v upravnem odboru. Prizadevajo si, da bi v omenjenem zakonu natančno določili merila za tako imenovanega kadrovskega direktorja, kot ga poznajo v Nemčiji, ter omogočili ustanovi-

tev svetov delavcev v kapitalsko povezanih družbah. To naj bi veljalo tudi za odbore v vsakem delu podjetja, ki predstavlja tehnološko ali poslovno zaključeno celoto.

Sicer pa svobodni sindikati predlagajo, da bi bile plače vodilnih delavcev sestavljene iz dveh delov: mesečne fiksne plače in gibljivega dela, ki temelji pri dobičku firme. Ugodnosti pri delu, kot so dodatna zavarovanja, odškodnine in podobno, ki jih uživajo vodstveni delavci, naj bi veljale tudi za vse druge zaposlene.

MILAN JERŠE

Učitelji preložili stavko

V osnovnih, glasbenih in srednjih šolah ter v dijaških domovih ni in ni socialnega miru. Delavci v šolstvu namreč ugotavljajo, da so v neugodnejšem položaju kot drugi v negospodarskih dejavnostih (občinske in druge upravne službe, zdravstvo itd.). Ne le da jih večina ne more napredovati na delovnem mestu, ampak niso nagrajeni niti za osebno (individualno) delovno uspešnost. Sodu pa izbijajo dno predvsem nizke plače za prve tri tarifne razrede, ki jim izhodiščna (zajamčena) plača ne zagotavlja niti preživetja, kaj šele da bi jim omogočala normalno življenje. Tako je bila na primer bruto plača za 1. tarifni razred 14.411,00 tolarjev, kar je za 1.409 SLT manj, kot znaša zajamčena plača ali samo okrog 52 odstotkov povprečno izplačane plače v gospodarstvu Republike Slovenije.

Sindikati vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije nadalje ugotavljajo, da slovenska vlada ne uresničuje kolektivne pogodbe, da se Ministrstvo za šolstvo in šport po 5 mesecih ni odzvalo na pobudo o zagotavljanju ustreznih razmer za delovanje sindikatov v javnih šolskih zavodih, kar vključuje tudi pravice sindikalnih zaposlenikov, prav tako pa šolsko ministrstvo še ni predložilo

pravičnika o strokovnem izobraževanju in napredovanju pedagoških ter drugih delavcev v vzgoji in izobraževanju (v nazivu). Še vedno tudi ni rešeno vprašanje glede diferenciranja učne obveznosti ali pa vsaj to, da bi učitelji dobili plačana dodatna in nanovo uvedena dela (mature, zaključni izpiti, eksterna preverjanja znanja učencev v OŠ itd.), za nadomeščanje v primerih boleznih, odsotnosti zaradi izobraževanja učiteljev idr.

Številni protesti in opozarjanja so bili doslej skoraj zaman. Kako vendarle do svoje pravice (nič več)? Kot zadnja možnost vidijo v stavki. Od 324 osnovnih in glasbenih šol, kjer deluje SVIZ, se je zanj odločilo 245 šol ali čez 8680 zaposlenih; od 128 srednjih šol in domov za učence pa je pripravljeno sodelovati v stavki 58 šol ali skoraj 2.200 zaposlenih. S tem je izpolnjen pogoj stavkovnih povelj (dve tretjini zavodov), da se lahko razglašajo splošna stavka. Le-to so napovedali za 13. april, ko naj bi učenci ostali doma (tega bi bili celo veselji).

Izvršni odbor SVIZ-a Slovenije zavrača vse očitke, da ima stavka politične cilje. Prav tako ocenjuje kot nesprejemljivo grožnje vlade in Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije, da bodo disciplinsko ukrepali (na podlagi nekdanjega zveznega zakona o stavki) proti stavkojočim. Čudno, da se kaj takega sploh govori.

Ko smo pisanje tega sestavka že končali, pa je prišlo iz Ljubljane spo-

ročilo, da je šolska stavka pogojno odložena za en mesec, ker je vlada zaostajanje plač v marcu zmanjšala na okoli 14 odstotkov in si prizadeva, da jih izenači z drugimi družbenimi dejavnostmi, in ker že pripravljajo tudi pravilnik o napredovanju učiteljev. Delovanje sindikalnih zaposlenikov na šolah bo prav tako v kratkem urejeno in določene bodo tudi učiteljeve delovne obveznosti za mesečno plačo.

Ker je vse to v glavnem še, bo do oziroma naj bi, stavkovne zahteve učiteljev ostajajo v veljavi do njihove uresničitve.

JOŽE GRAJ

Za zobozdravstvo

Zastarela in izrabljena medicinska oprema v zdravstvenih ustanovah – nič novega. Zobozdravstveni aparati v soboškem zdravstvenem domu, ki so stari dvajset in več let – stvarnost. Denarja za nove opreme zdravstvo nima, saj še tekočih računov ne more plačati. Dobavitelji se opravičujejo, češ da nimajo vsega, kar zahtevajo, resnica je pa druga: naročenega ne pošiljajo v celoti, da nimajo, ker zdravstvo ne more plačati računa.

Zato je na videz še tako mala aparaturna v zdravstvenem domu, Soboška zavarovalnica Triglav je namreč zobozdravstvenega doma namenila okoli 200 tisočakov, za to pa so kupili štiri nastavke za odstranjevanje trdih in mehkih zobovzboj.

Morda pa bodo jutri lahko delali tudi zahtevnejšo zobno prvo – delavce za to seveda imajo, ne pa tudi potrebne opreme, proteze izdelujejo zasebniki. In kdaj bo ta jutri?

ČRENŠOVCI

Starši za boljšo šolo

Za osemletko v Črenšovcih lahko reči, da si v zadnjih letih precej prizadevalo, da bi se izboljšalo, iz običajnih vzgojno – izobraževalnih ustanov. Tako so sledili tudi novostim, kot so tri očetovske oddelki (trimestri), pouk v 1. razredu, tuj jezik (ščina) v 4. razredu, razpisni pouk v 3. razredu, razpisni dejavnosti in projekti, učencev idr. Poleg oblik sodelovanja s starši so uvedli tudi še nekatere druge oblike. Omeniti velja predvsem okrogle mize – naza – pripravili na temi: Otroci in Droge med mladimi, odprte dneve šole za starše, ške veselice in plesne prireditve učencev po vaseh predhodumom za dograditev izobraževalne.

Prav tako si je vodstvo posebej prizadevalo, da bi novili Klub staršev za otroke in ta je pred kratkim prvo srečanje. Starši in učitelji ugoravljali, da se v Franceta Prešerna Črenšovci čelo gibanje za bolj ustvarjalno šolo. Zato so ustvarjalno šolo. Zato so priznanje in podporo mu kolektivno. Obenem pa li več novih pobud.

Tako so starši predlagali bi kazalo vprašati tudi kaj oni mislijo o šoli, kaj oni radi obiskujejo. O tem bi le – ti napisali anonimo se. Nadalje bi kazalo staršev poskrbeti za skrbno bud, idej, zamisli, pripom. Starši bi prav tako kaj učitelji pričakujejo od Predlagali so tudi sirs v začetku junija v niki in tisku za solz ugotavljali, da je večji problem.

Naslednja srečanja Kluba staršev za otroke bodo namenili tem: čas otrok. Problem: utrujenost otrok ter čim bolj vcepiti v otok. lovanju želijo pritegniti se in učitelje iz sosednjih okolij. Le tako namreč JOŽE GRAJ

Novo vodstvo DI Radgona

Aktiv Društva invalidov gona, ki vključuje 130 članov, pripravil letni občni zbor, terem so ocenjevali dogovarjali o nalogah, da voljstvom so ugotovili lastne prostore (klubu bife) na Maistrovem trgu, lahko sestajajo in ind svoje zadeve. Za nov sednika aktiva so izvolili Fekonjo. L. KRAME

Sindikati Neodvisnosti

Sindikati Neodvisnosti vse člane, da v okviru regije organizira pravno nje in pomoč v pravi Neodvisnost v stavki občin Murska Sobota, vhod, 13. nadstropje, doša, in sicer v ponedeljek do 15. ure in v sredo do 16. ure.

Naj se ve

Tokrat se oglašamo taki, ki nam pisanje ne gre najbolj od rok in se uspešneje uveljavljamo na drugih področjih. Eno od njih je šport. Vemo, da boste sedaj rekli: »Ja, saj imamo tudi stran, ki je posebej namenjena športu, zato tole ne spada sem...« Pa vendar mislimo, da si zaslužimo nekaj vrstic tudi v tej rubriki.

Smo mladi judoisti z OŠ II v M. Soboti in se lahko pohvalimo z odličnimi rezultati z letošnjega državnega prvenstva, in sicer:

- v kategoriji do 42 kg je Dejan Erniša iz 6. b osvojil bronasto medaljo,
- v kategoriji do 34 kg je bil Boštjan Lesjak iz 4. a peti,
- v kategoriji nad 67 kg pa je bil Sašo Kovač iz 6. a prav tako peti.

Kaj pravite na to? Super, kaj? (Seveda!) Pa ne mislite, da je to vse. Našo šolo obiskujejo še mnogi mladi športni talenti, kot sta kanuist Darjan Borovič (7. b) in ritmična gimnastičarka Špela Marič (4. a). Dobri smo tudi v igrah z žogo in atletiki. Radi imamo športno vzgojo. Za nekatere od nas je bilo težje vse to prenesti na papir, kot priti do odlične športne uvrstitve.

Toliko zaenkrat. Mogoče se bomo še kdaj oglasili.

SPORTNIKI OŠ II
Murska Sobota

Čudovita nedelja

Neko nedeljo sem preživela na Kobilju. Bil je čudovit dan. Sijalo je sonce. Podila sem se po travnikih, nato sem šla pospravljat k stari hiši. Iz vej sem naredila šopke in jih dala v sobe. Ko sem vse postorila, sem opazovala okolico. Bila sem v naravi, vdihovala sem čist zrak in uživala ob pogledu na lepo urejene hiše ter ljudi, ki so pometali, pospravljali, krmili kokoši... Bila sem v svojem najlepšem kraju.

TJAŠA KOROŠEC,
OŠ III, M. Sobota

Moja prva ljubezen

Prvič sem se zaljubila, ko sem hodila v malo šolo. V vrtec prej nisem hodila in tudi toliko prijateljev in prijateljic nisem imela še nikoli prej.

In komaj sem se privadila v vrtec tovariščam in otrokom, jih bolj podrobno spoznala, je že prišla ena majhna, kako bi že rekli, težavica.

Spoznala sem fanta svojih sanj. Prosim, oprostite mi, ampak imega vam ne bom povedala. Zame je bil kot iz škatlice vzeti. Vse, kar je bilo na njem, je bilo lepo. Najbolj so me privlačile modre oči, ki so kar sijale sredi nasmejanega obraza. Imel je krasno postrizene svetle lase.

Ko sem nekaj časa tako zaljubljena in srečna hodila v vrtec in se igrala, je prišlo nekaj hudega. Na lepem sem spoznala, da me on več nima rad. Joj, kakšna katastrofa! Čisto sem izgubila voljo do vrta in sploh do vsega.

Vedno so se mi ponavljala ista vprašanja: »Zakaj me več ne pogleda? Kaj sem mu storila?« Čez nekaj časa sem se s tem sprijaznila in ga pozabila.

Včasih sem celo pomislila: »Kaj sem sploh videla na njem!« Nisem več našla zanj lepe besede. Vem, da sem bila nesramna, a kaj, ko me je zapustil. Pa saj smo vsi taki, ko nas kdo razočara. Le priznajmo.

Aleksandra PUČKO, 6. r.,
OŠ Stročja vas

Pomlad

Ko se pusta zima poslovi,
vsa narava oživi.
ptičje petje nas budi,
prvim zvončkom se na plan mudi.
muckom na toplem soncu dobro se godi,
v mojem srcu pa vse drhti.

LJUBKA ŠLATAU, 5. a
OŠ III, M. Sobota

Pomlad je, kadar toplo sonce sije,
in ves dan oblake prekrije.
ko storklje priletijo nazaj,
ker tu zanje je pravi raj.

Tudi medved prileze iz brloga
in postane prava nadloga.
Se hujši so komarji iz spranje,
otroci, zdaj ni čas za branje!

KLAVDIJA ZVER, 6. a
OŠ Velika Polana

Pomladni samointervju

— Kako vpliva pomlad na tvoje razpoloženje?
»V redovalnici so astronomsko nizke ocene, ker mislim le na svojega fanta. Čisto nič se mi ne da delati, najrajši bi sedela kje v naravi in sanjalarila.«

— Kako občutiš pomlad v učilnici?
»Nikoli nismo z mislimi pri snovi. Vsi pogledi zro skozi okno, učiteljice razlagajo same sebi, vaza je prazna ali pa polna že suhih zvončkov.«

— Kaj najraje ješ v tem času?
»Pico v obliki srca...«

— Kakšno rešitev predlagaš v kombinaciji šola — pomlad?
»Pusti ljubezen, te velike igre, raje se drži debele knjige.«

— Kako si lajšaš spomladansko bolezen — ljubezen?
»Vležem se na mokro travo. Če je ljubezen lepa, sanjaram, če pa žalostna, zajočem.«

— Kako dolgo naj traja pomlad?
»Vsak naj ima pomlad tako dolgo, dokler želi. Po letu bi bilo zadosti zame.«

JASNA KLEMENČIČ, 8. b,
OŠ Bakovci

Ali veste?

Ker smo vam precej pomagali (s kratko imena in priimka nekdanjega urednika te rubrike), se je pokazalo, da niste imeli kakšnih posebnih težav pri iskanju pravičnega odgovora na 51. vprašanje. Anton Benko iz Precetince nam je poslal kar 11 kuponov s pravilno rešitvijo in trud se mu je poplačal. Anita Kovačič iz Veščice pa je pripisala, da je MANKO GOLAR leta 1979 objavil v Vestniku tudi pesmi Tako se vse konča in Zastri oči.

Kupon št. 53

Ali veste, kam je lani vozil Vestnikov vlak? Tudi tokrat izžrebanka čaka nagrada Knjigarne in papirnice DOBRA KNJIGA iz M. Sobote

Sejala sem kumarice

V lonček sem nasula zemljo in vanjo posejala kumarično seme. Nato sem zemljo malo poila z vodo in dala lonček na okensko polico. Potem sem čakala, da seme vzklje. Po osmih dneh je vzklilo 5 semen, nato pa še dve. Sedaj so kumarice že lepo zrasle. Nekatere poganjajo že tretji listek.

LEA MIHOLIČ, 2. c,
OŠ Beltinci

Če bi...

Če na samotnem otoku bi bila,
kokosove orehe bi jedla,
banane, ananas in kivi
še bolj slastni bi bili.

Če žejna bi bila,
kavo ali vodo bi pila.
Vendar to ne gre kar tako,
saj mamico bi pogrešala zelo.

Če tudi čoln imela bi,
odšla pogledat bi,
kaj se drugod godi
in kaj se tam dobi.

BARBARA POČAK, 4. r.
Dvojezična OŠ Prosenjakovci

Delovni dan moje mame

Moji mami je ime Helena. Rada se smeje in je dobrega srca. Nikjer ni zaposlena, ampak je gospodinja. Vsak dan, ko vstane, skuha zajtrk, potem pa nam pripravi še kosilo in večerjo. Vmes pospravlja po sobah, pere, lika... Včasih ji tudi jaz kaj pomagam. Skrbim tudi za domače živali. Redi svinjo in zajce. Imamo tudi vrt, kjer jo čaka prav tako precej dela. Sedaj, ko je lepo vreme, pripravlja zemljo za setev. Pozneje okopava, pleve in opravlja še vsa druga dela.

MARTINA HORVAT, 5. b,
OŠ Grad

Obisk pri...

Nekega dne smo se pri naravnoslovnem krožku dogovorili, da bomo šli v Lucovo in obiskali znanega lovca, ki tudi preparira živali. Rečeno — storjeno.

Ko smo prišli do njegove hiše, sta se v nas zapodila velika psa. Gospodar je zavpil nanju in brž sta se umaknila. Šli smo v lovsko sobo. Bila je lepo okrašena z raznimi živalmi. Lovca nam je pripovedoval o sovah, fazanih, goseh in drugih pticah. Pokazal

nam je tudi nekaj sesalcev. Nazadnje nam je še povedal, da je malo prej ustrelil vrabca in da nam bo pokazal, kako ga bo prepariral. Rekel je, da je to delo zelo grdo in nevarno. Malo smo mu pomagali. Ko smo končali s prepariranjem, smo si ogledali kaj so bili po poklicu. Mogoče pa nam je razdelila pavja peresa. Nato smo se poslovili. Videli in zvedeli smo marsikaj zanimivega.

ALEKSANDRA ŠEBJANIČ, 6. b,
OŠ Gor. Petrovci

Vlak

Stari vlak sem, potepuh.

zlobneži mi pravijo še črnih.

Pipe pa resda ne kadim,

čeprav vali se od mene dim.

Ko prisopiham v vašo vas.

v pozdrav zapiskam na ves glas.

EDITA BABČI, 6. a,
OŠ Križevci pri Ljutomeru

Srečanje s čebelico

S sestro Matejo sva se odpeljali na travnik. Nabirali sva zvončke. Naenkrat je priletela čebelica. Ojoj, sedla je na mojo roko! Zelo sem se ustrašila. Mateja je rekla, da moram biti čisto na miru in čebelica me ne bo pčila. Čez nekaj časa je res odletela na zvončkov cvet. Veselo je brenčala, saj ji je bilo tam lepše kot na moji roki.

MOJCA JERIČ, 2. b,
Podruž. OŠ Dokležovje

Moja mama

Moji mami je ime Marija. Je lepa. Skuha dobro kosilo. Delala je v Varstroju v Lendavi. Včasih sem jo šla iskat. Zdaj je doma in ima tudi več časa zame. Če je treba, mi pomaga pri domačih nalogah. Tudi jaz rada pomagam njej.

LIDIJA SMEJ, 4. a,
OŠ Odranci

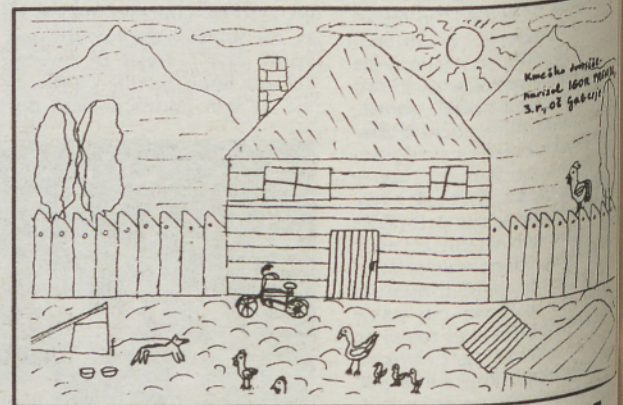
Moj jezik, to sem jaz

Na svetu je več tisoč jezikov. Ljudje z njimi izražajo svoje misli in se med seboj obveščajo. Vsa ta množica jezikov je nastala nekoč nekateri prej, nekateri pozneje.

Slovenski jezik se je začel razvijati pred tisoč leti. Nastal je iz skupnega jezika starih Slovanov. Ves ta čas se je razvijal in danes slovenski narod ga ni smel vedno svobodno uporabljati. Krat je bil prepovedan. V šolah so se morali slovenski otroci učiti tujih jezikov in v njih so tiskali tudi svoje knjige. V uradih se je govorilo v jezikih naših sovražnikov, ki so hoteli iztrebiti slovenski jezik in njegov narod.

Toda slovenski narod je vzdržal. Ohranil je svoj jezik, ki ga danes svobodno uporabljamo. Mi mlajši si niti misliti ne moremo, ko hudo bi bilo, če se ne smeli v njem prosto pogovarjati. Zato ga moramo ohranjati in ga tudi bogatiti z lepimi slovenskimi besedami. Gibati se moramo raznim tujim izrazom, saj z njimi ne končamo svojemu maternemu jeziku.

PETJA PIŽMONT, 5. b,
OŠ...

Idilika pomladi

Bila je pomlad. Vijolice so cvetele na obronkih gor in se blestale v zlatem siju sonca. Z brega so tu in tam kukale zapuščene decembrske snega. Gora je drhtela v vsem svojem sijaju. Kopalci so se vpoživljajočem soncu, trava je mežikala na strmih bregovih, drevo je jelo zeleniti. Veverica je veselo glodala shranjene plodove, so še ostali od ozimnice. Vrabec je užival v soncu in v tistih tistih nastavljenih za ptice. Krmilnik je bil naenkrat poln radosti. Kuharica je začela ključati svoj obed, slavček se mu je veselo priključil. Iz hiše ob vznožju brega sta vesela začela tekati otroci. Hitro sta stekla v hišo. V domačem zavetju jima je mama pomnila plo odedo in vroč čaj. Cvetlice ob gori in na bregu so se nile proti dežju, kot da bi prosile, še, še več vode! Nopopirno so vale v sveži prhi pod milim pomladanskim nebom. Za trenutke obšla groza, videč nepregledno meglo, ki se jim je približevala. je sonce rešilo strahotne megle. Hitro je poslalo žarke in strahote, ki bi prerada napadla to radostno vzdušje.

Zarki so hitro uničili belino in pokrajina se je spet prikazala. Otroka sta vnovič stekla po zelenici in čofotala v blatinah. V bližnjem jezeru se je na valovih zibala bela labodja družina. Ko so pluli mimo labodov, je račka, nenadoma mirno pokimala labodju in bi hotela reči: Dobro jutro, kako ste, in glej čudo, labodja je prišla ko pokimala, da bi odzdravila. Otroka sta prišla k jezeru in prišli metati kamenčke. Marsikatera je butnila ob dno nizkega jezera, sta porabila vse kamenčke, sta pričela opazovati ptice v krmilu. Naposled sta se odpravila proti hiši in za njima se je dvigala sapica. Cvetlice so se sklanjale in veverica je pobegnila v duplo. sonce je zasijalo in prepodilo hladno sapo iz doline. Na pomladni zemlji se je prikazal zelenčev zvonček. Čisto majhen in objen kov.

Čez teden je na travniku zraslo na tisoče zvončkov, ki so v sijaju sonca napolnili deželo, in travnik je bil ena sama nepregledna belina, ki me še sedaj navdaja z močjo svoje lepote.

Daniel Paluš,

Dopisniški list,

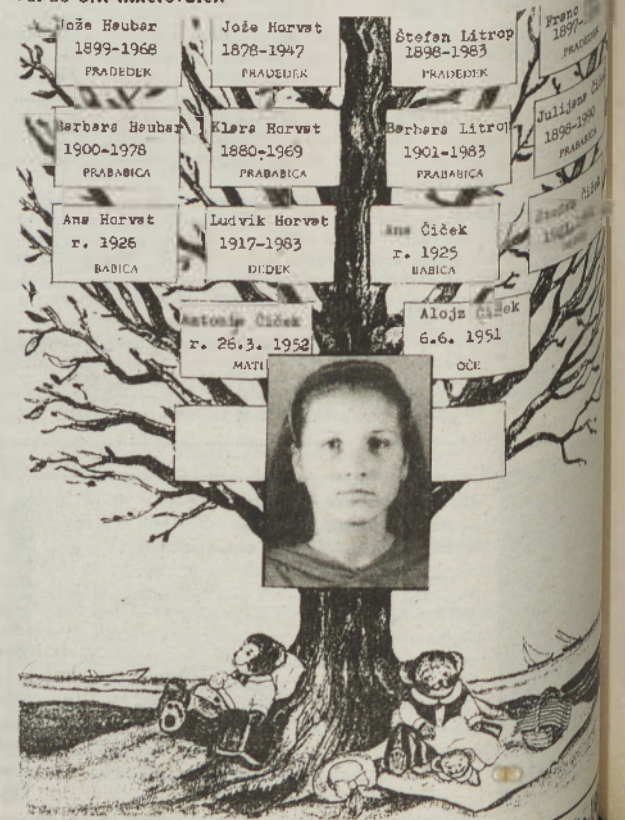
OŠ Drago Luganč, Lendava

Moje (naše) korenine

(1880—1969 in Barbara Haubar (1900—1978). Vse so bile kmetice.

PRADEDKA po očetu sta bila Franc Čiček (1897—1970) in Stefan Litrop (1898—1983), po mami pa Jože Horvat (1878—1947) in Jože Haubar (1899—1968). Vsi so bili kmetovalci.

Rada bi na kratko predstavila še BRATA Simona, ki sta leta 1974. Star je torej že 40 let. Obiskuje vojaško gimnazijo v Ljubljani. Ukvarja se z zbiranjem letalskih modelov, igra karte, bere knjige, piše računalniške programe...

Prometna gneča po kitajsko

V prazničnih dneh niso zastoji v vele mestnem prometu nič nenavadnega, nekoliko drugačen pa je pristop z ene glavnih pekiških ulic. Tu veljajo pač posebna prometna pravila, ali boljše povedano: Znajdi se, kakor znaš in moreš.

Sončna uprava

Tam na robu mesta, kjer se ustavijo tokovi velikega poslovnega sveta, ima Marjan svojo fotografsko delavnico. Včasih smotemu pravijo atelje. K njemu zahajajo ljudje, ki bi se radi fotografirali za mesečne, osebne, potne liste in vse ostalo. Mamice pripeljejo dojenčke na ovčevčenje. Pogosto pridejo razni umetniki in »umetniki«, ki bi radi imeli foto dokumente svojih umetnin. Zelo pogosto pa je fotografija »umetnine«: več vredna kot umetnina sama.

Velikokrat pa pridejo v atelje tudi svobodni misleci vseh vrst. Ker je svoboda zelo draga reč, večina tih nima veliko pod palcem, zato pa zvrhan koš velikih idej.

Dostikrat pridejo tudi alkosi, navadni pijančki, kot jim rečejo sosede. Večina je polna trikov. Triki so v bistvu dobri, žal pa izrabljeni. Marjan jih že vse pozna na pamet.

Pijanček ponudi naproday kakšen predmet pridobljen na smetišču ali pa na »svobodnem tržišču«. Marjan takoj ugotovi izvor in namembnost predmeta. Da bi se izognil pogovoru, da osebkju za deci ali dva, predmet neznanega izvora in pogosto neznan namembnosti, ponavlja knjižne vrednosti nič, pa najpogostejše konča v smeteh. Pijanček odide zadovoljen, dobil je za svoj deci, Marjan je zadovoljen, ker se je znebil nadloge, gostinci pa bodo le kasirali svoj delež, kljub črnogledim napovedim gospodarstvenikov.

Seveda nastopijo tudi bolj zapletene situacije. V atelje vstopi ljubiteljica dobre kapljice in prične razlagati o bolni materi v Ajdovščini ali umrli teti v Metliki. Seveda je lahko nesrečni sorodnik tudi iz Naklega ali Murske Sobotne.

Drug takšen, a še bolj zapleten primer nastopi, ko se primaje pi-

janec in prinese star črviv okvir, z katerega trdi, da je drag družinski spomin, da ga on prodaja samo zato, ker je v veliki stiski. Toda Marjan obvlada vse takšne napade. Ponavlja jih odbije z manjšo vsotico.

Pred dnevi pa je vstopil možiček, ki se je skoraj zvrnil, ko je poskušal zapreti vrata. »Tako sem žalosten, tako zelo žalosten,« je taval.

»Poznam človeka, ki je tudi bil žalosten, ker je v gostilni zmanjkalo merlota,« sem mu rekel nič kaj prijazno.

»O, ne, jaz sem zelo zelo žalosten!«

»Zakaj ste tako žalostni?« ga je vprašal Marjan.

»Jaz sem klošar, že ves čas ne počnem nič drugega, kot da ljudi žicam za denar. To je pa grdo, mar ne?«

»Vidite, tega ne prenesem več,« je rekel, ko je videl, da nista odgovorila na njegove, lamentacije.

»Vi ste vendar svobodni človek,« sem mu rekel. »Svoboda pa je največje bogatstvo. Jaz bi bil srečen, če bi bil svobodni.«

»Ne, jaz pa ne,« je ironiziral mali.

»Naveličal sem se tega večnega žicanja, to me spravlja v obup.« Marjan pa dobro pozna, kako se da pregnati obup. Dva deci je najboljšje zdravilo. Posegel je v denarnico in malemu dal stotaka. Menil sem, da bo obup počasi pojenjal, pa ni bilo tako. Kar naprej je taval, da je žalosten, da tega ne prenese več, pa konec.

»To je dosti preprosto,« sem mu rekel. »Spremenite način življenja, nič žicanja, nič vina, nič klošarjenja, začnite delati.«

Očitno ga je minila žalost, rekel bi, da se je v trenutku sreznil. Gledal naju je nezaupljivo, še nekaj zamrmral o žalosti in se na hitro poslovil.

»Imaš pa srečo,« je rekel Marjan, »pijanci se vedno lepijo nate.«

Mogoče se v tem trenutku niti nisem popolnoma zavedal svoje sreče, zato sem rekel: »Pojdiva na kavo.«

Borivoj Repe

HUMORESKA

Sindikalno osveščanje

Kulturno društvo ljubiteljev malih živali, nogometni klub, rokometni klub, košarkarski, verjetno ali ne, celo borčevska organizacija, ki ima po sedemindesetih letih končane vojne še vedno dovolj članov, je imela občni zbor, samo njegov Svobodni sindikat ni.

Tako je premišljeval pomožni delavec Geza in se napotil k sosedu Pepiju, ki je bil v teh stvarih bolj doma, da ga povpraša, če morda sindikata v podjetju niso razpustili. Nikoli se ne ve, samo pogledate naše politične stranke. Nove se ustanovljajo, stare se cepijo v več strank, spreminjajo imena, da človek več ne ve, s kom ima opravka, nazadnje pa se izve, da so bili vsi prvaki teh strank nekoč skupaj v eni, tako dolgo opevani komunistični partiji.

»Dober dan, Pepi! Čuj, ali te lahko nekaj vprašam?«

»Dan Geza, kaj pa si tako zamisljen, pa ne da te je tvoja Barica spodila od hiše.«

»Ni tako nevarno. Veš kaj, premišljuje ti jaz in premišljuje, pa pridem do zaključka, da so že vse organizacije, društva, klubi in kaj ti jaz vem kdo vse še ne imeli občni zbor, samo naš Svobodni sindikat ne. Pa ne, da so ga razpustili?«

»Geza, Geza, ti si mi pa res tepček. Misliš, da naš Svobodni sindikat ni imel občnega zbora? Ha, ha, celo pomislil si, da so ga razpustili, nisi opazil, da so ti tudi za ta mesec odtegnili članarino?«

»Opazil, opazil, pa tudi izračunal sem, da bi s tem denarjem lahko moji Barici enkrat na leto kupil pri zlatarju lep zlat prstan, nazadnje sem ji prstan kupil pred 20 leti, ko sva se poročila, pa še tisti je po enem letu čisto počen!«

»Ti bi kupoval zlate prstane, ne?«

»Moji Barici bi!«

»Pozabil pa si na to, da si po sindikalni ceni kupil sladkor za mošt, jabolka, prašni prašek, da ti še naprej ne naštevam.«

»Sindikalni da, vendar na koncu dražji kot v zasebni trgovini, tako da moja Barica dva meseca z mano sploh ni spregovorila.«

»Prav imaš, vendar pa ne pozabi, da te sindikat tudi štiti v tvojih pravicah, na delovnem mestu.«

»Ne mi reči! Praviš, da me štiti? Nemogoče!«

»Vidiš, pa je mogoče, ti si dal našemu predsedniku glas in s tem zaupal, on pa te štiti.«

Težave z nožicami

Včasih se je angleška kraljevska družina zalagala s komičnimi klobuki. Potem je bilo zanimivo opravljati Dianine toalete. Zdaj že nekaj časa skrbi za zabavo rdečelasa Fergie s svojimi kar naprej »problematičnimi« stegenci. Nalša? Po naključju?

»Pepi, kaj so se tebi skisali možgani? Da me sindikat štiti? Veš, že 25 let delam v podjetju, in ravno ta sindikat oziroma njegov predsednik, ki je moj delovodja, me je lansko leto dal na spisek za presežek delovne sile. In ti rečeš, da me sindikat štiti!«

»Mogoče pa še vedno velja parola iz povojnih let, da je, za razvoj, potrebno nekaj tudi žrtvovati in ta žrtev bi, lansko leto, bil skoraj tudi ti.«

»Pepi, če boš še malo govoril take stvari, mi bo pritisk narasel na dvesto. Veš, raje mi povej, kaj je bilo z občnim zborom.«

»Vidiš, Geza, občni zbor je bil, samo temu, kar je bilo pod tem imenom organizirano, ne moremo reči občni zbor.«

»Ne?«

»Ne. Temu ne moremo reči občni zbor iz naslednjega razloga. Občni, to je nekaj velikega, vsesplošnega, kot je na primer v vojnem času vsesplošna nevarnost. Vidiš, tu mora biti masa ljudi, skoraj vsi člani. Mi pa nismo bili vsi. Bilo jih je kvečjemu za en nogometni klub, skupaj z rezervami. Torej bi temu lahko rekli klub. Če spremljaš zdajšnjo politiko, se je ta beseda vsidrala tudi v njo, klub poslancev. Pri nas pa na tvojem občnem zboru niso bili poslanci, temveč povabljeni. Torej bi se občni zbor v našem podjetju moral imenovati klub povabljenec.«

»Zakaj pa je to dobro, da je na tem klubu prisotnih tako malo sindikalistov?«

»Geza, trde glave si bil v mladih letih, sedaj pa si še bolj. Povej mi, kaj smo pred leti delali mi na občnem zboru?«

»Kaj smo delali? Ja, kritizirali, jedli, pili, na koncu pa se nekoliko ogreti skoraj stekli.«

»Vidiš, sedaj se je vodstvo sindikata temu vsemu izognilo. Kritizirati ni imel kdo, ker so povabili take, ki z njimi zajemajo iz istega krožnika, pojedino pa so si lahko privoščili celo v hotelu.«

»Kako pa bom potem jaz izvedel, kam je odšla moja članarina?«

»To boš lahko vprašal blagajničarko, ki tudi ni bila vabljen, verjetno so morali malo preurediti njeno poročilo, ki ti ga bodo objavili v glasilu podjetja. Oni pa se bodo lahko še naprej po štirje vozili na sestanke po drugih podjetjih, po naši prestolnici in v tujino, pa ne misli da štirje zaradi tega, ker bi sicer avto preveč premetavalo po teh naših cestah.«

»Zakaj pa?«

»Zato, Geza, da so lahko vsi štirje poleg plače dobili še dnevnico. Vidiš, Geza, zato pa ti pravim, da bo siromak ostal vedno siromak, bogati pa bodo kradli še vedno, kot so prej in celo več, ker je v socializmu ostalo nekaj tudi za nas, sedaj pa nam ne ostane nič. Moj Geza, sedaj razumeš, kaj je imel gospod Marx v mislih, ko je v svojih debelih knjigah hvalil socializem in pisal o gnilem kapitalizmu. Mi pa še ta kapitalizem s plačevanjem članarine podpiramo.«

-MARIŠKA-

Izgubljeni zaklad

Delovna skupina visnih izvedencev in stvenikov naj bi na pobudo bremenskega senata pomagala iskati sovjetske kulturne zaklade, izgubljene med drugo svetovno vojno. Po buda za to je prišla narja na temo Kje so kulturne dobrine iz ZSSR izginule med drugo svetovno vojno? Seminarja so udeležili mendarodno znani evropski strokovnjaki in je bil prvi te vrste v čiji. Po podatkih je vojni zmedi po sovjetskih ocenah ukradenih ali izgubljenih 290.000 umetnin.

Doslej se jih je vrnilo v zavo 90.000. Stevilke so kakor sporne.

Pri pogrešanih gre za muzejske in predmete, pa tudi za mete iz carskih palač in mostanov. Med njimi je mogoče, od glasbenih štrumentov do slik evropskih umetnikov. Njihova vrednost je skoraj neprecenljiva.

Najstarejši fosili

V Cengijangu na skem so znanstveniki njih šestih letih našli redno starih fosilov celičarjev, ki so živel v dobo kambrija pred 530 milijoni let. Za strokovna javnost skoraj vedela, dokler ni ob fianskega leta izšlo poročilo teh fosilov izpod peresa kitajskih in dveh švedskih znanstvenikov. Razum da je poročilo zbudilo zanimanje, saj gre za rejsje mnogoceličarje, tu, poleg tega pa so mi tudi nekatera prav vadna bitja, paleologom slej povsem neznan.

Izumrli kambrijski svet poznamo predvse zasluge fosilov z najdišča Burgess Shale v britanski nadi, kjer so fosile našli leta 1909. Vse doslej za najstarejše fosile celičarjev.

Ona: Bole je na finto spadno h. a. g. l. a. m. o. j. g. a. d. a. i. t. e. l. e. g. d. a. s. o. g. a. n. a. p. e. l. a. l. i. k. a. d. o. k. i. v. o. g. r. s. k. e. g. r. a. n. i. c. e. d. e. l. a. t. i. p. l. o. u. t. k. a. n. e. d. o. v. e. c. m. o. g. l. e. d. i. o. v. e. s. n. i. v. j. e. l. e. f. t. a. t. i. s. e. n. a. n. a. s. t. e. r. i. o. r. i. j. U. n. j. e. c. e. f. l. o. g. r. a. n. i. c. a. o. b. l. a. s. t. o. p. a. n. i. j. e. t. e. k. u. m. a. j. t. e. m. i. s. l. o. k. a. i. s. e. h. a. p. r. i. l. i. t. a. k. a. d. o. d. i. o. v. e. s. n. i. v. j. e. l. i. c. e. d. a. l. e. o. d. i. t. e. n. a. n. a. s. e. d. o. l. n. o. o. b. d. e. l. a. m. e. n. i. v. j. o. v. e. r. o. v. a. t. D. o. m. a. c. e. s. n. i. v. j. e. n. a. n. p. a. g. o. n. l. a. j. o. p. a. v. i. l. j. u. f. e. j. o. o. v. i. s. l. o. v. e. n. s. k. o. g. a. k. i. a. f. a. t. a. k. k. a. m. o. m. i. j. o. k. i. a. t. h. e. n. n. a. g. a. n. a. f. a. l. d. i. o. v. e. s. n. i. v. j. e. n. a. z. a. j. n. a. v. o. g. r. s. k. o. o. d. d. o. m. a. c. i. m. o. p. a. u. z. i. v. a. l. i. n. a. m. o. v. o. n. f. a. r. e. h. a. s. e. k. o. d. m. e. r. a. d. o. p. a. o. b. g. u. e. d. e. l. a. n. i. m. e. l. i. o. v. i. t. a. n. v. d. e. z. e. l. i. d. h. a. n. j. a. h. o. j. z. a. t. o. u. k. a. v. n. a. s. t. o. j. d. o. m. a. c. i. o. j. m. e. r. s. n. o. j. i. n. d. u. s. t. r. i. j. i. s. e. l. e. k. a. r. p. i. l. e. m. e. d. s. e. u. f. s. p. o. k. o. l. e. j. o. p. a. l. k. e. d. o. z. a. t. n. o. l. i. n. o. r. m. a. l. n. o. d. r. u. j. e. k. l. a. t. i. P. r. i. t. o. n. j. e. d. e. l. a. m. i. s. l. o. - s. n. i. v. j. e. d. a. n. e. c. o. a. l. i. p. a. n. e. j. s. o. s. i. o. v. i. t. a. n. v. m. e. t. r. o. p. o. l. i. t. u. d. i. m. a. n. o. z. o. k. o. u. l. i. s. k. a. n. j. a. n. o. v. o. g. a. p. r. e. d. n. e. d. n. i. k. a. B. e. l. e. k. i. s. e. č. i. d. n. o. v. i. d. i. k. a. s. e. d. v. a. p. o. t. e. g. a. v. l. e. t. a. z. a. p. r. e. d. n. e. d. n. i. k. o. m. e. s. t. o. č. i. s. e. j. e. p. a. l. i. c. e. p. r. e. d. k. i. a. t. i. n. i. d. l. o. k. a. j. e. z. a. d. n. o. g. a. z. m. e. t. n. o. k. a. b. i. g. r. i. n. o. P. o. z. a. b. i. l. i. s. o. l. e. k. a. r. n. a. s. t. a. r. i. p. r. e. g. o. v. o. r. - k. j. e. r. s. e. p. r. e. p. i. r. a. t. a. d. v. a. v. a. s. p. o. z. d. r. a. v. l. a. b. r. a. t. D. o. s. t. i. j. e.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

Ona: Tvegana napoved ti lahko prinese prenekateri zaplet, ki pa bo bolj komične narave in te ne bo kaj prida prizadel. Vsi skupaj se boste predvsem zabavali. Nekaj bo prišlo z zamudo, a bo vendarle prišlo.

On: Ne verjemij prijateljem, ki te poskušajo odvrtiti od sedanjega načina življenja in te imeti samo zase. Je že res, da s tem ne mislijo nič slabega, vendar pa imaš tudi ti pravico do svojega zsebnega življenja v dvojce.

Ona: Nikar ne zamudi priložnosti, ki se ti bo ponudila. Partner ti bo predlagal zanimiv izlet, ki se lahko konča še veliko bolj prijetno, kot pa si to zamisliš sama. Počasi bo potrebno narediti tisti odločilni korak v tvojih večernih ljubzenskih igrah.

On: Ko boš blizu zmagi, se je boš skoraj ustrašil. Nikar ne omahuj - vse to si si zaslužil, in to več kot pošteno. Tako boš imel sedaj več časa zase in svoje načrte, ki so vse prej kot pa skromni.

Ona: Nekdo, ki mu sicer brezmejno zaupaš, te bo razočaral in ti pokazal, da zna biti prav presenetljivo podel. Se najbolje bo, da stisneš zobe in mu ne pokažeš svoje zadržane, predvsem pa pomisli na maščevanje.

On: Pogled v prihodnost sicer ni ravno razveseljiv, lahko pa ga v marsičem polepšaš, če boš znal v pravem trenutku pokazati pravo mero odločnosti. Glede partnerja pa si nikar ne delaj nepotrebnih skrbi, saj je vse v najlepšem redu.

Ona: Če ne boš vsaj malce pohitel, te bo prehitel nekdo, ki si mu že dalj časa trn v peti. Prijatelji te bodo sicer popolnoma podpirali, vendar pa to mogoče ne bo dovolj. Konec tedna lahko pričakuješ obisk.

On: Vse predolgo si bil prepričan, da si popolnoma neobčutljiv na ljubzenske namige določene osebe, sedaj pa se je izkazalo ravno nasprotno. Toda vseeno raje malo počakaj, saj si boš morebiti še premislil.

Ona: Dolgo si varovala svojo skrivnost, sedaj pa je prišlo na dan tudi tisto, na kar si že zdavnaj pozabila. Le stežka ti bo uspelo prikriti tvoja čustva, kar pa se lahko izkaže kot izredno tvegana zadeva.

On: Na noben način ne boš privolil v kompromis, saj si prepričan, da je tvoja pot edina pravilna. In finančni učinki tvoje ideje bodo to tudi obilno dokazali, zato nikar ne popuščaj, ampak vztrajaj.

Ona: Neka zadeva ti bo najprej sicer spodletela, ko pa boš poskusila znova, boš dosegla prav neverjeten uspeh. Presenetljiv uspeh te bo spravil v odlično razpoloženje, neuspeh iz preteklosti pa bo v hipu pozabljen.

On: Prišel bo čas, ko se bo končno pokazala tvoja resnična sposobnost v poslovnem svetu. Toda nikar se preveč ne povzdigni, ampak ostani takšen, kot si bil do sedaj. Spremembe bodo prišle kar same.

Ona: Še vedno si nisi uspela razjasniti, kako ti je sploh uspelo narediti nekaj tako sijajnega. Nikar se preveč ne razburjaj z nastalim položajem, ampak ga raje dobro izkoristi. Obetajo se ti problemi s partnerjem.

On: Zaradi splošnega nezaupanja v tvojo sicer posrečeno pogruntavščino boš porabil ogromno energije, preden se bodo za podoben korak odločili tudi ostali. Nikar prehitro ne obupaj, ampak poskušaj vztrajati do konca.

Ona: Če ne boš naredila ničesar za svoje dobro, tudi ne moreš pričakovati karkoli prijetnega. Potrudi se in bodi predvsem odkritosrčna, saj se ti sprenevedanje doslej ni kdo ve kako obrestovalo. In nikar ne čakaj!

On: Nekdo, o katerem nimas ravno najboljšega mnenja, se bo izkazal za izvrstnega prijatelja. Ko se boš zmotil, naj ti ne bo nerodno priznati, saj boš zaradi spodrslija še bližji. Ne pozabi na važen sestanek!

Ona: Ne kaži tako očitnega zanimanja za svojega delavca, saj mu lahko to še stoji v glavo. Ugodnosti se podvojile in prav z lahkoto ti bo uspelo tudi tisto, ki si si nameravala.

On: Nikar se ne jezi na tiste, ki niso prav nič krivi za tvoj cer dokaj neprijeten položaj. Raje najprej pomisli na svoj pragom. Konec tedna se ti obeta prav prijetna avantura, a boš še dolgo spominjal.

Ona: Potovanje ti bo prineslo obilo prijetnih dogodkov, tako pa si boš pridobila moči za nove naloge, ki se bodo pojavile v tvoj dogodkovni ho odvisen predvsem od tebe same in prave se ti bo zgodilo, da se boš resnično zaljubila.

On: Vedno znova si obljubljaš, da se boš spre-emil sal popolnoma drugače, vendar pa konkretnih rezultatov ni. To se ti lahko kaj hitro maščuje, tako na poslovnem, kot na povsem osebnem področju.

Ona: Spoznala boš nekoga, ki sploh ne bo tvoj idealni možkega, a bo imel vse preveč mamljiv nasmen, da bi ti uspela upreti. Tako ne boš niti opazila, kdaj se bo, ki si jo pripravila nekemu povsem drugemu.

On: Potrebno bo pogledati realnosti v oči in se sprijesti nastalo anarhijo, ki je zavladala v tvojem poslovnem svetu. Je že res, da ni nikoli prepozno, toda samo besede pač ne bodo kdo ve kaj pomagale.

Ona: Trenuten razplet dogodkov ti ne bo omogočal kakšnega mešetarjenja s srčnimi zadevami. Drži se raje, ki ga imaš, pa čeprav je nekdo drug veliko bolj mamljiv, tudi veliko bolj nedosegljiv!

On: Nenadna novica ti bo do dobora sprememila ustaljen tek življenja, poleg tega pa ti bo nakopala še en kup potrebnosti, da se boš obrnila na koga pametnejšega in iznajdnega, da ti bo še trda predla.

Posle garnizijske čete
vrljalo 2. četa, ki je bila
in bi ob enem varovala
železniško postajo.
Zanimiv je še obseg ozemlja
Murske republike, saj ji
mala ves soboški
okraj, medtem ko je ostalo
lje z narodnostno mejo
bivalstvom zunaj njenega
To je bilo Porabje z
in Lendava z okolico.

peti, Ljutomer s 23 točkami, sedmi in Velika Nedelja s 17 točkami deveta. V ženski stopovski ligi so tekmovali tri ekipe. Zmagala je Radgona s 7 točkami, pred Dravo 6 in deljko 5 točk. V pomurski rokometni ligi so prva tekmovali tri ekipe. Radgona je osvojila Radenci z 23 točkami, pred Mladincem 21 in B 22 točk. V pomurski stopovski ligi pa je zmagala Grada z 10 točkami, pred B 8 in Muro A 4 točke.

Kdo si nabira točke?

(Bahji Ložič)

Skratim vse: komisijo za raziskavo poveljnih po-
hujev politične stranke, posameznike in posebej OO ZB
NOB Ljutomer ter njenega predsednika Franja Stebih-a.
Sem sin Jutka Horvatič-a Slavka, člana takratnega
OO OF Ljutomer. Osebnost sem veliko delal na področju
Občinskega odbora koordinacijskega odbora za tradici-
je NOB kot njen član v okviru bivše SZDL Slovenije.

Delal sem veliko tudi na področju zgodovinskih raz-
iskav in prispeval svoj delček pri odkrivanju številnih ne-
pravilnosti. Osebnost sem ponosen, da so mi bili starši in
sodržniki člani odpravnega partizanskega gibanja OF
Slovenije. Žal se očetov bratranec Klenar Karel, član OF
po izdaji domaćih izdajalec in aretaciji ni nikoli vrnil iz
nekega taborišča. Duhov.

Veliko izdajalstvo je bilo med II. svetovno vojno od
strani slovenskih izdajalcev, plačancev in kulturnodov-
cev.

Samo iz poročila sekretarja OF, okraja Strigove, Franc
Ali — Milana, ki ga je leta 1944 poslal na Pokrajinski
steb za Stajersko, je razvidno, da je bilo to število plačan-
cev samo na tem območju, ogromno. Koliko ljudi je že le-
nasilno obneha okupatorja bilo po zaslugi izdajalcev
nasilno izseljenih in izgnanih iz svojih ognjišč, tudi v ta-
borišča smrti. Mučeniki smrti so umirali številni sloven-
ski rodoljubi, celo otroci in celotne družine. Ali vam je
kaj drago timmerčani, prišla na misel ideja, da bi orga-
nizirali in opravili bogoslužno mašo na ptujem mestu, na
Ribičevem mlinu, ali pa kar na mestnem trgu, kjer je
bil zveržen mučenik in ubit vaš takratni mladi cvet mla-
dosti, partizan Ciril Jures. Naj vas spomnim, kakšno gro-
zljivo kalvarijo so pred smrtjo morali pretrpeti trije ujeti
ljudje iz reline predstave TV S 15-a, partizani: Viktor Kr-
nar, Jani Zibek in Dolenc doma iz Hrastnika. Po izdaji
domaćih izdajalcev so jih fašisti gnali, zvezane v verigah,
vse oblite s krvjo. Peš — morali prehoditi do Čakovca in
tudi torturi se do Pluja na gestapovski zasliševanje,
kjer so jih na kraju, že na pol mrtve, postreli na ptuj-
skem mostu. Ti so ubili mlada življenja, ki so imela
jo ponos in kljub hudomu mučenju niso izdali gibanja,
ne izdali in kar je še posebej pomembno s krvjo in ve-
ro v domovino Slovenijo so žrtvovali svojo mladost in ži-
vljenje. Na jim bo večna slava!

Ko sem bil v ZB Ljutomer njim postavite spomenik! Če-
ga ne govori, da ne bi več vzdrževali spominske plošče v
Strincu, kjer je bila kurirska postaja S 15-a.
To je mogoče tudi samo enega vzroka, ker je ploščo ta-
krat skrivnostno odprl moj oče? Ravno na tej postaji so
delovali skupaj z očetom omenjeni trije partizanski kurir-
ji, to je to res, da nameravate zanemariti spominska obe-
ležja, to je to prvi vrsti sramota za borbensko organizacijo,
krajno skupnost. Razkrije in tudi za občino Ljutomer.
Mogoče bo še kdo predlagal, da naj izdajalca »Žepku-
Novak« postavlja proglasiti za mučenika in žrtvo povoj-
nih nabojev. Radi tega in njemu podobnih je trpelo veli-
ko število zavednih družin in posameznikov, ki so s svojo
kalvarijo končali tudi s smrtjo. Po vojni ga je doletela
pravična sodba. Lahko zapišete njega in posebej podčrta-
te, da je Žepka zaslijeval moj oče. Izdajalec je deloval
na nedeljski madžarske okupacije. Gospoda Stebih-a bi-
lomur in imenovali tudi še živečih članov. Sicer pa ne
kadar stvari ne poznate, ne boste razumeli in se obnačate na
napačen način.

Člani OO ni imeli takrat veliko pomembnejše naloge:
osvajanje nove oblasti, prehrane za številne vojne si-
steme, izmenične ter izgradnjo porušene domovine. Go-
stehi ni tako naiven, saj je v dosedanjih razpravah
poslednjih področjih imela raziskav zgodovine NOB,
zmeraj poudariti in naj opravi stroka — zgodovinarji. V
na svetu ga smatra, da ni dovolj informiran, naj se obrne
tudi na prijatelja, dolgoletnega ljutomerskega sekre-
tara ZB, ki razkrije in bi podprej — Stefanu Tompi. Ta
nad posamezniki ali skupinami z negativno preteklostjo
opravišče posebne službe in organi oboroženih enot tu-
je.

Verjetno radi velika števila primerov kaznivih dejanj,
proti lastnemu ljudstvu, ni bilo dovolj časa za široko sodbo
in postopek, kar pa verjetno ni bila najboljša in korektna
odločitev danih rešitev. Žal, to je bila vojna! Nedolžni so
padli, verjetno na obeh straneh. Jasno pa je tudi vsem,
da so bili zmagovalci nad fašizmom, ki je takrat zajela
cel svet, ne samo našo domovino Slovenijo. Osebnost mi je
nedolžnih ljudi, vendar to naj razloži stroka na osnovi
njih arhivov, ki prav gotovo obstajajo na bivšem CK
2. svetovne vojne.

Na področju ustvarjanja po posameznikov, kateri iskreno
in iskreno in argumentirano. Svetujem vam, da v bodoče ne
nabirajte posameznikov in ne politizirajte v korist volit-
nih, ker to ni naša dolžnost opraviti z zgodovino in dej-
stvi. Dne 30. 1. 1992 je bil organiziran skupen razgovor med
predstavniki IS in predstavniki Krajevne skupnosti Radenci
in predstavniki Krajevne skupnosti Radenci. Razgovor je bil organiziran
in dogovorjen v prostorih KS Radenci, v sejni sobi. V te-
ni se je odvijal očitni KS Radenci in njenim predstavnikom,
ki so jih nazvali na sami seji.

— anekdota, nedozvojenost KS Radenci,
na seji KS Radenci mora odločiti, ali je za samostoj-
no Slovenijo ali ne.

— na zaupanje v KS Radenci in da se s KS Radenci
nima nobeden izmed prisotnih kaj za pogovarjati, če s se-
jo razkrije razkrite navedene očitke.
— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.
— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.
— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.

Pobuda

Na obravnavo
predstavniki IS in predstavniki Krajevne skupnosti Radenci
in predstavniki Krajevne skupnosti Radenci. Razgovor je bil organiziran
in dogovorjen v prostorih KS Radenci, v sejni sobi. V te-
ni se je odvijal očitni KS Radenci in njenim predstavnikom,
ki so jih nazvali na sami seji.

— anekdota, nedozvojenost KS Radenci,
na seji KS Radenci mora odločiti, ali je za samostoj-
no Slovenijo ali ne.
— na zaupanje v KS Radenci in da se s KS Radenci
nima nobeden izmed prisotnih kaj za pogovarjati, če s se-
jo razkrije razkrite navedene očitke.
— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.
— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.

— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.

— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.

— na seji očitki, ki so se navedeni, so bili še izrečeni
predstavniki KS in na Krajevno skupnost kot celoto je Tlova
in v sejni sobi, umetniško delo v velikosti
1,5 m x 30 cm, ki nam je bila podarjena s strani pobratene
predstavnika KS g. Tropenauerja je bil razgovor prekinjen.

2. Predstavniki KS niso dali nobenega povoda niti ne
spodbude za takšno obnašanje predsednika IS g. Tropenauerja.

3. Svet KS Radenci je ogorčen nad takšnimi očitki in
nad obnašanjem predsednika IS. Obnašanje predsednika
IS je bilo nestranno, površno in krivično do prisotnih in do
Krajevne skupnosti kot celote.

Obnašanje predsednika IS na sami seji ni sprejemljivo,
saj žali prisotne in KS. KS Radenci je s svojim delom do-
kazala in pokazala svojo politično zrelost, o zaupanju
krajčanov v to KS. Pokazala je tudi zaupanje do IS, do or-
ganov oblasti in občine, vendar je s takšnim obnašanjem in
žalivju to zaupanje postavil pod vprašaj. Obnašanje g.
predsednika postaja ovira za skupno sodelovanje in delo
ter razvoj KS Radenci. Njegovo mnenje »da se z nami ni-
ma kaj za pogovarjati dokler se ne izjasnimo do samostoj-
ne Slovenije« in še drugi očitki, ki so že bili navedeni po-
stajajo ovira za tvorno sodelovanje. Funkcionarji KS so
vseskozi, kar je razvidno iz delegatskih vprašanj, ki so bi-
la postavljena tvorno sodelovali pri oblikovanju doku-
mentov. Zato očitki niso sprejemljivi in žalijo krajanje KS.

4. Svet KS je ob obravnavi tega vprašanja zavzel stališ-
če, da je vprašanje Titove slike v sejni sobi, vprašanje ku-
turnega odnosa do slike, in ne do fotografije Josipa Broza
Tita. V KS je vrsta drugih resnejših in večjih problemov,
v katere moramo vložiti vrsto naporov, da jih bomo razreši-
li, kar velja tudi za predsednika IS, ne pa da glavno vpra-
šanje in postavlja vprašanje Titove slike oz. kot je sam
predsednik izjavil »mutilkovanje« te slike.

5. Svet KS sestavljajo zreli in odgovorni ljudje, ki se
odgovorno zavzemajo za izboljšanje ureditve kraja, iz-
boljšanje bivalnih pogojev naših občanov. Zato očitke o
»politični nezrelosti« je skrajno žaljiv. Poleg tega je Svet
KS sestavljen iz predstavnikov vseh strank, razen v svetu
ni predstavnikov stranke demokratične prenove, zato je ta
očitke še toliko bolj žaljiv.

6. To pobudo za obravnavo dajemo zato, da se prepreči
samovoljna funkcionarje, etiketiranje vseh in vsakogar, in
se posebej, da imenovani funkcionar IS, ki prihaja na se-
jo KS in kaže znake vinjenosti, se neprimerno obnaša
okrogarja za svoja dejanja oz. da skupščina ali predsedstvo
obravnavo primernost za funkcijo, ki jo opravlja. Vse to
kaže namreč na nizko stopnjo tolerance ter kulturo demo-
kratičnega dialoga, proti čemer v svetu KS Radenci odlo-
čno protestiramo. KRAJEVNA SKUPNOST
RADENCI

Ali se nam bo reka Mura oddolžila?

Z raznimi (ne)človeškimi ravnanji in posegi na reki
Muri in ob njej, eni glavnih arterij, usodnih za naravo ter
celotno življenjsko okolje in vsa življenja ob njej in širše,
je skorajda do konca uničena ekoveriga, ki že dalj časa
kliče na pomoč.

Ta Murin klic je prišel do ušes vodstva pomurske ribi-
ke zveze, ki je leta 1987 organiziralo posvet v kongresni
dvorani hotela Radin v Radencih. Udeležili so se ga pred-
stavniki ribiških družin Pomurja, skupščin občin, zelenih,
ekologov, vodnega gospodarstva ter strokovnjaki mari-
borske in ljubljanske univerze. Koordinacija in vodenje
tega zelo dobro organiziranega posveta sta bila zaupana
mag. Andreju Jancu.

Ker so bili na tem posvetu dani konkretni strokovni od-
govori o možnih alternativnih rešitvah za vzpostavitev
ekoverige, nihče ni sumil, da bo ta posvet doletela usoda
vseh prejšnjih.

Ni namen imenovati tiste, ki so ali naj bi bili nosilci fi-
nanciranja rezultatov tega posveta. V tem času je pomemb-
no, da je bilo potrebno tako malo truda in volje za motivi-
ranje vseh, ki v organizacijskem, načrtovalnem, finan-
čnem, ekološkem, biološkem in operativnem pogledu za-
govorijo za realizacijo. Z voljo in vsa pokličenost resnostjo so se
odzvili, na priprave za izvedbo te zahtevne in za življenje
ob reki Muri pomembne naloge: mag. Andrej Janc, ribi-
ška zveza in gospodarska zbornica M. Sobota; mag. Smi-
ljan Juvan, projektivni biro — VGP Maribor, Stefan Far-
tek, ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora R.
Slovenije — izpostava za vodno območje Mura dipl. ing.
Žižek Vili, poslanec v skupšč. repub. Slovenije — Zeleni
gr. tehnik Stanko Ritonja, VGP — Mura M. Sobota, in
Niko Belamarič, ribiška družina M. Sobota. Po informa-
ciji, ki je bila s tem v zvezi posredovana, predsedniku IS
SO Murska Sobota Ivanu Obalu, je le-ta sprejel pobudo,
v katero je vključil za to ustrezen organ SO.

Na tem koordinacijskem dogovoru 4. 3. 1992 v domu
ribičev RD v Murski Soboti so se dogovorili o metodolo-
giji in strokovno načrtovanem posvetu, postopnosti, upo-
števanju vse ekobiološke zakonitosti, in finančnem kritju
za tako zahteven projekt.

Ta »popularna« finančna plat kot prvi pogoj za realiza-
cijo projekta je poleg drugega zaupana Viliju Žizku.

Preveč prostora bi uporabil za opisovanje nalog in ob-
vez, ki so jih udeleženci prevzeli. Toda zaradi bralcev
bom na kratko zapisal, za kaj pravzaprav gre.

Po ocenah in opozorilih strokovnjakov na omenjenem
posvetu v Radencih je prekinjena celotna bioekološke ve-
rige v reki Muri, v njenem okolju — Pomurju in širše.
Poenostavljeno povedano, ko so pred desetletji začeli z
regulacijo reke Mure ter gradnjo življenjsko potrebne
nasipa, so istočasno zaprli murine rokave — struge, mri-
vice in druge vodotoke. Zaprti so tudi tisti, ki niso po-
vrozili poplav, predvsem tisti znotraj vrstnega nasipa.
In ravno s tem in v tem času začne pokanje bioekološke
verige, o kateri je beseda.

Generacije prebivalcev ob Muri, predvsem ribiči, se
spominjajo kolon in ton rib, npr. podusti, ki so se prihaja-
le iz Donave dristi naravnost v Murine rokave — struge,
da pri tem ne omenjamo vseh drugih rib: klenov, mren,
androg, ploščicev, hčrkov, ščuk, menkovec itd. Tega v
zdaj zaprtih rokavih — strugah in reki Muri ni več! Poleg
tega so bili rokavi oz. struge zimsko zatopljene in ob viso-
ki in deroci vodi zaklonišče za ribe in druge vodne živali.
Bili so naravno gojišče mladice ribjega in drugega zaro-
dka, žab, vodnih ptic, vodnih rastlin. Spomnimo se sedaj
razdržit škrlatnih gnezdi. Leta in leta ni videti v teh ne-
kdaj živečih rokavih in strugah, kako za divjo raco plava-
jo mlade račke. Kaj pa voda podtalnica, ki jo pijemo lju-
dje in s katero napajamo živali?

V medicinskem jeziku bi rekli, da so rokavi, struge in
drugi vodotoki kapilare reke Mure in njenega okolja. Če
kri — voda skoznje ne cirkulira, se pač dogaja, da tisto,
kar ne funkcioniira, izumira. Verjamemo, da bodo udele-
ženci tega dogovora to ustavili ter postopno vzpostavili
bioekološko verigo, kolikor se bo dalo.

Kaj pa reka Mura, ali se nam bo oddolžila? Nič, kar
je človek zmožen narediti, ni niti približno toliko učinko-
vito kot tisto, kar narava lahko naredi zase in za nas,« so
rekli oceanologi! N. BELAMARIČ

Sobota — Murska Sobota

VESTNIK, 5. MARCA 92 (ALI G. ČENARJ)

Celih 22 dni sem potreboval za odgovor mnenju g. Če-
narja, polnemu »argumentov« — toliko v opravičilo (v
dopolnilno pa, da sem ga spregledal in so me nanj opozori-
li sele 26. istega meseca).

Strinjam se, da lahko vsak pove svoje mnenje, ne strin-
jam pa se, če ne lučuje čustev in stroke. Čustveno lahko
vsak (podobno kot eden od članov komisije za preimeno-
vanje), pove, da mu je nekaj pač lepše, ljubše, bolj este-
sko ... pa tudi če je to ime Murska Sobota v sedanjih obli-
ki; nerodno pa je, če vse skupaj zameša.

1. predargument g. Čenarja: »Pred meseci se je začela

akcija za preimenovanje mesta ...« Ne drži: Nobene ak-
cije ni, le težakdo delo komisije, ki ji je parlament naložil,
naj se »pobahava« s poimenovanjem in preimenovanjem
ulic v občini, obenem pa resno, to je strokovno in argu-
mentirano, prouči ime mesta Sobota in pove, ali je dovolj
argumentov, ki opravičuje spremembo imena. Tudi pri-
spevka v reviji Separatio (avtor — ali skrat — je zapisal
Separacija) sta bila zapisana s tem namenom in vsaj za
svojega trdim, da je v vseh 9 točkah argumentiran, le zad-
nja, 10., je seveda težko dokazljiva.

1. argument g. Čenarja: »... običajna raba pozna je
Soboto in Sobocance ... ali ni tako pri vseh mestih, kate-
rih ime je sestavljeno iz dveh ali več besed? ... pa zato ne
režejo imen!« Ne drži: Stroka pač loči (t.i. pomensko ra-
zločevanje). Pri Soboti to ni potrebno, ker je na Sloven-
skem ena sama, zato je Murska v govoru navklja. Radgo-
na ali Bistrica je nekaj drugega, tako se res uporablja na
ožjem območju, kjer ni možnosti zamenjave, sicer pa v
polni obliki Gornja Radgona za razliko od Radgone (ta je
avstrijska), Slovenska Bistrica za razliko od Ilirske Bistri-
ce in tako naprej. Sobote ne morete zamenjati za nobeno
drugo Soboto, ker je ni. To ni rezanje imen, ampak je edi-
na rešitev, saj se v Ljubljani in drugod bere ime od začet-
ka, ker pa ni možnosti zamenjave z drugo Soboto, ostaja
samo en del, Murska. (Dokaz je Rogaska, dokaz je včasih
teletiski slovenske televizije.)

2. argument g. Čenarja: »Ignoranca drugih nam ne bi
smela povzročiti travm.« Ne drži: Ne gre za ignoranco
drugih. Tako govori več kot 90 odstotkov domačinov, ko
začnejo govoriti knjižno, samo da bi bili bolj podobni ve-
liki gospodi, če sodi to po vašem v socialno-psihološko
razpravo, prav, kar se mene tiče je sociolingvistika že
zdavnaj pokazala, kaj se dogaja in sam samo opozarjam
na to, ne da bi se štel za velikega izumitelja. Če je vam
ljubša samo Murska, vam je lahko, znanost je pač doka-
zala, da se bo to zgodilo. Kar se tiče mene, se mi zdi prav
opozoriti na to zdaj, ko je zadnja možnost za spremembo,
ki praktično ne bo nič stala. Če se vi zavzemate za Mur-
skarje, se pač dajte, meni niso všeč osebnost, pa tudi stroka
dokazuje, da to ni ne lepo ne pošteno.

4. argument g. Čenarja: »... tudi Soboto izgovarjajo
kot Soboto.« Ne drži: Izgovarjajo jo tako kot jo zdaj, ra-
zlike ni, če je kaj spredaj. In če jim tega ni zdaj nihče pre-
prečil s Četnikom, jim tega ne bo s Petkom, kot pravite.
Neresno (dodajam jaz)!

5. argument: »Mura je reka, ki je odločilno zaznoma-
vala Prekmurje, zakaj ne bi še njegovega središča?« Ne
drži: Privednik Murska je iz razločevalnega (tista Sobota,
ki je ob Muri — le katera je tista, ki ni ob Muri, če druge
ni) prešel v novo kategorijo, tako da zdaj nima tega po-
mena. Tako stroka!

6. argument g. Čenarja: »... ime so bojda ... našim
prednikom ... vsilili Madžari. Trditve se mi sicer zdi mo-
žna, ne pa tudi dokazana.« Ne drži: Kako? Osnovni argu-
ment je vendar ta, da so Madžari Soboto (o njej pa govo-
rilo dokumenti) preimenovali v Mursko zato, da bi jo lo-
čili od drugih (Magyarország, ...), naši »prevajalci«
pa so to samo prevedli. To ni noben poskus v nekoliko
evforičnem vzdušju pomesti z delom zgodovine, kot pra-
vite, to je samo prikaz dejstev. (Vse skupaj pa se je začelo
že pod »starim režimom«, evforično vzdušje izkoriščajo
nekateri drugi!)

7. argument: »Soočanje z dejstvom, da so bili mešča-
ni ... tujerodni ... nam ne bi smelo biti tako neprijetno.«
Ne drži: Nikomur ni tako neprijetno. Kažemo samo na
stvari, ki so bile, na argumente, ki naj bi (pač po našem,
zagotovo ne najvišjem možnem, pa zato strokovno pošte-
nem mnenju) držali in bili vredni, da mesto preimenuje-
mo. To ni spreminjanje zgodovine, to je strokovno tehta-
nje na današnji dan.

8. argument: »Ime mesta predstavlja tudi njegovo stal-
nost, tradicijo, zgodovinski spomin ... kot Murska So-
bota — Magyarzombath je prišlo v pisano zgodovino ... zato
smo ga dolžni ohraniti.« Ne drži: Zgodovina ni samo pi-
sana, ampak še kakšna. Ob Soboti se to vidi. In poglete
vendar v to pisano zgodovino, pa boste videli, kolikokrat
je zapisano samo Sobota. Poglete vsaj v versko literaturo,
upam, da jo pristejate med »pisano zgodovino«, tudi tam
veliko piše. Zato je veliko, veliko vprašanje, ali smo ime
Murska Sobota res dolžni ohraniti, kot pravite vi. Lahko
ga ohranite, a nikoli ne pozabite, da boste ohranili samo
Mursko, Sobota bo izgnila. Ne solim vam pameti, samo
opozarjam na stvari, ki so že dokazane. Odločite se.

Marjan Maučec,

Čermelavci

Odprto pismo

IZVRŠNEMU SVETU REPUBLIKE SLOVENIJE in IZ-
VRŠNEMU SVETU SO MURSKA SOBOTA

ZADEVA: TUDI PRI NAS BO ZAZVONIL TELE-
FON?

Da, tudi pri nas bo zazvonil telefon. Upajmo, da do te-
ga trenutka ni več daleč. Problemi v zvezi z izgradnjo tele-
fonije so ponavadi povod, nekje jih je več, drugje manj.
S tem javnim pismom želimo odgovorene ljudi in široko
skupnost seznaniti, kako se »mudi« pride do telefonskega
priključka v naši »Sloveniji«.

Krajevna skupnost Cankova leži v zahodnem delu
Prekmurja tik ob avstrijski meji. Velikost te je okrog 31
km², delno je ravninska, večji del pa leži na gričevnatem
svetu imenovanem Goricko. Od osmih vasi, kolikor jih je
v naši KS, imajo tri delno izgrajeno telefonsko omrežje.
Na 100 prebivalcev imamo 3,6 telefonskega priključka.
Ne ravno hvale vredne podatke za obsejno krajevno
skupnost, ki vsakodnevno kontaktira z Evropo.

Potreba in želja po boljši povezavi s svetom preko žice
je obstajala med našimi ljudmi že dolgo. Večkrat se je z
izgradnjo poskušalo, vendar prav organizirano smo se te-
ga lotili z mesecem juniju leta 1989. Z našimi željami na
PTT nismo nateleti na vspehuden odziv. Kapaciteta kra-
jevne telefonske centralne sisteme ni dovoljevala, potrebno
bi bilo izgraditi prenosni sistem in kompletno razvodno
omrežje. Po razgovoru na PTT naj bi pridobili vsaj 300
naročnikov. To nam nikakor ni uspelo, zaradi socialnega
statusa krajanov. Zbrali smo le 174 interesentov. Ponujen
nam je bil tak način izgradnje, kot je to bilo običajno v
Pomurju. To pomeni, da občani izgradijo kompletno
omrežje, sofinancirajo KATC (centralo), pošta pa poskrbi
za ostalo. Če smo hoteli priti do telefonskega priključka,
smo morali sprejeti ponujeni način. Stroški izgradnje so
bili previsoki, da bi jih lahko plačali v kratkem roku, zato
smo se odločili za etapno gradnjo. Prva etapa je vključe-
vala nakup vseh kablov in položitev glavnih vodov do po-
sameznih vasi. V drugi etapi je bilo predvideno sofinanci-
ranje centralne in v tretji fazi je bila predvidena izgradnja
razvodnih omrežij po posameznih naseljih. S tem nači-
nom izgradnje smo dosegli dokajšnjo solidarnost med po-
sameznimi vami.

Na osnovi izdelanih specifikacij / PTT/ smo sami ku-
povali potrebne kable /vodnike/. Tu moramo omeniti, da
nikakor nismo smeli kupovati kablov takih dimenzij, ki bi
pokrivali število naročnikov, pač pa kable, na kater se bo-
do priključili naročniki, ki že imajo telefon in se rezervno
za bodoče interese. Seveda tudi tehnično ni izvedljivo,
da bi se kupili kablji za točno znano število naročnikov.
Pri nakupu kablov smo iskali zmeraj najugodnejše va-
riante, tako da smo do tega materiala prišli relativno poceni.
Vsak posameznik je plačal po 12.615.— ATS. Ta zne-
sek smo zbrali v 7 obrokih. Ker smo ta dela opravljali v
času velike inflacije, smo ob vsakem pobiranju prispevke
preračunali v trdnjejšo valuto.

Po informacijah na PTT, da znašajo stroški kablov nek-
je blizu polovice stroškov kompletnega omrežja, smo ra-
čunali, da bo naš telefon tako drag, kot drugi na našem
področju. Vendar je predračun za dokončanje del kom-

pletnega omrežja pokazal drugačno sliko. Vsak naročnik
bi moral dodatno prispevati po 24.670.— ATS, razen tega
pa nabava centralne in prenosnega sistema do konca leta
1990 ni bila možna, torej tudi višina sofinanciranja cen-
trale takrat še ni bila znana. Znašli smo se pred dilemo —
kako naprej? Vložili smo že mnogo sredstev, nadaljevati
pod temi pogoji pa tudi nismo mogli. Z aktivnostmi smo
za kak mesec popustili.

V decembru leta 1990 smo bili s strani PTT obveščeni,
da moramo sofinancirati centralo. Vsak posameznik bi
moral plačati prispevek v višini 5.500.— ATS. Rok za pla-
čilo je bil zelo kratek. Po dogovoru s predsednikom Izvrš-
nega sveta SO Murska Sobota in z direktorjem PTT pod-
jetja je bilo dogovorjeno, da omenjeni znesek poravnamo
v dveh obrokih in to v razmahu treh tednov. Takrat smo
na občini upali na konkretno pomoč, vendar razen obljub-
be, da bo za našo zadevo vložena vloga za sofinanciranje
razvoja demografsko ogroženih območij, nismo dobili ni-
česar. Tu moramo omeniti, da je bila takrat s PTT podjet-
jem sklenjena pogodba o razširitvi telefonskih kapacitet v
KATC Cankova. Po tej pogodbi bi dela morala biti kon-
čana do 30. novembra 1991.

Medtem se je število naročnikov v naši KS povečalo,
tako, da se je gradnje omrežja lotilo 199 interesentov. De-
la na omrežju so se začela v maju leta 1991. Da bi direk-
tne stroške čim bolj zmanjšali, smo določena dela opravili
sami, predvsem zasipanje in planiranje rovov. S strani
PTT podjetja so ta dela ovrednotena na 287.500.— ATS.
Naši naročniki so prispevali tudi 270 telefonskih drogov.
Prostor, v katerem je nameščena telefonska centrala,
smo morali naročniki v celoti pripraviti. Po končanih
obračunih o izvršenih delih je vsak naročnik povprečno
plačal 34.535.— ATS, opravil dela v vrednosti 1.440.—
ATS in prispeval povprečno 1,35 telefonskega droga.

Ob vsem naštetem se zmeraj niso opravljena vsa plači-
la. Po informacijah odgovorne službe na PTT nam je re-
čeno, da bo vsak naročnik s prvo polnočnico moral plačati
prispevek v višini 4.030.— SLT. Na prošnjo, da bi bili
oproščeni vsak tega prispevka, smo dobili negativen od-
govor.

Morda se bo kdo vprašal, kako smo zmogli tolikšna
plačila? Zmogli smo predvsem zato, ker smo denar zbirali
v manjših obrokih, zmogli zato, ker smo se bili pripravje-
ni odreči marsičemu in zato, ker poti nazaj ni bilo.

Želeli bi, da se bo kdo od odgovornih vendarle vprašal,
zakaj smo morali toliko plačati, zakaj je naš telefon tako
draga?

Gradnja je končana, vendar telefona še zmeraj nima-
mo. In kaj želimo? Najprej to, da se telefoni t a k o j pri-
ključijo, saj so pogodbeni roki za dokončanje del že mi-
mo. Želeli smo, da ima v skladu s Pravilnikom o določa-
nju vrstnega reda telefonskih priključkov naša KS pravi-
co 5 let dajati soglasje za prikl

Srečanje ženskih ekip Pomurja iz Murske Sobote in Puconec v tekmovalni drugi slovenske lige. Foto: J. Zauneker

STRELSTVO — Robi Markoja podprvak Slovenije

V Skofji Loki je bilo republiško tekmovanje v streljanju zračno puško za zlato puščico. Lep uspeh je dosegel Robi Markoja, član SD Pomurka Ml. Murske Sobote, saj je s 572 krogi zasedel drugo mesto in postal podprvak Slovenije. Sodelovalo je 100 strelcev.

F. Matko

Rekord pionirjev OŠ I. MS

V Skofji Loki je bilo strelsko tekmovanje solskih športnih društev Slovenije. Lep uspeh je dosegla ekipa OŠ Daneta Šumenja iz Murske Sobote (Vajda, Renko, Karo), ki sicer tekmuje za SD Pomurka, saj je s 544 krogi postavila novi rekord. Sebastijan Vajda pa je postal državni prvak s 182 krogi. Gorazd Renko je bil s 181 krogi tretji, Davorin Karo pa z enakim izidom četrty. Pri pionirskih je Polonca Flegar (OŠ Tišina) s 182 krogi zasedla četrto mesto.

F. Matko

KOŠARKA — Visoka zmaga Pomurja

V petem kolu razigravanja so košarkarice Pomurja iz Murske Sobote premagale Litijo z visokim rezultatom 92:34. Strelke za Pomurje: Cerova 2 (0:2), Brezina 16 (2:3), Drožinova 39 (7:14), Langova 5 (3:2), Lutarjeva (0:2), Boharjeva 14 (0:5), Kariš 15 (1:4), Friskičeva 1 (1:4). V zadnjem kolu igra Pomurje s Šentvidom.

HOKEJ NA TRAVI — Priznanje hokejske zveze

Na sestanku 18 mednarodnih hokejskih federacij, ki je bil 4. aprila 1992 v Bruslju, je bila zveza za hokej na travi Slovenije sprejeta kot članica z začasnim statusom do rednega kongresa, ki bo 3. oktobra, ko bo postala polnopravna članica.

NAMIZNI TENIS — Horvat presenetil

Na Puju je bilo prvo državno pionirsko prvenstvo v namiznem tenisu, na katerem so sodelovali igralci, ki so si pridobili pravico nastopa v kategorijah. Največje presenečenje je pripravil Mitja Horvat, najboljši pionir Pomurja, saj je z odlično igro zasedel tretje mesto. Premagal ga je državni prvak Petrovič (Premerje). Po petih letih je spet prinesel kot prvak medaljo Potrošniku. Mitja Horvat je v svoji skupini zasedel drugo mesto in se uvrstil med 32 tekmovalcev.

VESTNIK, 9. aprila 1992

DRUGA SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Neodločena izida Gidos in Beltransa

V šestnajstem kolu prvenstva v drugi slovenski nogometni ligi vzhod sta pomurska ligaša dosegla polovičen uspeh. Gidos iz Turnišča je na vročih tleh v Slovenskih Konjicah z Dravinjo igral neodločeno 0:0. Beltrans pa je z vodečim mariborskim Železničarjem v Veržju igral neodločeno 3:3. Gole za Beltrans so dosegli: Kutoš, Osterc in Sobočan. V prihodnjem kolu gostuje Gidos v Račah, Beltrans pa v Slovenski Bistrici.

MOTOKROS — EVROPSKO PRVENSTVO

Boštjan Kampuš petindvajseti v Italiji

V Vareseju v Italiji je bila prva dirka za evropsko prvenstvo v motokrosu. Med 106 tekmovalci v razredu 125 kubičnih centimetrov iz 28 držav je kot edini slovenski predstavnik sodeloval Boštjan Kampuš iz Spodnje Ščavnice, član Mototouring kluba Radenci, in se dokaj dobro odrezal. Najprej so se tekmovalci pomerili v dveh kvalifikacijskih skupinah. V svoji skupini je Boštjan dosegel deveti čas in se uvrstil med 40 najboljših, ki so sodelovali v finalnem delu tekmovanja. Žal v prvi vožnji finala ni imel sreče, saj mu je v tretjem krogu odpovedal stroj in je moral odstopiti. Kljub temu pa si je z drugo in tretjo vožnjo zagotovil skupno 25. mesto, kar je več kot razveseljivo. Dejstvo je namreč, da je večina tekmovalcev, ki sodelujejo na evropskem prvenstvu, končala motošole. Pa še to: Organizatorji dirke so se znašli v zadregi, saj niso imeli slovenske zastave, pod katero bi lahko Boštjan tekmoval, temveč le jugoslovansko. Rešili pa so jih njegovi zvesti spremljevalci in jim odstopili slovensko zastavo. Tekmovanje na evropskem prvenstvu Boštjanu omogočajo njegovi zvesti pokrovitelji, katerim je zelo hvaležen in pričakuje, da ga bodo podpirali tudi v prihodnje, zlasti še, ker si to s svojimi rezultati tudi zasluži.

KARATE

Drugo mesto Sobočan

V Trbovljah je bilo finale državnega prvenstva v karateju — katah in borbah za člane in članice. Sodelovalo je 56 tekmovalcev in tekmovalk iz 22 klubov. Med njimi so bili tudi tekmovalci in tekmovalke iz Murske Sobote in dosegli lep uspeh. V ekipni konkurenci so članice zasedle drugo mesto. Pri posameznikah je bila Ternarjeva deseta, Bočkajeva pa enajsta, pri članih pa Jakovljevič trinajsti, medtem ko Baranja zaradi poškodbe ni nastopil.

V Rušah pa je bilo kvalifikacijsko tekmovanje za državno prvenstvo v stilnem tekmovalstvu za člane in članice. Sodelovalo je 72 tekmovalcev in tekmovalk iz 8 klubov. V katah — kategorija B barvni pas je zmagal Jakovljevič. Horvat pa je bil drugi. Pri ženskah je bila Ternarjeva druga, Žagarjeva pa tretja. V borbah, kjer je sodelovalo 42 tekmovalcev, je v kategoriji barvni pas Jakovljevič zasedel peto, Ivanov pa osmo mesto. Med A-mojstri je bil Baranja deveti. V ekipni konkurenci so Sobočanke zasedle prvo mesto. Sobočani so se uvrstili v finale, ki bo 17. maja v Mariboru.

D. Skandali

IGRA Z ZVENEČO ŽOGO

Sobočani drugi

V Murski Soboti je bilo odigrano četrto kolo tekmovanja slepih in slabovidnih Slovenije v igri z zvonečo žogo. Zmagala je Ljubljana pred Mursko Soboto in Celjem. Po četrtem kolu vodi Ljubljana s 30 točkami pred Mursko Soboto, 22, Celjem, 18, Gaberjem 8, Kopro, 4, in Kranjem, brez točke. Med strelci vodi Vinkler (Ljubljana) z 19 goli, Korošak (MS) pa je z 18 goli drugi. Izbrana je bila selekcija Slovenije, ki bo sodelovala na mednarodnih tekmovanjih. V slovenski reprezentanci sta tudi pomurska tekmovalca Korošak in Potočnik.

T. Kos

Udeleženci seminarja za nogometne inštruktorje v Lendavi, ki sta jih vodila Feri Horvat in Zoran Cirkvenčič. Foto: F. Bobovec

SNL

Maribor B.	26	19	4	3	60:21	42
Olimpija	26	18	5	3	60:34	41
B. Izola	27	14	10	3	38:14	38
Živila Naklo	27	13	10	5	37:26	34
Koper	27	13	7	7	28:19	33
Gorica	27	10	12	5	49:27	32
Publikum	26	10	10	6	32:35	30
MURA	27	12	5	10	43:36	29
Steklar	27	10	8	9	40:45	28
E. Ljubljana	26	10	7	9	31:29	27
Slovan M.	26	8	10	8	31:20	26
Rudar (V)	27	9	8	10	39:43	26
L. M. Svoboda	26	8	10	10	33:39	24
E. Zagorje	27	9	5	13	35:32	23
Primorje	27	7	9	11	28:42	23
POTROŠNIK	27	8	7	12	36:51	23
NAFTA	27	7	6	14	32:50	20
O. Rudar	27	7	5	15	35:47	19
Medvode L.	27	6	4	17	19:56	16
Domžale L.	26	4	6	16	18:40	14
Jedran Lama	27	3	6	18	16:54	12

II. SNL — VZHOD

Železničar	16	10	5	1	23:8	25
Dravograd	16	9	5	2	27:12	23
GIDOS (T)	16	7	5	4	34:24	19
Dravinja	16	7	5	4	25:14	19
Himezd	16	6	4	4	19:17	18
Korotan	16	7	3	6	19:18	17
Pohorje	16	5	5	6	19:22	15
Impol	16	6	3	7	21:25	15
Kovinar	16	5	5	6	17:24	15
BELTRANS	16	3	8	5	18:20	14
Pekre	16	4	5	7	18:21	13
Rače	16	4	5	7	17:20	13
Partizan	16	3	6	7	21:24	12
Središče	16	2	2	12	14:43	6

PNL

Ljutomer : Črenšovci 0:0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. MNL MS

Cankova : Šalovci 1:1						
Hodoš : Filovci 3:2						
Bratanci : Puconci 2:0						
Čarda : Grad 2:0						
Gančani : Tromejnik 1:1						
Dokležovje : Serdica 3:0						
Čarda	13	10	3	0	26:8	23
Dokležovje	13	9	2	2	37:10	20
Gančani	13	6	6	1	31:20	18
Serdica	13	5	4	4	18:17	14
Cankova	13	4	5	4	25:23	13
Bratanci	13	4	5	4	18:18	13
Šalovci	13	5	3	5	20:31	13
Grad	13	3	6	4	20:19	12
Hodoš	13	4	1	8	18:29	9
Puconci	13	1	5	7	20:25	7
Tromejnik	13	1	5	7	17:32	7
Filovci	13	3	1	9	14:32	7

II. MNL MS

11 plavih: Apače 1:2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. ONL

Lendava

REZULTATI — 10. KOLO

Mladost — Hutiza 2:3	
Panonijska — Olimpija 1:2	
Nedelica — Nafta B 4:0	
Kapca — Kobilje 2:1	

RENKOVCI PROSTI

Nedelica	10	5	2	2	25:10	14
Kobilje	10	5	4	1	24:9	14
Hutiza	10	6	2	2	23:15	14
Renkovci	9	4	5	0	17:8	13
Kapca	10	5	1	4	19:21	11
Nafta B	10	3	4	3	18:22	10
Olimpija	10	5	0	5	14:19	10
Panonijska	10	1	2	7	9:21	4
Graničar	9	0	0	9	6:43	0

II. ONL

Lendava

Mostje — Žitkovci 2:0

Lakoš — Zvezda 1:2

Mostje	9	7	0	2	23:8	14
Lakoš	9	6	1	2	25:9	13
Žitkovci	9	4	1	4	18:21	9
Zvezda	9	3	0	6	13:24	6
Petiševci	8	1	0	7	10:24	2

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Skromna bera točk v dveh kolih

Odigrano je bilo 27. in 28. kolo v slovenski nogometni ligi, ki pa za pomurske ligaše ni bilo preveč uspešno, saj so osvojili vsega tri točke. V 27. kolu je Potrošnik v Beltincih Remiziral s Primorjem iz Ajdovščine 1:1. Beltinčani so zamudili priložnost, da osvojijo obe točki. Gole za Potrošnik je dosegel Baranja. **POTROŠNIK**: Irgolič 7, Tratnjek 6, Čontala 6, Zrim 7, Kosi 7, Godina 6 (Celec —), Voroš 7, Baranja 7, Hartman 6, Škaper 7, Zver 6 (Jona 5). Gorica je premagala Muro s 3:0. Sobočani niso imeli tako podrejene vloge kot kaže rezultat. **MURA**: Černjavič 5, Cener 7, Vori 6, Berendijaš 7, Posavac 6, Kokaš 7, Baranja 5, Kovačič 6 (Šarkezi 5), Kranjčič 6 (Vukman —), Kukič 6, Belec 6. Maribor Branik pa je premagal Nafto s 4:0. **NAFTA**: Kusek 5, Mundjar 5, Graj 5, Djurdjevič 6, Bubeč 5, (Balantič 5), Drvarič 6, Šabjan 5, Ferletič 5, Car 5 (Cjurkač —), Hranilović 6, Ratajec 5.

V 27. kolu je soboška Mura igrala s Kopro 0:0. Sobočani so imeli več od igre, vendar pa priložnosti niso izkoristili. **MURA**: Černjavič 7, Cener 6, Vori 6, Berendijaš 6, Posavac 7, Kokaš 7, Zetič 5 (Baranja —), Kovačič 5, (Šarkezi —), Prekazi 5, Kukič 5, Belec 5. Lendavska Nafta je s Slovanom Mavrico igrala 1:1. Gol za Nafto je dosegel Bubeč. Lendavčani so bili blizu zmage, saj so dve minuti pred koncem tekme prejeli izenačujoči zdetek. **NAFTA**: Kusek 8, Mundjar 7, Baša 6, (Ferletič —), Balantič 6, Djurdjevič 7, Drvarič 7, Graj 6, Hranilović 7, Bubeč 8, Šabjan 6, (Gjurkač 6), Rob 8. Izola je premagala Potrošnik iz Beltince z 1:0. Beltinčani so igrali dobro in bi lahko tudi iztržili točko. **POTROŠNIK**: Marič 6, Tratnjek 6, Jona 5, Zrim 5, Celec 6, Kosi 6, Mertuk 5, Voroš 6, Baranja 6, Hartman 5, Škaper 6, (Zver —), Godina 5. V prihodnjem kolu igra Potrošnik v Beltincih z Olimpijo, Mura gostuje pri Ljubljani, Nafta pa je prosta.

STRELCI SNL

14 golov:	Milan Kukič (Mura),
10 golov:	Robert Šabjan (Nafta),
8 golov:	Štefan Škaper (Potrošnik),
	Dušan Vickovič (Mura),
7 golov:	Mario Zver (Potrošnik),
	Emin Prekazi (Mura),
	Damir Rob (Nafta),
5 golov:	Peter Voroš (Potrošnik),
4 gole:	Jože Hartman (Potrošnik),
	Miroslav Graj (Nafta),
3 gole:	Marinko Šarkezi (Mura),
	Robert Kovačič (Mura),
	Jože Kokaš (Mura),
2 gola:	Miljenko Dovečer (Nafta),
	Mario Ružič (Nafta),
	Borči Forjan (Potrošnik).

Štefan Černjavič (Mura) — tokrat mreža nedotaknjena.

Športna napoved

V športni napovedi št. 6 so reševalce zopet presenetili nekateri presenetljivi izidi. Pravilnih 8 tipov pa je zapisal na športno napoved Marjan Sedonja iz Mačkovca, 40/a, 69202 Mačkovci, ki prejme nagrado Vestnika. Nagrado lahko dvigne na upravi Podjetja za informiranje v Murski Soboti, Titova 29/1.

Rešitev športne napovedi št. 6.

PARI	REZULTATI	TIP
Mura — Koper	0:0	0
Nafta — Slovan	1:1	0
Izola — Potrošnik	1:0	1
Beltrans — Železničar	3:3	0
Dravinja — Gidos	0:0	0
Lipa — Odranci	1:1	0
Tišina — Dobrina	0:1	2
Bistrica — Dobrovniki	2:2	0
Bratanci — Puconci	2:0	1
Kapca — Kobilje	2:1	1

V športni napovedi št. 7 je naš gost velik ljubitelj nogometa in član UO NK Ljutomer Jože Lebar. Prognozirali je takole:

PARI	TIP
POTROŠNIK — Olimpija	2,0
Ljubljana — MURA	0,1
Impol — BELTRANS	1
Rače — GIDOS	2
Dobrovniki — Tišina	1
Dobrina — Ižakovci	2
Polana — Lipa	0
Odranci — Bakovci	0,2
Tromejnik — Čarda	1
Renkovci — Hotiza	1,2

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 7

TIP

- POTROŠNIK — Olimpija
- Ljubljana — MURA
- Impol — BELTRANS
- Rače — GIDOS
- D

Slovenec Jože Svetec na braniku hrvaške suverenosti

Med tistimi, ki so se odločili za aktivno sodelovanje pri obrambi Hrvaške, je tudi več Slovencev. Med profesionalnimi vojaki je od začetka novembra tudi Jožef Svetec iz Kroga pri Murski Soboti.

Jože je pripadnik 55-LAD protizračne obrambe v Sunji v občini Sisak. Doslej ni veliko sodeloval v borbah, ker je v protizračni obrambi. Sicer so sestrelili večje število letal — največ migov 21. Svetec je strelec na tricevnem 20-milimetrskem protiletalskem topu. Za sodelovanje v vojski se je odločil, ker ga je prizadelo, da pripadniki JA napadajo nemočne civiliste. Še posebej ga je prizadelo, da je med žrtvami agresije veliko otrok. Kljub svojemu vztrajanju na fronti pa je priznal, da je v času borb vsakega borca strah. Zimo so preživeli po vaških hišicah. Tudi tačas so provokacije vsak dan, še nekaj ur pred odhodom na dopust so položaje hrvaške garde oziroma položaje Hrvatov v Sunji obstreljevali od 18.30 do 22. ure. JA jih v glavnem obstreljuje z večcevniimi minometalci, havbicami velikih kalibrov in breztrajnimi (mirujočimi) pešadij-

Slovenec, ki se bori za svobodo Hrvaške, Jože Svetec iz Kroga pri Murski Soboti (v sredini posnetka).

skimi topovi. Hrana je zadovoljiva za vojne razmere. Vsak dan dobijo vojaki še škatlico cigaret in vsak drugi dan 10 dkg kave. Pijačo si kupujejo sami, pivo stane 45 dinarjev. Mesečno navadni vojak zasluži (Svetec mi je pokazal plačilno listo) nekaj manj od 15.000 dinarjev. Za Slovence je problem prav plačilo v dinarjih.

Morala med hrvaškimi vojaki je na visoki stopnji, saj vedo, zakaj se borijo. Zdaj so tudi dobro oboroženi s sodobnim orožjem. Prav slaba oborožitev na začetku vojne jim je delala največ preglavice. Jože ocenjuje, da so tačas celo bolj oboroženi od JA. »Požimi je bilo na položajih res hudo, sicer pa smo bili dobro oskrbovani s kurivom. Dokler bodo naše enote v Sunji, Sunja ne bo padla. V naši enoti so hrvaški borci, ki so kot prostovoljci prišli tudi iz Kanade, Avstralije in drugih držav, kjer živijo hrvaški izseljenci. Žal pa mi je, da so mnogi vojaški obvezniki iz Hrvaške pobegnili, čeprav razumem, da vsak človek ni za borbo.« Na vprašanje, kdaj je Svetec bilo najtežje, je povedal, da ga je najbolj prizadela smrt »sosed« na položaju, ki jim je vsak večer igral na kitaro.

Največ živcev pa vojaki gubijo ob napovedi napada — »uzbuni«. Svetec pravi, da ga je najbolj strah, ko je v hiši. »Na prostem imas od izstrelitve iz havbice pa do eksplozije izstrelka okoli 50 sekund časa, da se skriješ v zaklon. Med vojaki iz Slovenije jih je nekaj tudi padlo, točnega števila ne vem, bilo pa je tudi veliko ranjenih.

Ko bo vojne na Hrvaškem konec, se bom javil v obrambne enote, ki bodo pred JA branile prebivalce BiH. Kot vojak se lahko vključim v 6-mesečno šolo — tečaj za oficirje in ostanem v vojaški službi. Prizadene me, da imam težave ob vračanju v Slovenijo na hrvaško-slovenski meji. Boris Hegeduš

V društvu 34 članov

Čebelarstvo društvo Beltinci, ki deluje že od leta 1954, ima 34 članov. Ti razpolagajo s 1150 panji. Devet članov ima vozila, na katerih prevažajo panje s čebelami na pašo na Pohorje, prej pa so jih vozili tudi na Hrvaško. Čebelarji pa se v zadnjem času srečujejo z nekaterimi težavami, kot so bolezni, pomanjkanje zdravil, pomanjkanje ajde, ki je na tem območju ne pridelujejo veliko, uporaba pesticidov in drugo. Zadovoljni pa so, da je dovolj akacije. Društvo tudi skrbi za izobraževanje članstva in vzgojo matic, nabavo sladkorja in prireje srečanja. Tako srečanje je bilo pred nedavnim tudi pod Lipo.

J. Ž.

Prvo tekmovalje v lastnem ribniku

Drago Grah iz Petanjec, član RD Gornja Radgona, TE Tišina, je v svoji mladosti z očetom preživel veliko lepih trenutkov ob ribarjenju. Zelo si je želel, da bi imel lastni ribnik. Ta želja se mu je izpolnila in na njem je pripravil prvo ribiško tekmovalje. Sodelovalo je 53 ribičev, ki so ulovili 123 kg krapov. Na tekmovalju je zmagal Peter Dolančič pred Dragom Mesom, oba iz Gornje Radgone, in Dragom Božičem iz Bako-vec.

frku

Kinološko društvo Romah je pripravilo razstavo in tekmovalje nemških ovčarjev. Sodelovalo je 91 psov iz Maribora, Celja, Ljubljane, Trojan, Avstrije, Nemčije in domačini.

frku

KAKO SO GRADILI CESTO M-10-1 PRED 30 LETI

Brigadirji severne magistrale

Celotna dolžina ceste M 10-1 na območju Pomurja je 80 kilometrov. Kar 51 kilometrov magistralke je bilo nazadnje obnovljeno pred 18 leti, 7,5 kilometra pred 17 leti in le 11 kilometrov ceste je starih do šest let. 1986. leta so preplastili 2 kilometra ceste skozi Lomanoše, 1987. leta pa 6,7 kilometra magistralke od Petanjec do Murske Sobotne in 1 kilometer od Črenšovca do Hotize. Zdaj je na vrsti odsek Porčič—Ihova — kdaj bo obnovljena in razširjena celotna magistrala od Maribora do Lendave?

»Ko so pomurski mladinci in mladinke prišli na severno magistralo, so mislili zares. Zavihali so rokave, da bi olepšali življenje skupnosti in tudi sebi... Tako se začne članek Bojana Šinka z naslovom Priznanje za najboljše, objavljen v 28. številki Vestnika 1960. leta (14. julij). Avtor je obiskal udarno pomursko mladinsko brigado Stefana Kuharja, ki je na gradbišču severne magistralne v naselju Jožeta Lacka pri Benedikt, ki jo gradijo mladinske delovne brigade, bo za več kilome-

Komandant te uspešne brigade je bil Franc Horvat, bivši generalni direktor Radenske in potem zvezni minister za ekonomske odnose s tujino, zdaj pa predsednik Gospodarske zbornice Slovenije.

»Na deloviščih ob cesti, ki pelje iz Radgone skozi Podgrad proti Spodnji Ščavnici, slišite že v zgodnjih jutranjih urah ropot,

klice, brnenje tovornjakov, okrog kotlov za »kuhanje« asfalta pa se ves dan neusmiljeno kadi. Vzdušje ceste proti Spodnji Ščavnici je nekaj ruševin, ki so nastale ob izravnavanju cestišča. Več sto prebivalcev okoliških krajev je že vse leto zaposlenih na cestišču... Tako pa se začne prispevek ob občinskem prazniku v Gornji Radgoni z naslovom Iz majhnega raste veliko (VESTNIK, št. 30, 11. avgust 1960, avtor: jm). Pod fotografijo z delovišč je avtor še zapisal: Predsednica občinskega odbora Socialistične zveze Marija Levarjeva in predsednik občine Branko Zdravc se pogosto srečujeta z ljudmi na gradbiščih in lokalnih delovnih akcijah. Ta kratek pomenek pomeni včasih več kot zbor volilcev.

Med najbolj zanimivimi pa je prav gotovo prispevek Bj. Š. v 29. številki Vestnika (21. JULIJ 1960), kjer že v naslovu napove-

duje: Že letos ASFALTNO CESTIŠČE OD LENARTA DO GORNJE RADGONE. Prihodnje leto: Dela na cesti Rakičan-Lendava. Tako le piše:

»Nova trasa Lenart-Benedikt, ki jo gradijo mladinske delovne brigade, bo za več kilome-

trov krajša od stare ceste. To je le ena njena prednost. Zato je, da stara cesta ni bila sodobna, hkrati pa so bili zanjo znani zmrzlinški pojavi, nepregledne krivine, dva zelo velika vzpona itd. Vrh vsega je imela stara cesta le 5 m cestišča s 6 m planuro. To pa sodobnemu prometu kakor ne odgovarja.

Pri upravi za ceste LRS na gradbišču Benedikt nam je Smrekar povedal, da bo nova cesta 6 m široko cestišče 8-meterski planum. Na stari cesti je bilo 14 %, na novi pa bo simaltni vzpon 6 %. Cesta je projektirana za brzino 80 km na uro. Vse kaže, da bo nova cesta Lenarta do Benedikta asfaltna že letos...

Projektant inž. Dimitrij Rakičan-Lendava in do hrvatske meje. S tem v zvezi je omenil v razgovoru pred korekturo ceste skozi vasi. Na več mestih bo tekla cesta po vsem izven vasi...

PRIPRAVILA: Boris Hegeduš

Pavel PONGRAC (Cestno podjetje M. Soboti):

»Tudi jaz sem bil 1960. leto brigadir na odseku ceste Lenart-Benedikt. Tam smo delali ves mesec, in sicer smo delali so, ravnali gramoz, jeli smo nedograjenem zadržanju v Benediktu, spali pa v taboru v osnovni šoli. Gramoz smo na gradbišču vozili z lesnimi mokolicami in konjsko jarami. Komandant naše brigade je bil Feri Horvat, če se dobro spominam, pa nas je obiskal tudi Ivan Kučan, ki je bil takrat mladinski funkcionar.«

Vestnik mu je olajšal bolečino!

Vestnikov nagradenec Peter Gider iz Pertoče z darilom in gostilničarka Lovskega doma Cankova Ivanka Bagola s hčerko. Foto: Jure Zauneker

Zapozneli sneg je prejšnji petek toplo sonce hitro potopilo. Poti na Goričkem so bile razmočene, blatne, ponekod skoraj neprehodne. Pri Vestniku smo se odločili, da obiščemo srečanje, ki je bil prvi teden izžreban v okviru naše nagradne igre.

Nagrado, omarico za kopalnico, smo peljali Petru Giderju, točo številka 71. Da bi ga hitreje našli, smo po njem povprašali, kje ničarja Bagola v Lovskem domu na Cankovi. Obraz se mu je razlil v nasmeh in dejal je: »Ta pa je celo moj sorodnik...«

In že smo besedovali, kje je potrebno zaviti desno, kje levo. Vmes nas je prekinil gost, menec, da se zaradi blata do tja splahnemo. In še smo modrovali, dokler se nam ni pridružil gostitelj, žena Ivanka, ki se je pravkar vrnila iz cankovske samopostrežnice. Glej ga, zlomka! Tam je govorila z našim nagradencem. In takoj telefonirala v trgovino, da bi sporočila Petru veselo novico. Od takrat je odšla k zdravniku. In tudi pri dr. Peričevu ga ni bilo, bil pa je z zobozdravnici Terziji Radič. In lahko zapišem, da je Vestnik olajšal bolečino. Trenutek za tem, ko ga je doseglo veselo telenovelsko sporočilo, mu je namreč zobozdravnica izpulila zob. Kot bi bil Peter med nami v gostilni in na rano v ustih se pomislil.

Prešerno je pripovedoval, da je prvič sodeloval v nagradni igri, da je čutil, da bo nekaj dobil. Vestnik imajo pri hiši štiri leta in ga ja na očetovo ime. Domači družinski tednik radi prebirajo. In da jim ho prišla prav, saj je nagradenec, 26-letni Peter, iz slovenskega novembra. Delal je pri Blišku in je postal tehnološki sežek. Zdaj pomaga očetu Jožetu na kmetiji. Povedal je, da rad pije da za dekleti, vendar prave še ni srečal.

Med naročnike Vestnika smo razdelili že veliko nagrad in bomo nadaljevali. Veseli nas namreč, če lahko kaj dobrega storimo naše zveste naročnike. In naslednje dni bo vsa Vestnikova družina modrovala, kdo bo srečnejši, ki bo dobil v Radovcih, 19. aprila, novi avtomobil.

Francel

Svoj prostor vidim v ljudski stranki

O zborovanju SKZ-LS, ki se je preimenovala v SLS, smo se pogovarjali s kmetom Jožetom Obalom iz Murske Sobotne.

Kaj menite o Slovenski ljudski stranki, ki je predvideva vključiti vse sloje prebivalcev?

Jože Obal: Osebnim menim, da bomo s širjenjem programa in zastopanjem širšega kroga prebivalcev tudi kmetje lažje uveljavili svoje stanovske in politične interese. Predstavljam si, da bomo v Ljudski stranki pokazali razumevanje za težave delavcev, študentov, upokoјencev in drugih občanov. Predstavljam si, da jih bomo podprli pri reševanju njihovih težav. Zato sem prepričan, da bodo vsi omenjeni tudi nas kmete podprli, tako da bomo lažje uveljavili svoje stanovske in druge interese.

Kaj bi rekli o tem, da bo stranka pri delovanju izhajala iz krščanskega etosa?

Jože Obal: Prav s slednjo opredelitvijo sem posebej zadovoljen, saj sem tudi sam veren — krščan, krščansko misleča pa je tudi večina kmetov.

Ali vas moti, da bodo v stranki tudi drugače misleči in ateisti?

Jože Obal: Nikakor nimam nič

proti temu, da so v stranki tudi ateisti ali od nas krščanov v verskem smislu drugače misleči. Vsak dan se srečujem in delam z ljudmi, med katerimi vsi niso krščani. Pomembno je, da dobro sodelujemo in se razumemo. Isto velja za delo in sodelovanje v stranki.

Tačas je Kmečka oz. Ljudska stranka ena najmočnejših v Sloveniji. Kako ste zadovoljni s tem, da kmetstvo zopet dobiva veljavo?

Jože Obal: Vsekakor se lepo sliši, da kmetje spet dobivamo na veljavi, kot nam gre, in da imamo eno najmočnejših (številnejših) strank na Slovenskem. Želel bi si le, da bi se ob doseženih uspehih, kot je osamosvajanje Slovenije, pri čemer je Kmečka stranka veliko prispevala, uspehi pokazali tudi pri čim hitrejšem izvajanju zakona o denacionalizaciji in na področju lastninjenja. Čimprej pa si želim, da bi bil sprejet zakon o zadrugah, veterini, lovstvu, gozdarstvu in drugem.

Kaj bi vi predlagali, da Slovenska ljudska stranka in še posebej znotraj nje Kmečka stranka, čimprej stori?

Jože Obal: Želel bi, da se zav-

zame za čimprejšnjo carinsko zaščito ključne kmetijske pridelave, ki bi bila primernejša, kot je zdaj veljavna časna uredba, saj bi zagotavljala trajno zaščito pred uvozom hrane po dumpinških cenah, in da se poslanci stranke, ki jih je zdaj, kot vem, še nekaj več, v parlamentu zavzamejo za ustrežnejšo rešitev kmečkih pokojnin. Tega, kar bi bilo potrebno narediti, je še veliko,

vendar bi bilo za začetek veliki uspeh. Naj se dopolnim govornim o zaščiti hrane, sem le uvozu »hrane«, sem le uvozu »lojalni konkurenci«, ima presežke hrane, čeno spodbuja. Vsekakor pa sem za visoke cene hrane, kar bi prizadelo vse kmetovalce. Cene naj vlada ustreznejšo davčno politiko.

Boris Hegeduš

-Draga Jugoslavka, le zakaj si dopajala, da je Evropa razbila potodo za mleko?

Ali so ženske res enakopravne moškim?

Skupinska razprava pred dnevi na temo ženske in matere mi je pognala kri po žilah še močnejše. Razni Schwarzbartli in drugi, ki jim je zaradi prelevitve uspelo priti v parlament, poskušajo dužiti mnenja o tem, kar jim ni povsem živjensko blizu (le malo se z njimi strinjajo njihove žene). Pa danes nekaj besed o dekletih, ženskah in materah.

Bolj ali manj glasno, ali so ženske praznovale dan žena — 8. marec, čeprav jih poskušajo nekateri razvrednotiti po njihovem delu oz. njihovi materinski ali nematerinski vlogi. Ženska je zenska, nima ba mati ali ne, in že iz vprejše oblasti smo prinesli in navadno tudi v demokracijo, da ženska, po mnenju nekaterih, ni ne vem kako dober politik, poslovnež itd. Pa se pošteno motijo! Ženske so bile in bodo zelo sposobne in na marsikaterem področju sposobnejše od moških. Seveda bi te ženske sposobnosti družba morala znati ceniti in bi jo bi marsikaj drugače. Torej, kar se dela tiče, nas ženske veli-

kokrat prekašajo, le da se tega bojimo ali pa nočemo priznati. Tudi v politiki bi prišla prav kakšna ženska (tudi v parlamentu se kar nekaj izgublja) in potem jih razni poslanci ne bi tako lahko jemali kot jih.

Pa pustimo politiko ob strani, saj ko začnemo govoriti o njej, nam lasje stojijo pokonci, sploh še, če se ozremo na trenutno stranjo pri nas v Sloveniji.

Kar pa se žensk oz. mater tiče in njihovega dela nasploh, predvsem doma, bi se lahko v nedogled pogovarjali o enakopravnosti med žensko in moškim. Kar na prste bi lahko prešteli tiste, ki so do žena doma obzirni zaradi njihovega gospodinjkega dela. Dela v družini oz. zakonu je veliko in veliko od tega ga postori prav ženska. Ni zaman pregovor, da ženska podpira tri hišne vogale, mož pa četrtega. Kar pogledamo sami od sebe, premislimo stvari in ugotovili bomo dejansko stanje. Roko na srce, tudi izjeme so ali smo, in upam, da bo teh kmalu vedno več. Bojim

pa se, da tisti, ki so doma vse, drugi pa delajo zanje, prav na veliko glasno razmišljajo o enakopravnosti med moškim in žensko. V veliko družinah so ženske od skrbi za otroke prave služkinje svojih partnerjev (nič drugače ni verjetno tam, kjer je več otrok ali pa jih sploh ni). Od vsakodnevnih potreb pri mizi, kuhanju in pranju, likanju ter čiščenju najdemo moške, ki ne znajo kaj dosti skrbeti zase, kaj šele za ženo in otroke v družini. In kako hudo je potem, če mora ženska za dalj časa od doma. Kakšno je stanje v nekaterih družinah, ko se ženska ponovno vrne, si lahko samo mislimo. Ali ste že velikokrat doslej videli moškega, ki obeša perilo, sesa prah ali pomiva posodo in še bi lahko našteval. Poredko, kajne, a se tudi to dogaja. Na koncu koncev smo tudi moški ljudje, ki znamo ceniti žensko delo. Tega se navadimo tudi na delovnem mestu, kjer rečimo prevladujejo ženske. Moram priznati, da so ženske delovne kolegice mnogo boljše kot moški. O tem, kako se kdo počuti

ti v kateri službi (moški ali ženski), pa bi se lahko tudi pogovarjali. Samo še besedo ali dve o materinstvu. Včasih se moški radi pohvalimo, da smo veliko storili v življenju, ker smo dali skozenj vojaščino, ženskam pa potem ostaja naloga, da rojevajo. Kakšna kruta primerjava, se vam ne zdi?! Seveda pa so tudi matere različne. Prevladujejo dobre, najdemo pa tudi krute primere, o katerih tokrat ne bi razpravljali. Kolikokrat »slaba« matere, če jim tako sploh lahko rečemo, pustijo svoje otroke v breme družbi, kar pa je tudi napaka naše trenutne oblasti, ki cilja na visoko nataliteto. Še misel za konec: Lahko je imeti otroke, vprašanje je samo, kdo jih bo »redil« in vzgajal.

Sedaj pa prosim, da vsakdo, ki rad tveži o enakopravnosti med žensko in moškim, med ženskami in materami ipd. dobro razmisli, preden karkoli reče. Pri- znajmo si, moški, da do žensk še vedno nimamo takšnega odnosa, kot si ga v resnici zaslužijo.

Bojan Macuh

Negova — Ihova — Trotkova

V krajevni skupnosti Negova poteka tačas velika akcija zbiranja denarja za asfaltiranje ceste Negova — Ihova v dolžini 2,7 kilometra. Dela ne pravzaprav že začela, in sicer jih opravljajo delavci Cestnega podjetja Murska Sobotica. S katerim so sklenili pogodbo že lansko leto v vrednosti 0,7 milijona tolarjev. Od tega so dobili 5,96 milijona tolarjev iz regionalnih sredstev za demografsko ogrožena območja. Ostanek bodo morali zagotoviti iz drugih virov. Največji delež bodo morali prispevati krajsani sami s samopriskerom. Cesta Negova — Ihova naj bi bila po pogodbi urejena do konca maja.

Krajsani Negove in celotne KS Negova, ki zajema vasi Negova, Kurnica, Radenci, Lukavec, Gornji Ivanjci ter delu Rodnoš in Ivanjševca, pa si želijo asfaltno prevleko tudi na cesti Negova — pokopališče dolžini kakih 800 metrov. Ta cesta je bila pred dobrimi tridesetimi leti obdana s kamnom iz bližnjega kamnoloma na Kmetušaku. Prav da jo hodi asfaltirati, toda ves denar za komunalne potrebe v KS so porabili za gramoziranje vaskih cest. Nekateri krajsani so trdili, da je že bil zbran denar za to cesto in da so ga porabili v druge namene. O tem in o akciji zbiranja sredstev smo se pogovarjali s predsednikom skupščine KS Negova Slavkom Lončarjem, ki je med drugim povedal:

»Denar za asfaltiranje ceste Negova — pokopališče ni bil nikoli zbran. Kot pa smo velikokrat načrtovali, da bi tudi ta del ceste asfaltirali, da smo tudi tokrat zelo resno pristopili k akciji. Moram pa povedati, da tudi sedaj cesta ne bo obnovljena, če se v akciji zbiranja prispevkov ne bodo izkazali krajsani, saj bo prav njihov delež pogoj za izvajanje del.

Nasla želi je, da bi asfalt potegnili do meje s krajevno skupnostjo B. vrata, torej do Trotkove. Za to bi potrebovali 4 milijone dinarjev, kar bi bilo za tako majhno KS kot je Negova. Vendar pa moram povedati, da je to edina priložnost, saj bo ta cesta koristna za vse. Zato naj bi vsi krajsani primaknili svoj prispevek. Če bomo uspeli zbrati dovolj denarja, bo lahko cesta posodobljena do konca junija. Prepričan sem, da krajsani tokrat ne bodo zamudili priložnosti.«

Ludvik KRAMBERGER

Pred dnevi sta praznovala zlato poroko 82-letni štefan Hozjan in njegova 80-letna žena Katarina, rojena Jeneš iz Odranec. Štefan ima za seboj pisano zgodovino. Izučil se je za čevljarja in ta poklic opravljal predvsem v zimskem času. Bil je »mašinister« ob mlačvi z mlatilnico »Maganjarom«. V mladostnih letih pa je s svojim ansamblom igral po gostinjah. Najraje je vzel v roke kitaro. Z ženo sta vzgojila dva otroka, sedaj pa imata sedem vnukov in enega pravnuka.

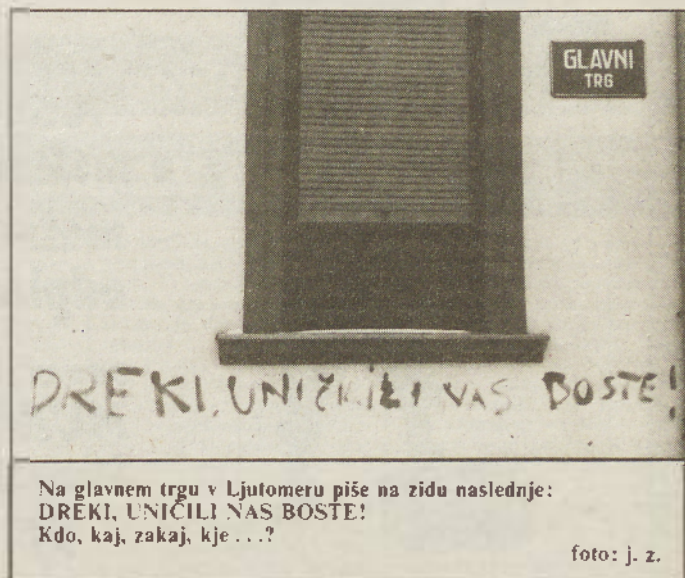
Tekst in foto: J. Ž.

Baška čaka otroke

Otroški dom v Baški na otoku Krku je v preteklosti omogočil letovanje okrog 2.500 pomurskim otrokom letno. Zaradi vojnih razmer lani v domu ni bilo mogoče letovati. Letos pa bo dom zopet na voljo pomurskim otrokom. Med vojno na Hrvaškem je bil dom nedotaknjen, saj v njem ni bilo beguncev. Kmalu bodo sklicali upravni odbor do-

ma in se dogovorili o letovanju otrok. Direktor Centra za socialno delo Murska Sobotica Janez Sreš in upravnik doma Bojan Nemec, ki sta te dni obiskala Baško, pravita, da je že čutili priprave na letoviško sezono, saj si želijo čim več gostov. Vselej pa so radi sprejeli tudi pomurske otroke.

F. KLEMENČIČ

Na glavnem trgu v Ljutomeru piše na zidu naslednje: DREKI, UNIČILI NAS BOSTE! Kdo, kaj, zakaj, kje...?

foto: j. z.

Obnova gradu

Grad v mestnem parku v Murski Soboti dobiva novo podobo. Počasi a vztrajno potekajo dela pri obnovi tega edinstvenega kulturno-zgodovinskega objekta v mestu. Z obnovo gradu so začeli že pred dvema letoma, ko so preuredili dvorano za kulturne prireditve, stopnišče ter grajsko kapelico. Leto zatem so obnovili

podstrešje, namestili nove zlebove in strelovod. Od lanskega oktobra pa urejajo fasado. V prvi ciklus sodi tudi obnova dveh grajskih stolpov. Zamenjali bodo tudi vsa okna. Vrednost naložbe je okrog 1,5 milijona SLT. Sredstva so zagotovili iz občinskega proračuna.

G. G.

Materinski dan v Apačah

Slovenski krščanski demokrati G. Radgone so v Apačah pripravili slavnostni večer, s katerim so proslavili materinski dan (25. marec). Vsi nastopajoči pod vodstvom gospe Marije Čepin in njene hčerke Marije so materam in mnogim udeležencem pripravili bogat kulturni program.

Slavnostni govornik je bil gospod profesor Nace Polajnar iz Ljubljane.

Vse matere so bile že pri vstopu v dvorano prijetno presenečene, ko so jih člani SKD obdarili s šopki iz anemon in frezij ter s čestitkami in posvetilom iz Cankarjevih Podobe iz sanj.

Gospod Nace Polajnar je spregovoril o pomenu materinstva in starševstva. Skrbeti moramo za zdrave družine, ki bodo varno zavetje otrok. Družba mora pripraviti socialne programe, ki bodo podpirali materinstvo. Žene naj se odločajo za materinstvo iz ljubezni do otrok. Veliko lepih misli smo slišali iz nagovora.

Po končanem kulturnem programu smo zaprosili g. Polajnara, da nam je spregovoril še o delu v parlamentu in političnih razmerah pri nas.

Vsi smo se razšli kulturno obogateni in s prijetnimi spomini.

A. Novak

Perdesetletnico skupnega življenja sta te dni praznovala zakonca Anton in Rozalija iz Zbigovec. Rodila sta se pred 70 leti in leta 1942 poročila v avstrijski Radgoni. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok, imata pa 19 vnukov in dva pravnuka. Anton je bil zaposlen trideset let kot konjar pri KK Radgoni, do upokojitve pa je delal kot vinogradniški delavec. Žena Rozalija pa je ves čas gospodinjila. Zlatoporočencema je k jubileju čestital in v imenu SO izročil spominsko listino in darilo župan Alojz Vogrinčič.

Ludvik Kramberger

Predan gasilstvu

Danijelom jih je že 80 — in morda ne bo mogel več obleči gasilske uniforme. Bolezen ga je namreč prikovala na posteljo. Pred kratkim so ga obiskali predstavniki Občinske gasilske zveze Lendava in mu podelili kipec častnega poveljnika Zveze. V njej je delal 30 let, 3 leta pa je bil tudi na okrajni Zvezi. V tem času je obiskal tako rekoč vsako gasilsko društvo na terenu in si prizadeval, da bi povsod dosegli kar največji napredek pri opremljanju in usposabljanju novih kadrov. Vozil se je s kolesom ali mopedom. Bil je tudi sodnik na številnih tekmovanjih, celo na zveznem. Po svojih močeh se je aktivno vključeval tudi v delo domačega društva. Tako je zbral tudi žensko desetino in z njo na republiškem tekmovanju v Krškem osvojil I. mesto.

Zdaj ga povsod pogrešajo. Upajmo, da bo kljub vsemu okrevljal in da ga bomo še videli v gasilski uniformi.

J. G.

Po poroki je moral mož na fronto

Priloge leta 1942 je med Karlovinjo in Friderikom Trnovcem, ki sta bila zakonca, razpisala ljubezna, pred matičarja. Le dva sta bila zakonca. Življenje mnogih slovenskih fantov, tako je bil tudi on, našino mobiliziran in kar tri leta ni videl svoje mlade žene.

Morda je prav to utrdilo njuno ljubezen, saj sta v zakonu vzdržala 14. marca v poročni dvorani na Slovenski Gornji Radgoni. Slovenski so se udeležili skoraj vsi sorodniki ter predstavniki skupščine občine. Slovesno poroko je opravil matičar Ferenc, nagovor pa je slavlencema pripravil sam župan občine Gornja Radgona Lojze Vogrinčič, ki jima je ob tej priložnosti podaril zlatoporočno listino in izročil tudi darilo skupščine občine. Kot je v nagovoru povedal, sta bila zakonca vseskozi dobra delavca Vinogradniškega gospodarstva Kapela. Žena je delala le priložnostno in sezonsko, mož pa je bil redno zaposlen kar 36 let kot vinogradniški delavec in delovodja.

Pred kratkim smo zlatoporočencema obiskali na njunem domu

na Račkem Vrhu. Mnogi bi jima zavidali lepoto njunega doma sredi gorice, ki so bile njima in njuni družini kruh.

Karolina (rojena Vrbančič) se je rodila 18. aprila 1923. leta v bližnjem Murščaku, mož Friderik pa 20. 6. 1921. leta na Kapelskem Vrhu. Kot smo že povedali, sta se poročila 9. III. 1942. leta. Imela sta težko viničarsko življenje in številno družino tri sinove in dve hčerki. Vsi so že pri svojem kruhu in so si tudi ustvarili lastne družine. Tako imata 11 vnukov in 8 pravnukov. Velikokrat je hiša polna veselih obrazov, ki jima napravijo veliko veselja.

Kljub letom pa ne mirujeta. Friderik, ki ima vstavljenе umetne kolke, še vedno rad kaj ustvarja. Že kot mladenci je hodil v dvomesečni tečaj pletenja iz šibja. Najrajši plete stekleno embalažo. Kot smo lahko videli, izdelava imenitni pleteni izdelek. Opletel je tudi več kot petdeset večjih steklenic za VG Kapela. Je pa tudi mojster za prave prelepe klopote. Pri tem skrbno pazi, da so ti izdelani iz pravega lesa, in to brez enega samega vijaka ali žeblija. Doslej je izdelal kakih 200 klopotev. Ti pa naznajo pesem slovenskih gor in daljnih Avstralij, Ameriki in Kanadi, da o bližnjih evropskih deželah sploh ne govorimo. Tudi ti-

Ludvik KRAMBERGER

GORENJE SERVIS

Vedno z vami in za vas!

20% popust za vgrajene rezervne dele
6 mesečna garancija
~ možnost obročnega odplačevanja

servisna enota v:
MURSKI SOBOTO
Staneta Rozmana b.š.
☎ 069/22 532

PETERNELI HELIODOR

STEYR—SERVICE—ERSATZTEILE
LAAFELD 52,A—8490 BAD RADKERSBURG
telefon: 03476/2418

Ponujamo vam:

- avtomobile (OPEL, VW, FORD . . .)
- traktorje (MASSEY, FERGUSON, STEYR)
- kombajne (FAHR, EPPLE, CLAAS)

**VSE VRSTE REZERVNIH DELOV
ZA STROJE**

● **Obiščite nas v avstrijski Radgoni!**

NOVE MESEČNE OBRESTNE MERE

OBRESTNE MERE VELJAJO OD 01.4.1992

VLOGE, NA VPOGLED

HRANILNE VLOGE	6,91 %
TEKOČI RAČUNI OBČANOV	6,91 %
ŽIRO RAČUNI OBČANOV	6,91 %
VARČEVALNA KNJIŽICA	11,49 %

VLOGE, VEZANE DO 1 MESEC

vloge, vezane od 10 do 19 dni	11,78 %
vloge, vezane od 20 do 29 dni	11,85 %

VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEC

od 2.000 do 10.000	11,85 %
od 10.000 do 50.000	11,94 %
nad 50.000	12,03 %

VLOGE, VEZANE NAD 3 MESECE

od 2.000 do 10.000	11,94 %
od 10.000 do 50.000	12,03 %
nad 50.000	12,13 %

DOVOLJENA PREKORAČITEV NA TEKOČEM RAČUNU 13,18 %

ABANKA, BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI!

MATERINSKI

PRISPEVAJTE ZA MATERINSKI DOM!

Prispevke lahko nakažete na
žiro račun ZPMS,
Miklošičeva 16, Ljubljana,
štev. 50101-678-45223
s pripisom
"za materinski dom".

Hvala!
Odbor za materinski dom
pri reviji Otroci in družina,
Miklošičeva 16, Ljubljana,
Tel.: (061) 311-658

Pokrovitelji: Janez Hacin, Državna
založba Slovenije d.d., Cankarjev
dom, Simotisk-Papirus in vsi, ki
se nam boste še pridružili!

Oglašujte v Vestniku

Beltinci, Ravenska 27, tel.:
42-151

- obleke za birmo
- gorska kolesa

7 L podjetje za poslovno informatiko
Murska Sobota obvešča, da od
ponedeljka, 13. aprila, naprej posluje na
Titovi 13 (prvo nadstropje) v prostoru
stare zavarovalnice, telefon 21-353.

PROIZVODNJA — STORITVE — TRGOVINA
LJUTOMER, tel.: (069) 82-455

SALON POHIŠTVA KROG
tel.: (088) 32-455

Trgovina KEGL
Mladinska 60
69000 Murska Sobota
telefon: (069) 24-060
31-321

PONUJAMO VAM:

● **železnino** ● **toplovodni in vodovodni ma-**
terial ● **galanterija** ● **uvožene tapete (sami**
94 SLT) ● **mali gospodinjinski aparati** ● **bo-**
tehnika ● **akustika in zabavna elektronika**

Možen nakup na več obrokov.
Delovni čas: od 7.00 do 19.00

CANKARJEVA ZALOŽBA

ZALOŽNIŠKO IN TRGOVSKO PODJETJE

Vabi k sodelovanju honorarne zastopnike
— **za prodajo knjižnega programa CZ**
— **za zbiranje prednaročil Atlasa svetovne**
zgodovine
(najboljši zastopniki dodatno nagradi)

Izkoristite Vaše zastopniške sposobnosti
pri nas!

Prijave in informacije:
CANKARJEVA ZALOŽBA.
Kopitarjeva 2, 61000 Ljubljana,
telefon: (061) 323-362.

BLACK & DECKER®

Od 15. aprila naprej PRODAJA IN SERVISIRANJE NAŠIH IZDELKOV
v TEHNIČNI TRGOVINI IN SERVISU
KAREL ŠINKO, Cankarjeva 23, MURSKA SOBOTA.

Telefon: (069) 25-463, telefax: (069) 21-971.

● **Odprto od 7.00 do 17.00, ob sobotah od 7. do 12. ure.**

LJUBLJANA, MAGISTROVA 1, TEL.: (061) 193-088

**v trgovini
z avtodeli,
barvami in
avtolaki**

UGODEN NAKUP:

- rezervnih delov
- dodatne opreme
- avtokozmetike
- avtoplaščev
- motornega olja

POSEBNA PONUDBA TEDNA Z DODATNIM POPUSTOM:

- vse fasadne in zidne barve

Obiščite nas in izberite ali nas pokličite po telefonu: 81-560

ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE •

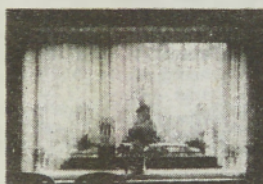
**JEKSTIL
DEKOR**

M. GORZA 82311 MOČE,
Stara cesta 42
Telefon: (062) 811 062

- velika izbira uvoženih čipk za zaves
- izdelava po naročilu
- konkurenčne cene in ugodni plačilni pogoji

Prčakujemo vaš obisk in prepričali se boste o kakovosti naših izdelkov

ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE • ZAVESE •

GRADBENA IN INSTALACIJSKA DEJAVNOST,
OBRT TER STORITVE LENDAVA, p. o.

Gidos
LENDAVA

SEDEŽ: LENDAVA, PARTIZANSKA 93

Smo podjetje za opravljanje, končnih gradbenih obrtniških in instalacijskih del, ki jih uspešno izvajamo doma in v tujini.

Ponujamo možnost zaposlitve na delovnih mestih:

- keramičar
- kamnosek
- elektroinštalater
- mizar
- inštalater centralne kurjave, vodovoda
- zidar, tesar

Na vsakem področju je možnost zaposlitve za več delavcev. K sodelovanju vabimo tudi mlade, kreativne in delovljne kadre z višješolsko izobrazbo gradbene in lesarske stroke.

Za vsa dela je v skladu z dogovorom možnost zaposlitve doma ali v tujini, kar zagotavlja primeren osebni dohodek (Madžarska, Nemčija).

Interesenti naj oddajo vloge ali se osebno oglasijo v podjetju na naslov: Gidos Lendava, Partizanska 93, v 15 dneh od objave.

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota

Imma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan, Endre Gönter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za I. trimesečje 1992 je 500,00 SLT, za podjetja 1.000,00 SLT, za naročnike v tujini 80 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je po zakonu o prometnem davku obdavčen s petimi odstotki davka od prometa proizvodov.

Cene rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov je bilo naprodaj 36 jeklenih konjičkov. Lastniki so zamenjali trije avtomobili. Za alfo romeo, letnik 1988 s prevoženimi 32.000 kilometri, je bilo treba odšteti 13.000 DEM, za golfa JGL, letnik 1982 s prevoženimi 84.000 kilometri, 4.200 DEM in za zastavo 126 P, letnik 1987 s prevoženimi 41.000 kilometri, 2.100 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevož. km	cena
Zastava 128	1991	14.000	7.000 DEM
Zastava 126 P	1987	33.000	3.000 DEM
Zastava 126 P	1987	53.000	110.000 SLT
Zastava 126 P	1984	80.000	1.700 DEM
Zastava 750 LE	1985	58.000	2.000 DEM
Jugo 45 A	1987	40.000	3.600 DEM
BMW	1977	130.000	4.800 DEM
BMW 318	1984	82.000	10.000 DEM
Visa Oltcid	1991	3.100	6.000 DEM
Opel Kadett 1.6 I	1989	27.000	13.500 DEM
Opel Ascona	1976	95.000	140.000 SLT
R 18 TLJ	1984	95.000	4.500 DEM
R 4 GTL	1988	40.000	4.500 DEM
Lada Samara 1.3	1990	11.000	9.000 DEM
Lada Riva	1988	23.000	40.000 ATS
Mercedes 190 E 2.3	1986	57.000	38.000 DEM

V SOBOTO, 11. aprila, ob 20. uri v telovadnici OŠ Kuzma

Nastopili bodo: ans. Prerod in Mira Klinca, Royal Flash, Zweilander kvintet iz Avstrije, Jaka Šraufciger in ljudski godci.

Žrebanje vstopnic in družabne igre z nagradami.

Predprodaja vstopnic v trgovini Potrošnika v Kuzmi.
Glavni pokrovitelj Picerija Denko iz Murske Sobotice.
Voditelj Geza Farkaš.

Cene sadja in zelenjave

VRSTA	TRŽNICA	POMURKA ZELENJAVA
jabolka	80,00	100,00
hruške	140,00	140,00
slive	450,00	
grozdje	—	430,00
pomaranče	90,00	100,00
grenivke	—	120,00
limone	120,00	120,00
banane	120,00	120,00
solata	100,00—	120,00—
zelje	160,00	150,00
cvečica	60,00	60,00
čebula	200,00	130,00
česan	80,00	60,00
korenje	400,00	320,00
petušij	100,00	50,00
paradižnik	300,00	270,00
kumariče	250,00	340,00
	120,00—	
hren	180,00	180,00
ližol	150,00	150,00
krompir	150,00	100,00
kislo zelje	—	10,00
kisla repa	50,00	60,00
orehova	50,00	40,00
jedra	700,00	770,00
jajca	10,00	10,00—
		12,00

**Prodajte
ob pomoči
malih oglasov**

MOTORNA
VOZILA

BT 50 S, prodam. Sebebozi 111 M 201
JUGO 55 CORAL, letnik 1990, 28.000 km, prodam. Dalič strica 96. M-271
DVA BT-ja, registrirana, letnik 1990, prodam. Krajna 48. M-273
FORD ESCORT XR 3 i, letnik 1988, in FORD ESCORT 1.6 L, letnik 1988, prodam. Žujs, Zvenavje 41. M-274
VISO OLCIT 91/10, letnik 1988, prodam. 24-727. M-276
DVE ZASTAVI 101 GTL, registrirani, in RENAULT 4, 126 P in R. TORNIO KOLO CTX 80, prodam. Cena ugodna. Vinko Škrobar, 45. Lešane. M-280

**Rad imam dobro
Prav takšno pripravljeno
picerijo Osmica
bogato obloženo s
sirom in gobicami,
sno začinjeno, zlate
menio zapečeno...
sim jo lahko v lokalu
pa odnesem domov v
škafli. Pico za domov
ko naročim po
številka 76-008.
Če vzamem pet ali več
pic, dobim darilo: ploščo
vinko kokakole.**

TIGOP Gančani 87

Ugodno:

- cement, vreča 397,50
- maltit, vreča 347,50
- thermopuc, vreča 669
- salonnitne plošče (8

495 SLT komad
ne mreže različnih ve
68,60 za kg
3,60 m, 247,50 SLT
do 5,60 m, 288 SLT
do 6,40 m, 357 SLT za telos
meter.

Cene so z davkom. Tel.
42-101

TAM K-80, kiper, registriran
tegorijo, prodam. 2-727. M-281
MOPED APN 6S, letnik 1989,
ne barve, dobro ohranjena,
46-534. M-284
ZASTAVO 101 po delih in ZASTAVO
VO 750 ter 350 t belega vina po
ni ceni, prodam. Milica Kozar
Rožički vrh 84. M-286
LADO 1200 STD, registriran
zno, prodam za 40.000 telovad
ci t. M-291

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja
ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK,
Gornji Slaveči 6, Kuzma
tel. 55 071

Popravilo z garancijo
domu

CITROEN GS 1.3, letnik 1980,
om, s priklopom, s 4 novimi
gumami ter platišči prodam
2.500 DEM. Ogljed in informacije
tomehanika Fras. Cankova
40-079. M-288

SKODA 105, registrirane do
1993, ugodno prodam. 51-281

BT 50 N, letnik 1990, 1600 km, registriran,
dam. Prešernova 5. M-289

MAZDA KOMBI 2200, letnik 1988,
julij, registriran do 13. avgusta,
rancijo, prodam. 41-238. M-290

LADA 1600, letnik 1988,
strirano, spredaj matni
go, prodam za 800 DEM. 51-282

ZASTAVO 101, letnik 1988,
nih 30.000 km, ugodno
32-344. M-OP

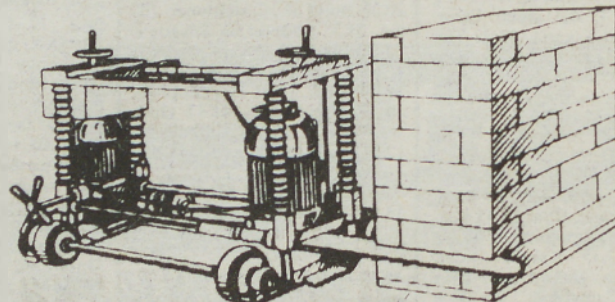
TOVORNI AVTO MERCEDES
SON, nosilnost 7.500 kg,
062/646-536. M-GR

LADO SAMARO 1300, letnik 1988,
prodam. 65-135. M-GR

ZASTAVA 750, neregistrirana,
(stara sola), M-GR

WARTBURG 353, letnik 1988,
striran do 5. oktobra 1992,
42-096. IN-3637

**Radio
Murski val
UKV 94,6 MHz**

- Izolacija vlažnih zidov s strojnim rezanjem.
- Izolacija kletnih prostorov, ki jih zaliva voda.
- Izolacija ravnih streh.
- Izvajamo hidroizolacijska dela pri novogradnjah od začetka do konca gradnje.

**ZA VSA DELA DAJEMO GARANCIJO!
GRADBENE HIDROIZOLACIJE HACK,
DOBOVNIK 244,
telefon: (069) 79-166**

ADO 1200, letnik 1976, registrirano do maja prodam. 24-355. M-318
SIMCO KRAISLER-HORIZONT, registrirano do avgusta 92, prodam. 89-031. IN-3639

KMETJSKA MEHANIZACIJA

POMO VINKOVIČ 420, dobro ohranjen, prodam. 68-076. IN-3629
PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE prodam. Tišina 56. M-270
TRAKTOR VLADIMIREC 31 KM in klinaste brane ugodno prodam. Lipovci 80, 41-477. M-292
NAKLADALNO PRIKOLICO SIP, veliko, ugodno prodam. Rantaša, Zvezna 9, Bakovci. M-293
PRIKOLICO, 5-tonsko. FREZO MIO STANDART in 4 platišča za 128 prodam. Sodšinci 9. M-295
TRAKTOR URSUS 360 s koso in kabinom, 1690 delovnih ur, prodam. Trg Slavka Osterca 13, Veržej. M-297
KOMBI KLASS MERCATOR z Mercedesovim motorjem, širina kose 230 cm, samohodni triredni obiralnik koruznih storžev Borgut s kabinom in visokotlačno balirko Welger prodam. Orel v soboto in nedeljo. Stanislav Vučko, Dolnja Bistrica 83, Črenšovci. M-303
KOSILNICO BCS, prodam. Jovica Dodoš, Trakoščanska 8, Varaždin, 042/510-74. M-304
REZERVNE DELE ZA SADILNIK KORUZE, dvoredni, Panonijin, brez prikljopa, prodam. Ludvik Sever, Bo prikljopa, Tišina. M-306

DRUŠTVO SAMSKI OPTIMISTI

Prijava tudi v Mursko Soboto
Postanite tudi vi član te velike slovenske družine in razširite prijateljev s podobno usodo. Pozna spoznavno družabno srečanje v soboto, 18. aprila, ob 20. uri v restavraciji hotela Zvezda v Murski Soboti.
Vabljeni vsi razvezani, samski in ovdolci.

Informacije tudi po telefonu (042) 100-842 vsako sredo od 16. do 18. ure.

ŽIVINSKO PRIKOLICO prodam. Stara ulica 30, M. Sobota, 21-414. M-311
KOSILNICO GORENJE MUTA, skoraj novo, prodam. Križevci 114 v Prekmurju. M-313
STROJ ZA LUŠČENJE SONČNIC IN BUČNEGA SEMENA prodam. Cena po dogovoru, Gustav Podlessek, Noršinci 33. M-315
TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA, rabljen, kupim. Divjak, Vučja vas 13. IN-3627
TRAKTOR STEYR, žaba, s prikljuki ali brez njih in gabrova drva, 6 m³, in 12 arov gozda prodam. 45-061. M-319
TRAKTOR STEYR 18 KS, 4-vrstno sejalnico za koruzo in žitni kombajn Bautz ugodno prodam. Marjan Prša, Mala Polana 27, 69225 Velika Polana. M-323

POSEST

PARCELO ZA POČITNIŠKO HISIČO v Sebeborcih, elektrika, voda pri parceli, gradbeno območje, prodam. Sebeborci 12, 48-176. M-266
TRAVNIK, 48 arov, k.o. Bakovci — Müzge, prodam. 26-056. M-268
HIŠO dam v najem dobremu človeku, ki zna opravljati zidarska dela. Brezovci 40. M-282
HIŠO ob asfaltni cesti, starejšo, z zemljo, za lokal, v Križevcih v Prekmurju dam v najem. Kosilnico in drobilnik, prodam. Informacije: Puconci 98/b. M-283
KMETIJO, manjšo, voda, elektrika, na lepi južni sončni legi, zaradi bolezn lastnika in osamljenosti prodam. Drugo po dogovoru, Gerlinci 128, Jože Gjurec. M-290
HIŠO, takoj vseljivo, z gospodarskim poslopjem, 5,50 ha zemlje, na prometnem kraju v okolici M. Soboti prodam. Informacije 21-390. M-294
STANOVANJSKO HIŠO, medetažno, nevseljeno, novo, v Murski Soboti, ulica Proletarskih brigad 9, prodam. Informacije 24-792. M-298
STAREJŠA HIŠA z vrtom v Borecih pri Križevcih pri Ljutomeru naprodaj. 81-947 in 82-197. IN-3635
GOZD 85 arov, na Vaneči in njivo 44 arov, na Gorici prodam. 45-373.
HIŠO, novejšo, prodam. 32-401, po 19. uri. M-

ZIVALI

KRAVO, staro 4 leta, dobro mlekarico, kontrola A, prodam. Ignac, Vel. Polana 116. Le-4654

DVE KRAVI, ena stara 7 let, breja 9 mesecev, druga stara 9 let, breja 6 mesecev, prodam. Ravenska 22, Odranci. M-269
NESNICE, MLADE JARČICE PASMSE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata Nemčavci, 24-393, ali pri Dragici Bokan, Grad, 53-086, ali v gostilni Železen, Beznovci, 49-025. M-MPP
NESNICE, MLADE JARČICE, PASMSE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci, 43-070. M-MPP

STORITVE

PEUGEOT — SERVISIRAMO VSE TIPE, po 15. 4. 92 tudi z garancijo. Avtomehaničarstvo, Janez Makoter, Ljutomer, 81-213. IN-3632
OPRAVLJAMO VSA SERVISNA DELA ZA CREINO. Mota 30, Ljutomer. 82-267. IN-3626

RAZNO

POSTELJNINO ALG MEDICAL z žimnico prodam na dva obroka. Gancani 41. M-262
ROČNI DVOREDNI PLETILNI STROJ skoraj nov Brother, za debelo in moher volno, s karticami, prodam. Panonska ulica 33, Beltinci, 42-035. M-263
STISKALNICO (na »prešpran«) za rabo ali muzej, prodam. G. Slavečki 66. M-264
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala Poklicne gostinske šole v Radenci, izdanega leta 1982. Simon Koček, Sp. Ščavnica 12. M-267
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega v Agroživilski šoli v Mariboru, Vodovodna 28, izdanega leta 1984. Milan Čür, Budinci 63. M-277
LOVSKO PUŠKO Homerles 16/16, osebni avto ZASTAVA 750 LE, vozno, motor generalno popravljen, letnik 1981, prodam. Informacije: Farfelj, Bokrač 27. M-278
250 l domačega klintona in 800 kg semenskega krompirja 2. letnik, prodamo. 70-243. M-OP

POTREBUJETE DENAR? NOVOST PRI NAS. Postanite član mednarodnega sistema za vzajemno pomoč. Informacije po tel. 47-168, Andrej. M-279
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala OŠ Rogoševci, izdanega leta 1991. Renata Recek, Jurij 69. M-281
STROPNE NOSILCE, opečne »regarje«, raznih dolžin, cena 300 SLT m, prodam. Vidonci 125, ob asfaltu, tel. 51-489. M-285
VINO, mešano, cepljeno, 65 SLT, in slivovico, 300 SLT, prodam. Ivanovci 39 a, pri cerkvi. M-289
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na Gostinski šoli v Radenci leta 1985/86. Andrej Sapač, Topolovci 10. M-296
LADIJSKI POD, 7 cm, dolžina 4 m, smrekov, z dostavo, 250 SLT, prodam. (063) 333-43. M-299
PEČ za centralno ogrevanje s pečico, 22.000 kal., prodam. Marta Verban, Pečarovci 40 a. M-300
SPALNICO prodam. 23-658. M-301
SENO v balah prodam. Panonska 37, Bakovci. M-308
TELEVIZOR, črno-beli, star 3 leta, in mlin za koruzo v zrnu zelo ugodno prodam. 41-397. M-309
REGAL za dnevno sobo in kotno sedežno garnituro prodam. 22-411, zvečer M-312
TOVORNO PRIKOLICO, tovarniško novo, za osebni avto, prodam. Hack, Dobrovnik 244, 79-166. M-316
SEMENSKI KROMPIR prodam. Križna 13, Tropovci. M-317
PEČ za centralno ogrevanje TIROLIA PLAMEN za kuhinjo in obračalnik Panonija prodam. Cena po dogovoru. 41-545. M-320
Preključujem veljavnost INDEKSA Pedagoške fakultete Maribor, št. 61067253. Vera Vrbancič. IN-3638
SEMENSKI KROMPIR desice in cenebe lauski, uvoz iz Holandije, prodam. Banuta 10, tel. 75-411. Le-4645

DELO

Iščemo gospodinjstvo za starejšo žensko. Hrana in stanovanje v hiši. 42-083, po 16. uri. M-265
DEKLE ZA STREŽBO išče BIFE ČARLI Ljutomer, Stari trg 10, Ljutomer. IN-3628
PICERJA v LJUTOMERU zaposli kuharja in prikupno dekle za strežbo. 82-590. IN-3633

DELO

Iščemo gospodinjstvo za starejšo žensko. Hrana in stanovanje v hiši. 42-083, po 16. uri. M-265
DEKLE ZA STREŽBO išče BIFE ČARLI Ljutomer, Stari trg 10, Ljutomer. IN-3628
PICERJA v LJUTOMERU zaposli kuharja in prikupno dekle za strežbo. 82-590. IN-3633

Minilo žalostno je leto, zapustil dom in svoje drage si, na tvojem grobu roža le cveti, ki grenka solza jo rosi.

V SPOMIN
Boleč in žalosten je spomin na 11. april, odkar ni več med nami ljubelega moža in očeta

Ivana Špilaka
iz Turnišča

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, kar so nam dali tvoje srce in pridne roke. Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu.

VSI TVOJI NEUTOLAŽLJIVI

ZAHVALA
V 86. letu starosti je preminila naša najdražja

Emilija Obal
roj. Horvat iz Murske Sobot, Cankarjeva 57

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami, izrekli ustno in pisno sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo dobrih sosedom, vsem zdravnikom in drugemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, patronažnim sestram Zdravstvenega doma Murska Sobota, osebju Doma oskrbovancev v Rakičanu za nesebično pomoč med boleznijo ter za njihov trud in skrbno pozornost. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, prav tako hvala vsem, ki so darovali za svete maše.
Še iskrena hvala vsem, ki ste našo najdražjo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku na soboškem pokopališču. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSI NJENI

ZAHVALA
29. marca je po težki bolezni v 60. letu starosti prenehalo biti srce dragega moža, očeta, tasta, dedka in brata

Evgena Kozica
iz Peskovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu ob težki bolezni stali ob strani, posebno osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Rakičanu in osebju zdravstvenega doma G. Peljcem in znancem, g. duhovniku Balazicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in Ernestu za odigrano Tišino. Iskrena hvala nekdanjim sodelavcem ZTP-ja Maribor in kolegom Mure G. Petrovci. Hvala za darovano cvetje in izrečeno sožalje.
Še enkrat — hvala vsem!

Zalujoči: žena Irena, hčerka Marta z možem Stanislavom, maminji Andreja in Anita ter sestra Zlatka z družino

ZAHVALA
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega

Aleksandra Lazarja
iz Šulince

Iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu v življenju pomagali, lajšali tegobe in bolečine med njegovo boleznijo. Prisrčna hvala dobrih sosedom, prijateljem in sorodnikom, ki ste nam v trenutku izgube stali ob strani in nam ustno in pisno izrekli sožalje. Posebej hvala dr. Kiršnerju in zdravniškemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za zdravniško skrb in človeško naklonjenost, predvsem dr. Horvatu. Hvala g. duhovniku Kerčmarju za ganljive besede slovesa in pevcem za čutno odpete žalostinke.
Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, darovali v dobrodelne namene ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

TVOJI NAJDRAŽJI

VESTNIK, 9. aprila 1992

Težko je izgubiti človeka, ki ga ljubiš, še težje ga je izgubiti za vedno. A najtežje se je naučiti živeti brez njega...

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

Milana Kolbla
iz Babinec 11 a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, ga pospremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in za sv. maše. Posebej hvala njegovim sodelavcem Tončiju, Iveku, Jožeku in Milanu, ki so nam stali ob strani, trgovskemu podjetju Vesna Ljutomer in Komunalni Murska Sobota. Iskrena hvala gospodu dekanu za pogrebni obred, govornikom za poslovilne besede, pevcem, društvu upokoencev iz Ljutomer in s Cvena za odpete žalostinke ter godbeniku za odigrano Tišino. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči: žena Atenka, sin Milan in hčerka Ksenija

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, smrt te vzela je prerano, v grobu mirno boš spala, a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA
31. marca 1992 nas je v 32. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, hčerka, sestra in snaha

Alenka Milošević
roj. Kuzma s Cankove 44 a

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki ste jo pospremili na zadnji poti, nam stali ob strani in ji darovali prelepo cvetje, nam pa izrekli ustno in pisno sožalje in sočustvovali z nami. Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, njenim sodelavcem iz VVO M. Sobota, SO M. Sobota, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornikom Marjeti Obal in Petru Obalu. Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Cankova, 2. 4. 1992

Zalujoči: mož Nešo, sinova Miloš in Niko, mama Tonča, brat Bojan, tati Bora, tašča Zora in vsi, ki so jo imeli radi

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje, bolečine si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA
V 88. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, tast, dedek, pradedek in brat

Alojz Šantavec
iz Murske Sobot

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala zdravnici Ireni Sedonja, podjetju Blisk Montaža, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku g. Štefanu Merklinu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Murska Sobota, 24. 3. 1992

Zalujoči: VSI NJEGOVI

Zaspala drama mama si, zuprla trudne si oči, bolečine si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA
V 85. letu starosti nas je tiho in mirno zapustila naša draga mama, tašča, stara mama, prababica in sestra

Verona Recek
iz Gomilice 32

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, botrini in znancem ter vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, za svete maše ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala dr. Magdiču za pomoč in trud pri zdravljenju. Posebna hvala g. prodekanu, župniku in vsem duhovnikom za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Zalujoči: VSI NJENI NAJDRAŽJI

Čeprav so primorski poslanci v republiški skupščini glasovali proti denarju za ceste na severovzhodu, so naši obmurski ribiči na prošnjo poslanca Starmana osnovali manjšo »svetovnalno« skupino za pomoč primorskim v slovensko-hrvaški ribiški vojni.

Prekmurski veterani so se pri hotiškem brodu že večkrat sprli s hrvaškimi.

Ker so »kržakarji« iz Kota pregnali medžimurske, ki so »kržakali« na naši strani Mure, ki jo imajo Hrvati za svojo, pričakujemo, da bo tudi na območju, spodnje Mure prišlo do novega kriznega žarišča v vprašanih slovensko-hrvaškega ribolova.

Potem ko smo izgubili širino morja in imamo samo še nekaj slane vode, ni več razloga, da bi tri valovite črte v slovenskem grbu predstavljale morje.

Predlagamo, da tri valovnice sprejmemo za prleško-prekmurski simbol.

Predstavljajo naj tri odseke magistralne ceste — pogled od strani.

Duševo stanje odstavljene vodstva Mesne industrije na tiskovni konferenci oziroma zadnji večerji v soboški Zvezdi: pašalški sindrom je prešel v sindrom žrtvenega janjca.

Najprej so mislili, da bo njihov nekdanji pašaluk brez njih takoj propadel. Zato so rekli, da je njihova odstavitev politični puč z desne. Potem ko jim tudi s pomočjo vseh lakajev ni uspelo skonstruirati politične zarote, so ugotovili, da so bili odstranjeni zaradi psiholoških napak.

»Janjci bleju makaze zvekecu,« je začel svoj govor na zadnji tiskovni konferenci

Sapač-Pučist (s pučem je v boju za vodstvo Kmečke zveze — Ljudske stranke izigral Franca Horvata-Prvoborca).

Gospod Sapač je z rockovsko formuliranim vprašanjem hotel zvedeti, koliko denarja je grupa »13 M« spravila v južnoslovenske hleve.

Juda Iškarijot iz grupe »13 M« tokrat še ni spregovoril. Ivan Obal si bo moral najti boljšeja provokatorja.

Drnovšek je v zadnjem televizijskem intervjuju po trikrat za desetinko sekunde pogledal v kamero. Kdor je pozorno poslušal, je lahko slišal, da mu je Školč izza kamere ves čas prijetno vzklikal: Janez, glavo pokonci!

Pučnika so najeli, da ga bo učil nasmejniti se.

Zunanji minister Rupel si je oddahnil. Na okrogli mizi v Mariboru so ga naposled razglasili za politika evropskega formata — z jajci. Jajce ga je zadelo v rumeni telovnik.

Beltinski nogometni navijači yellow warriors so tako pod vplivom rumenega madeža na rumenem Ruplovem telovniku, da so začeli z (predvzvenskim) zbiranjem gnilih jajc. Sprejeli bodo tudi Toporišičevo priporočilo in poslovenili svoje ime. Imenovali se bodo »žlučakovi soldaki«. Posredovala je tudi Toporišičeva pionirka gospa Osterčeva — Materinščina, moja ljubezen.

Soboški gringosi so si že kupili dežnike. Preimenovali se bodo v kalimere.

KESEDA NI KONJ

7. april — svetovni dan zdravja

Srčni utrip — ritem zdravja

Dr. Hiroshija Nakajime, generalni direktor Svetovne zdravstvene organizacije, je v svoji poslanici ob svetovnem dnevu zdravja zapisal, da so bolezni srca in ožilja vsako leto krive za četrtno vseh smrti, kar je po ocenah letno 12 milijonov življenj. Te bolezni ubijajo po vsem svetu več ljudi kot katerakoli druga bolezen in povzročijo invalidnost milijonov.

Ljudje zaradi njih umirajo mlajši od 65 let.

Tudi v Sloveniji so bolezni srca in ožilja med prvimi vzroki umrljivosti, kar jo uvršča blizu povprečja dežel evropske regije. Vendar je za severne in zahodne evropske dežele značilno, da tam umrljivost zaradi teh bolezni upada, v Sloveniji pa tega še ne ugotavljajo. V razvitem delu Evrope si namreč zelo prizadevajo za pre-

prečevanje obolenja, predvsem z drugačnim načinom življenja.

Bolezni srca in ožilja pomenijo tudi veliko ekonomsko izgubo tako zaradi stroškov zdra-

vljenja kot izgube ljudi, saj prizadenejo veliko tistih, ki bi lahko bili še ustvarjalni. V letu 1989 je bilo zaradi odsotnosti z dela izgubljeno 0,75 dneva na aktivnega zavarovanca, leta 1990 pa je bilo povprečno trajanje odsotnosti z dela 1,1 dneva.

Pričakovano trajanje življenja v Sloveniji je bilo v letih 1987—88 za moške 67,61, za ženske pa 76,79 leta. Število izgubljenih let življenja zaradi bolezni srca in ožilja pri ljudeh, mlajših od 65 let, je bilo v enem letu 14168, kar je 7,08 leta na tisoč prebivalcev. S tem so bolezni srca in ožilja kot vzrok umrljivosti na tretjem mestu, pred njimi so poškodbe in rak.

Ugotavljajo tudi razlike med slovenskimi regijami. Najslabše je v naši regiji, kjer 240 ljudi od sto tisoč umre zaradi bolezni srca in ožilja, sledi ji mariborska in celjska regija.

Bolezni srca in ožilja so in bodo eden najpomembnejših zdravstvenih in družbenih problemov razvitih dežel, ki pa ga ne bodo mogli rešiti le v zdravstvenih ustanovah.

MH

Strokovna vzgoja

V preteklem letu so gasilci radgonske občine kljub težavnim razmeram opravili pomembne naloge na področju požarnega varstva. To so ugotovili na letnem občnem zboru občinske gasilske organizacije na Stari Gori, ko so ocenjevali svoje delo in se dogovarjali o nalogah. Zaradi nejasnosti okrog organiziranja gasilstva v prihodnje in priporočila GZ Slovenije niso organizirali tečaja za nižje gasilske častnike in častnike. Opravili pa so tečaje za izprašane gasilce po družstvih, pri čemer pa je izostalo nekaj društev. To vrzel bodo popravili letos, saj samo usposobljeni gasilci lahko uspešno opravljajo svoje naloge. Kar 12 gasilcev iz radgonske občine pa je uspešno opravilo tečaj za strojnike v Murski Soboti, tako da ima sedaj vsako društvo po dva ali tri strojnike. Pomembna pridobitev za gasilce iz radgonske občine je bil nakup UKV postaj za vsa gasilska vozila in enodnevni tečaj za operaterje, ki se ga je udeležilo kar 70 gasilcev. Prav ti so odigrali pomembno vlogo med agresijo na Slovenijo pri obveščanju, saj so imeli brezhibne zveze. Poleg izobraževanja pa so gasilci opravili tudi številne aktivnosti: letni pregledi društev, sektorske vaje in različna tekmovanja. Pregledana in ocenjena so bila vsa društva v občini, pri čemer so sodelovale vse strukture gasilcev od pionirjev do članov. Pregledali so tudi opremo, orodja in vozila ter ugotovili, da jih večina društev primerno vzdržuje. Sodelovali so tudi na meddruštvenih, občinskih in regijskem tekmovanju ter dosegli dobre uspehe, saj so se na republiško tekmovanje, ki bo letos na Ptuj in Velenju, uvrstile tri ekipe. Zaradi agresije pa lani niso organizirali tradicionalnega pionirskega taborjenja pri Negovi. Zelo aktivni so bili gasilci tudi med agresijo, kar se posebej velja za gasilce iz Radgone, Melov, Sratovec, Hrastja-Mote, Lutverec in Apač. Številne aktivnosti pa so bile tudi v mesecu požarnega varstva.

Na občnem zboru so sprejeli program dela za letoš, v katerem dajejo poseben poudarek strokovni vzgoji članstva, zlasti pionirjev, mladine in članic. Skupaj s civilno zaščito bodo izvajali razne strokovne oblike vzgoje in dopolnilnega izobraževanja. Sicer pa bodo posamezne aktivnosti usmerjale razne komisije, ki so se doslej pokazale kot zelo koristne. Vsaka komisija skrbi namreč za uresničitev svojega programa, o čemer seznanja predsedstvo OGZ. V razpravi so gasilci tudi opozorili na nekatere težave, s katerimi se sprečujejo pri delu.

F. MAUČEC

Cene zaščitnih sredstev

	Agrotehnika	Potršašnik	Semenarna Ljubljana	KZ Ljutomer	KZ Gornja Radgona	KZ Lendava	KZ Panonka
primextra	1174,00	1016,00	1253,10	1016,70	1132,00	1108,00	1108,00
ciatral	939,40	761,70	—	820,00	—	—	762,00
radazin	967,00	771,00	881,60	944,60	904,00	714,00	771,00
beavo radazin	—	624,60	—	866,80	—	—	624,60
harmony	1989,00	—	—	—	—	—	—
aniten	1372,00	1254,00	1222,50	1254,00	—	1250,00	1254,00
deherban	—	—	634,90	569,00	—	590,00	—
dithane M-45	1116,00	1076,40	1048,60	1076,40	1098,00	1076,00	1076,40
antracol	—	1064,40	—	1064,40	—	1020,00	1064,00
karathane (0,5 kg)	—	797,30	1129,10	504,00	797,00	620,00	622,30
topas C	—	—	—	724,00	—	—	1564,90

dnevi izredno ugodnega nakupa

V VSEH VEČJIH PRODAJALNAH

Potršašnik v M. SOBOTI
IN NA PODEŽELJU

od 13. do 18. aprila '92

pralni prašek
mehčalec
čistila
šamponi
ž. in m. kozmetika

po tovarniško
znižanih cenah

TKI Hrastnik, p.o.

To zmore le **Potršašnik**

Radgončan

Predvelikonočno čiščenje

Predvelikonočno čiščenje v hiši in okrog nje je nekaj namnega; toplo vreme nas kar sili, da na stečaj odpremo vrata in očistimo lžamo blazine in obesimo sveže zavese. Tudi čiščenje okolice, vsem pobiranje smeti (pa najsi je to organiziralo krajevno turistično društvo ali šola) nam je že prešlo v navado.

Kljub temu pa vedno znova ugotavljamo, da za širše okolice kratke akcije niso dovolj. Čeprav odstranimo divja odlagališča (ki po navadi naredi sosed sosedu), se čez nekaj časa pojavijo novi obcestni jarkih se spet naberejo smeti, koši za smeti pa so v polni že čez nekaj dni in taki ostanejo do konca leta. Turistično društvo

Slovenije se je odločila, da bo poskušala letos nekoliko drugače. Ti je treba pri glavici, so si dejali, in napovedali vseslovensko valno akcijo, v katero ne bodo vključeni le turistični zanesenjaki, šolarji, temveč predvsem tisti, ki bi morali skrbeti za čisto okolje in svoji službeni dolžnosti. Povsem konkreten dogovor naj ponedeljek na Ministrstvu za varstvo okolja in urejanje prostora v Ljubljani (istega dne sta sklicala sestanek ministrstvo in zveza, vendar so na srečo to pravočasno ugotovili in sestanek odložili). Jazbinškov kabinet bo prevzel odgovornost nad občinsko predvsem komunalnih in vodnogospodarskih podjetij. Zveza mladine Slovenija bo skrbela za urejanje otroških igrišč in objektov za mladino, Republiški zavod za zaposlovanje bo predložil možnost urejanja okolja s pomočjo javnih del, svoj program pa so predstavili tudi Združenje črne in barvne metalurgije in Surovina.

Prav je, da se dogovorijo o čiščenju Slovenije, toda tudi to zgolj enkratna akcija, vse dokler ne bo sprejet nacionalni program za varstvo okolja, ki bo imel zagotovljena proračunska sredstva. Naloga turističnih organizacij ni pobiranje smeti, ampak izboljšanje kakovosti storitev, ki jih pričakujejo turisti.

BERNARDA R. PR

UMETNA GNOJILA IN KUTINA

	VELEPRODAJNA CENA - 1 TONA	MALOPRODAJNA CENA 50 kg
KAN	12.951 SLT	712 SLT
NPK 13-10-12	15.542 SLT	853 SLT
NPK 15-15-15	19.200 SLT	990 SLT
NPK 7-20-30	20.998 SLT	1090 SLT

PRI KUPU KOLIČINI NAD 7 TON. VAM BREZPLAČNO DOSTAVIMO NA DOM

BOLCAR AGROAVTOMETAL
SPUHLJA 53, 62250 PTUJ
TEL. 062 776-515, FAX 062 776-208

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Objava menjalniškega tečaja z dne 7. aprila 1992 od 11. ure dalje do spremembe.

Država	Enota	Banka Slovenija	Nakup
Avstrija	100	720,6657	720,00
Nemčija	100	5.071,5388	5.300,00
Italija	100	6,7173	6,60
Švica	100	5.530,5131	5.520,00
ZDA	1	82,3618	82,20

Obrtniki, podjetniki!

NATEČAJ ZA PRIDOBITEV SREDSTEV ZA SPODBUDEN RAZVOJ DEMOGRAFSKO OGROŽENIH OBMOČIJ PUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 1992

LB — Pomurska banka, d.d., bo zainteresiranim izdala vno mnenje o gospodarski upravičenosti naložb po ugotovitvi interesov.

Interesenti, ki želijo konkurirati, morajo izpolnjevati bili objavljeni 31. marca 1992 v Uradnem listu Republike je št. 16.

Informacije dobite pri LB — Pomurski banki v službi po telefonu 32-710, int. 342.

Strokovno pomoč pri izdelavi naložbenega programa naše podjetje Feniks v ulici Stefana Kovača 12 v Murski